

**Bruselj, 16. junij 2025
(OR. en)**

**10300/25
ADD 1**

**Medinstitucionalna zadeva:
2025/0162 (NLE)**

**AELE 53
CH 19
MI 400**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	13. junij 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2025) 309 annex
Zadeva:	PRILOGA k Predlogu sklepa Sveta o sklenitvi širšega svežnja sporazumov za utrditev, poglobitev in razširitev dvostranskih odnosov s Švicarsko konfederacijo

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 309 - Annex 1.

Priloga: COM(2025) 309 annex

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 13.6.2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 1

PRILOGA

k

Predlogu sklepa Sveta

**o sklenitvi širšega svežnja sporazumov za utrditev, poglobitev in razširitev dvostranskih
odnosov s Švicarsko konfederacijo**

PROTOKOL O SPREMEMBI
K SPORAZUMU
MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI
NA ENI STRANI
IN ŠVICARSKO KONFEDERACIJO NA DRUGI
O PROSTEM PRETOKU OSEB

EVROPSKA UNIJA (v nadaljnjem besedilu: Unija)

in

ŠVICARSKA KONFEDERACIJA (v nadaljnjem besedilu: Švica) STA SE –

OB UPOŠTEVANJU Sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki je bil sklenjen 21. junija 1999 v Bruslju in je začel veljati 1. junija 2002;

OB UPOŠTEVANJU Protokola k Sporazumu z dne 21. junija 1999 med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb o sodelovanju Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike kot pogodbenic Sporazuma zaradi njihovega pristopa k Evropski uniji, ki je bil podpisan 26. oktobra 2004 v Bruslju in je začel veljati 1. aprila 2006;

OB UPOŠTEVANJU Protokola k Sporazumu z dne 21. junija 1999 med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb o sodelovanju Republike Bolgarije in Romunije kot pogodbenic Sporazuma zaradi njunega pristopa k Evropski uniji, ki je bil podpisan 27. maja 2008 v Bruslju in je začel veljati 1. junija 2009;

OB UPOŠTEVANJU Protokola k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb o sodelovanju Republike Hrvaške kot pogodbenice Sporazuma zaradi njenega pristopa k Evropski uniji, ki je bil podpisan 4. marca 2016 v Bruslju in je začel veljati 1. januarja 2017;

KER so sporazumi, ki jih sklene Unija, zavezujoči za njene institucije in države članice; ta protokol se zato uporablja za pogodbenici, kot je določeno v Sporazumu –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

ČLEN 1

Spremembe Sporazuma

Sporazum se spremeni:

(1) v preambuli se po drugi uvodni izjavi vstavijo naslednje uvodne izjave:

„OB PRIZNAVANJU, da je prosti pretok pomemben vidik notranjega trga in da zagotavljanje pravice državljanov pogodbenic ter njihovih družinskih članov do vstopa in prebivanja na zadevnih ozemljih brez neupravičenih omejitev in ob polnem spoštovanju pravice do enake obravnave prispeva h krepitvi delovanja delov notranjega trga, na katerih sodeluje Švica;

ZAVEDAJOČ SE zagotavljanja enotnosti na delih notranjega trga, na katerih sodeluje Švica, pri čemer se razume, da je treba Sporazum razlagati v skladu z načelom enotne razlage iz člena 7 Institucionalnega protokola k temu sporazumu. Pristojnost švicarskega zveznega sodišča in vseh drugih švicarskih sodišč ter sodišč držav članic Evropske unije in Sodišča Evropske unije za razlago tega sporazuma v posameznih zadevah se ohrani;

OB OPOZARJANJU na to, da prosti pretok in pravica do enake obravnave veljata tudi za državljane ene pogodbenice, ki uveljavljajo ali želijo uveljavljati svoje pravice do prostega gibanja, ne da bi se (že) preselili z namenom prebivanja na ozemlju druge pogodbenice. Prav tako se lahko nekatere pravice, povezane s preteklim uveljavljanjem prostega pretoka, vključno s pravico do enake obravnave, še naprej uporabljajo tudi po tem, ko državljan pogodbenice preneha prebivati na ozemlju druge pogodbenice;

OB NADALJNJEM OPOZARJANJU, da prosti pretok oseb zajema delavce, samozaposlene osebe in gospodarsko neaktivne osebe, pod pogojem, da te osebe izpolnjujejo pogoje za zakonito prebivanje iz tega sporazuma, po potrebi vključno z zadostnimi sredstvi in celovitim zdravstvenim zavarovanjem, da ne postanejo nesorazmerno breme za sisteme socialne pomoči pogodbenic;

OB POUDARJANJU cilja, da se celovito partnerstvo med Unijo in Švico okrepi in razvije v polni meri;“;

- (2) člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„ČLEN 4

Pravica do prebivanja in dostop do gospodarske dejavnosti

Pravica do prebivanja in dostop do gospodarske dejavnosti se zagotovita v skladu s Prilogo I.“;

- (3) vstavita se naslednja člena:

„ČLEN 4a

Pravica do ustanavljanja

1. Državljan pogodbenice ima pravico do ustanavljanja na ozemlju druge pogodbenice z namenom opravljanja samostojne dejavnosti.

2. V okviru določb tega sporazuma so prepovedane omejitve svobode ustanavljanja državljanov pogodbenice na ozemlju druge pogodbenice. Ta prepoved velja tudi za omejitve pri ustanavljanju agencij in podružnic državljanov katere koli pogodbenice s sedežem na ozemlju katere koli pogodbenice.

ČLEN 4b

Enaka obravnava samozaposlenih oseb

1. Glede dostopa do samostojne dejavnosti in njenega opravljanja se samozaposlena oseba v državi gostiteljici obravnava enako ugodno kot državljani države gostiteljice.

2. Določbe členov 7 do 10 Uredbe (EU) št. 492/2011¹ se smiselno uporabljajo za samozaposlene osebe iz tega sporazuma.“;

(4) v členu 5 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Pravice iz tega člena se zagotavljajo v skladu s prilogami I, II in III.“;

(5) vstavijo se naslednji členi:

„ČLEN 5a

Opravljanje storitev

V zvezi z opravljanjem storitev so v skladu s členom 5 tega sporazuma prepovedane:

(a) kakršne koli omejitve čezmejnega opravljanja storitev na ozemlju pogodbenice, ki ne presega 90 dni dejanskega dela v posameznem koledarskem letu;

¹ Uredba (EU) št. 492/2011 (UL L 141, 27.5.2011, str. 1), kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

- (b) kakršne koli omejitve pravice do vstopa in prebivanja v primerih, ki jih zajema člen 5(2) tega sporazuma za zaposlene osebe, ki opravljajo storitve, ki nimajo državljanstva ene od pogodbenic in ki so vključene v redni trg delovne sile pogodbenice in napotene za opravljanje storitve na ozemlje druge pogodbenice brez poseganja v člen 7i.

ČLEN 5b

Podjetja, ki opravljajo storitve

Določbe člena 5a se uporabljajo za podjetja, ustanovljena v skladu s pravom pogodbenic, ki imajo svoj statutarni sedež, glavno upravo ali glavni kraj poslovanja na ozemlju pogodbenice.

ČLEN 5c

Enaka obravnava oseb, ki opravljajo storitve

Oseba, ki opravlja storitve in ima pravico do opravljanja storitev ali dovoljenje za to, lahko v skladu z določbami tega sporazuma ter prilog I, II in III za namen opravljanja teh storitev začasno opravlja svojo dejavnost v državi oprave storitve pod enakimi pogoji, kot v tej državi veljajo za njene državljane.

ČLEN 5d

Pravila o prebivanju oseb, ki opravljajo storitve

1. Osebam, ki opravljajo storitve in so državljani držav članic Unije ali Švice ter imajo prebivališče na ozemlju pogodbenice, ki ni država osebe, ki je prejemnica storitev, in zaposlenim osebam, ki opravljajo storitve, in sicer ne glede na njihovo državljanstvo, in ki so vključene v redni trg delovne sile pogodbenice in napotene za opravljanje storitve na ozemlje druge pogodbenice ter imajo pravico do opravljanja storitev ali dovoljenje za opravljanje storitev za obdobje, daljše od 90 dni dejanskega dela v posameznem koledarskem letu, se izda dovoljenje za prebivanje, ki velja za čas trajanja opravljanja storitev, daljši od 90 dni dejanskega dela v posameznem koledarskem letu, in s katerim izkazujejo to pravico.

2. Pogodbenici za namene izdajanja takšnih dovoljenj od oseb iz odstavka 1 ne smeta zahtevati drugih dokumentov kot:

- (a) veljavno osebno izkaznico ali potni list, brez poseganja v člen 7i;
- (b) dokazilo, da opravljajo ali želijo opravljati storitev.

ČLEN 5e

Trajanje opravljanja storitev

1. Skupno trajanje opravljanja storitev po točki (a) člena 5a, ne glede na to, ali gre za neprekinjeno obdobje ali več zaporednih obdobj opravljanja storitev, ne sme presegati 90 dni dejanskega dela v posameznem koledarskem letu.

2. Določbe odstavka 1 ne posegajo v izvajanje zakonskih obveznosti, ki izhajajo iz garancije, dane prejemniku storitev, s strani osebe, ki je storitev opravila, ali v primeru višje sile.

ČLEN 5f

Pravila, ki se uporabljajo za opravljanje storitev

1. Določbe člena 5a in člena 5c se ne uporabljajo za dejavnosti, ki zajemajo, četudi samo občasno, izvrševanje javnih pooblastil v zadevni pogodbenici.

2. Določbe člena 5a in člena 5c ter ukrepi, sprejeti na njihovi podlagi, ne preprečujejo uporabe zakonov in drugih predpisov, ki določajo delovne in zaposlitvene pogoje za zaposlene osebe, napotene za namene opravljanja storitve, v skladu z ustreznimi pravnimi akti Unije o napotitvi delavcev iz Priloge I.

3. Določbe točke (a) člena 5a in člena 5c ne posegajo v uporabo zakonov in drugih predpisov, ki v času začetka veljavnosti tega sporazuma dne 1. junija 2002 veljajo v vseh pogodbenicah za:

(i) dejavnosti agencij za posredovanje začasnih zaposlitev. Zlasti dinamično usklajevanje Švice z Uredbo (EU) 2016/589¹ ne pomeni, da Švica za te dejavnosti ne more več uporabljati svojih nacionalnih zakonov in drugih predpisov;

¹ Uredba (EU) 2016/589 (UL L 107, 22.4.2016, str. 1), kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

- (ii) finančne storitve, za opravljanje katerih je treba na ozemlju pogodbenice pridobiti predhodno dovoljenje, ponudnik pa je pod bonitetnim nadzorom organov navedene pogodbenice.

ČLEN 5g

Obdobje predhodnega obveščanja in nadzor

1. Švica lahko v določenih sektorjih za opravljanje nadzora na kraju samem določi rok za predhodno obveščanje, ki traja največ štiri delovne dni, in sicer pred začetkom opravljanja storitev za ponudnike storitev, ki so samozaposleni in opravljajo storitve na njenem ozemlju, ter pred napotitvijo za ponudnike storitev, ki napotijo delavce na njeno ozemlje.
2. Švica na podlagi objektivne analize tveganja na sorazmeren in nediskriminatoren način samostojno določi število in pogostost nadzorov ter sektorje in območja, ki jih je treba nadzorovati, vključno s sektorji in območji, ki niso zajeta v obdobju predhodnega obveščanja, ki traja največ štiri delovne dni, pri čemer upošteva, da Sporazum omejuje svobodo opravljanja storitev na 90 dni dejanskega dela v posameznem koledarskem letu.
3. Določitev sektorjev se redno pregleduje in posodablja.

ČLEN 5h

Finančna jamstva in sankcije

V primeru ponudnikov storitev, ki niso izpolnili svojih finančnih obveznosti do izvršilnih organov in teles iz Skupne izjave o učinkovitih nadzornih sistemih, vključno s švicarskim sistemom dvojnega izvrševanja v zvezi s prejšnjim opravljanjem storitev, lahko Švica zahteva polog sorazmernega finančnega jamstva, preden lahko ti ponovno opravljajo storitve v sektorjih, določenih na podlagi samostojne in objektivne analize tveganja.

V primeru neplačila finančnega jamstva lahko Švica uvede sorazmerne sankcije do prepovedi opravljanja storitev, dokler jamstvo ni plačano.

ČLEN 5i

Dokazilo o samozaposlitvi

Za boj proti pojavu navidezne samozaposlitve z učinkovitim nadzorom na podlagi tveganja lahko Švica od samozaposlenih ponudnikov storitev zahteva, da predložijo dokumente, ki omogočajo učinkovit nadzor v okviru naknadnih kontrol (največ: potrdilo o registraciji, če je ustrezno; dokazilo o registraciji pri organih socialne varnosti kot samozaposlena oseba v državi stalnega prebivališča; dokazilo o pogodbenem razmerju).

ČLEN 5j

Prepoved zniževanja standardov

1. Da bi ohranili raven varstva napotenih delavcev, o kateri sta se Švica in Unija dogovorili v tem sporazumu ob začetku veljavnosti Protokola o spremembi, se spremembe direktiv 96/71/ES¹ in 2014/67/EU² ali novi pravni akti Unije na področju napotitve delavcev ne glede na člen 5 Institucionalnega protokola k temu sporazumu ne vključijo v ta sporazum, če bi njihov učinek znatno oslabil ali znižal raven varstva napotenih delavcev v zvezi s pogoji zaposlitve, zlasti osebnimi prejemki in nadomestili.
2. Za namene odstavka 1 se vsaka sprememba ravni varstva napotenih delavcev oceni glede na njeno globalno razsežnost, pri čemer se upoštevajo vse ustrezne določbe tega sporazuma.

ČLEN 5k

Prejemniki storitev

Od državljanov države članice Unije ali Švice, ki vstopajo na ozemlje pogodbenice zgolj zato, da bi prejeli storitve, se lahko zahteva, da se registrirajo v skladu z akti iz Priloge I.“;

¹ Direktiva 96/71/ES (UL L 18, 21.1.1997, str. 1), kot je ustrezno v skladu s Prilogo I ob začetku veljavnosti Protokola o spremembi.

² Direktiva 2014/67/EU (UL L 159, 28.5.2014, str. 11), kot je ustrezno v skladu s Prilogo I ob začetku veljavnosti Protokola o spremembi.

(6) vstavijo se naslednji členi:

„ČLEN 7a

Obmejni delavec

Obmejni delavec je državljan pogodbenice, ki opravlja dejavnost kot zaposlena ali samozaposlena oseba v pogodbenici in stalno prebiva v drugi pogodbenici, v katero se praviloma vrača vsak dan ali vsaj enkrat na teden.

Pristojni organi pogodbenice, v kateri obmejni delavec opravlja dejavnost v obdobjih dela, daljših od treh mesecev v koledarskem letu, lahko registrirajo obmejnega delavca za deklarativne namene.

Pristojni organi obmejnemu delavcu izdajo deklarativno potrdilo o registraciji brezplačno ali pa mu zaračunajo pristojbino, ki ne presega tiste, ki se zaračunava državljanom za izdajo podobnih dokumentov.

Registracija v skladu s tem členom ne posega v pravice in obveznosti zadevnih obmejnih delavcev, določene v aktih iz prilog k temu sporazumu. Za obdobja dela, ki trajajo največ tri mesece, lahko pogodbenici uporabita postopek uradnega obveščanja v skladu s Skupno izjavo o uradnem obvestilu o nastopu zaposlitve.

ČLEN 7b

Študenti

Od študenta, ki nima pravice do prebivanja na ozemlju druge pogodbenice na podlagi nobene druge določbe tega sporazuma, se lahko zahteva, da se registrira v skladu z akti iz Priloge I. Ta sporazum ne ureja dostopa do poklicnega usposabljanja ali pomoči za preživljanje, ki se dodeli študentom iz tega člena.

- (a) Člen 2 se uporablja ne glede na prejšnji stavek in ne glede na študentov kraj prebivališča, šolnino in vse druge pristojbine ali stroške, povezane s študijem, ter vse s tem povezane mehanizme javne podpore, ki se uporabljajo za študente na:
 - (i) univerzah, univerzitetnih inštitutih, univerzah uporabnih znanosti, univerzah inštitutov uporabnih znanosti in visokošolskih zavodih, povezanih s katero koli od navedenih univerz v Švici, ki se večinoma financirajo iz javnih sredstev, ter
 - (ii) kateri koli ustrezni ustanovi v Uniji;
- (b) pod pogojem, da se ohranijo kakovost in posebnosti njunih obstoječih izobraževalnih sistemov, vključno s sistemi sprejema in organizacijo kompetenc, nobena od pogodbenic ne zmanjša skupnega števila študentov v svojih ustanovah iz točke (a), ki so državljani druge pogodbenice in ki pred začetkom študija niso imeli pravice do prebivanja na njenem ozemlju, in sicer od datum začetka veljavnosti te določbe. Zaradi jasnosti zgornji stavek ne pomeni obveznosti pogodbenic, da spremenita svoje sisteme za sprejem ali povečata zgoraj navedeno število študentov ali rezervirata minimalno število mest za študente iz druge pogodbenice;

- (c) pogodbenici ne diskriminirata med državljani druge pogodbenice pri uporabi točk (a) in (b).

ČLEN 7c

Izvrševanje javnih pooblastil

1. Državljanu pogodbenice, ki dela kot zaposlena oseba, se lahko zavrne pravica do zaposlitve v javni službi, ki zajema izvajanje javnih pooblastil in katere namen je varovati splošne interese državnih ali drugih javnih organov.
2. Samozaposleni osebi se lahko zavrne pravica do opravljanja dejavnosti, ki zajema, četudi samo občasno, izvrševanje javnih pooblastil.

ČLEN 7d

Javni red

Pravice, dodeljene v skladu z določbami tega sporazuma, se lahko omejijo samo z ukrepi, ki so upravičeni na podlagi javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja.

ČLEN 7e

Stalno prebivališče

Švica in države članice se lahko v skladu s členom 16 Direktive 2004/38/ES¹ odločijo, da pravico do stalnega prebivališča podelijo le državljanom Unije in švicarskim državljanom, ki skupaj zakonito prebivajo nepretrgano pet let v državi gostiteljici kot delavci ali samozaposlene osebe, vključno s tistimi, ki ohranijo ta status v skladu z navedeno direktivo, ter družinskimi člani takih oseb. Če so del enega samega obdobja zakonitega prebivanja v državi gostiteljici, se za obdobja, ki jih je treba upoštevati, ne zahteva, da so nepretrgana, temveč se lahko prekinejo z obdobji zakonitega prebivanja kot gospodarsko neaktivne osebe.

Pri izračunu obdobj, potrebnih za pridobitev pravice do stalnega prebivališča v skladu s prvim pododstavkom, se lahko Švica in države članice odločijo, da ne bodo upoštevale šestmesečnih ali daljših obdobj, v katerih je bila oseba v celoti odvisna od socialne pomoči.

Ob upoštevanju Skupne izjave o zavrnitvi socialne pomoči in prenehanju prebivanja pred pridobitvijo stalnega prebivališča ter v skladu s členom 10(6) Institucionalnega protokola k temu sporazumu se pravila o prebivanju iz člena 7 Direktive 2004/38/ES² še naprej uporabljajo za osebe, ki ne izpolnjujejo pogojev za pravico do stalnega prebivališča.

¹ Direktiva 2004/38/ES (UL L 158, 30.4.2004, str. 77), kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

² Direktiva, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

ČLEN 7f

Nakup nepremičnin

1. Državljeni pogodbenice s pravico do prebivanja in glavnim prebivališčem v državi gostiteljici imajo pri nakupu nepremičnin enake pravice kot domači državljani. V skladu z ustreznimi nacionalnimi predpisi si lahko kadar koli ustvarijo glavno prebivališče v državi gostiteljici, ne glede na čas trajanja njihove zaposlitve. Če zapustijo državo gostiteljico, jim zaradi tega takšnega nepremičnega premoženja ni treba prodati.
2. Državljeni pogodbenice s pravico do prebivanja, vendar brez glavnega prebivališča v državi gostiteljici, imajo pri nakupu nepremičnin, ki jih potrebujejo za opravljanje svoje gospodarske dejavnosti, enake pravice kot domači državljani. Če zapustijo državo gostiteljico, jim zaradi tega takšnega nepremičnega premoženja ni treba prodati. Lahko se jim tudi dovoli nakup sekundarnega prebivališča ali počitniškega bivališča. Za to kategorijo državljanov ta sporazum ne vpliva na pravila, ki se v državi gostiteljici uporabljajo za čiste kapitalske naložbe ali poslovanje z nezazidanimi zemljišči in stanovanji.
3. Obmejni delavci, ki so državljani pogodbenice, imajo pri nakupu nepremičnin za opravljanje svoje gospodarske dejavnosti in sekundarnih prebivališč enake pravice kot domači državljani. Če zapustijo državo gostiteljico, jim zaradi tega takšnega nepremičnega premoženja ni treba prodati. Lahko se jim tudi dovoli nakup počitniškega bivališča. Za to kategorijo državljanov ta sporazum ne vpliva na pravila, ki se v državi gostiteljici uporabljajo za čiste kapitalske naložbe ali poslovanje z nezazidanimi zemljišči in stanovanji.

ČLEN 7g

Osebne izkaznice

Švica lahko še naprej izdaja osebne izkaznice brez pomnilniškega medija, ki vsebuje prstne odtise imetnika. Takšne osebne izkaznice se vizualno razlikujejo od osebnih izkaznic, ki izpolnjujejo zahteve aktov iz Priloge I v zvezi s takimi dokumenti. Švicarski državljani ne morejo uporabljati takšnih osebnih izkaznic, izdanih eno leto ali kasneje po začetku veljavnosti Protokola o spremembi, za uveljavljanje prostega pretoka.

ČLEN 7h

Izgon

Kar zadeva omejitve pravice do vstopa in pravice do prebivanja na podlagi javnega reda ali javne varnosti državljanov druge pogodbenice, se ohranijo obveznosti Švice in držav članic iz Sporazuma pred začetkom veljavnosti Protokola o spremembi.

Zato se ne uporabljajo naslednje spremembe, uvedene s poglavjem VI Direktive 2004/38/ES¹, ki presegajo te obveznosti, in sicer okrepljeno varstvo pred izgonom iz člena 28(2) in (3) ter sodna praksa Sodišča, povezana s temi določbami. Poleg tega lahko Švica in države članice v zvezi z izgonom iz člena 33(2) Direktive namesto uporabe postopkov iz navedene določbe zagotovijo, da se izgoni izvedejo v skladu z zahtevami iz Sporazuma pred začetkom veljavnosti Protokola o spremembi.

¹ Direktiva, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

ČLEN 7i

Vstop državljanov tretjih držav

Pogodbenici ne smeta zahtevati vstopnega vizuma ali temu enakovrednega dokumenta od napotnih delavcev, ki nimajo državljanstva pogodbenice in ki imajo pravico do vstopa brez takšnih dokumentov v skladu s pravnimi akti Unije, vključenimi v Prilogo I, ali katerim koli drugim instrumentom, ki velja med pogodbenicama. Napotenim delavcem, ki potrebujejo vstopni vizum ali temu enakovreden dokument, zadevna pogodbenica zagotovi vse možnosti za pridobitev vseh potrebnih vizumov.“;

- (7) člen 10 se nadomesti z naslednjim:

„ČLEN 10

Spremembe članstva v Evropski uniji

Pogodbenici se o vsaki razširitvi Sporazuma na nove države članice dogovorita s protokolom v skladu s svojimi notranjimi postopki. Če ni dogovorjeno drugače, tak protokol vključuje prehodne ukrepe ob upoštevanju posebnih gospodarskih in socialnih razmer v Uniji, zlasti v novih državah članicah, in Švici ter ob upoštevanju dolgoletne prakse preteklih razširitev tega sporazuma.“;

(8) člen 14 se nadomesti z naslednjim:

„ČLEN 14

Skupni odbor

1. Ustanovi se Skupni odbor.

Sestavljajo ga predstavniki pogodbenic.

2. Skupnemu odboru sopredsedujeta predstavnik Unije in predstavnik Švice.

3. Skupni odbor:

(a) zagotavlja pravilno delovanje ter učinkovito upravljanje in izvajanje tega sporazuma;

(b) zagotavlja forum za medsebojno posvetovanje in stalno izmenjavo informacij med pogodbenicama, zlasti z namenom iskanja rešitev za kakršne koli težave pri razlagi ali uporabi Sporazuma ali pravnega akta Unije, na katerega se Sporazum sklicuje v skladu s členom 10 Institucionalnega protokola k temu sporazumu;

(c) pripravlja priporočila pogodbenicama o zadevah, ki se nanašajo na ta sporazum;

- (d) sprejema odločitve, kadar je tako določeno v tem sporazumu, in
- (e) izvaja vse druge pristojnosti, ki so mu dodeljene s tem sporazumom.

4. Skupni odbor odloča soglasno.

Odločitve so zavezujoče za pogodbenici, ki sprejmeta vse potrebne ukrepe za njihovo izvajanje.

5. Sestanki Skupnega odbora potekajo vsaj enkrat letno izmenično v Bruslju in Bernu, razen če se sopredsednika odločita drugače. Skupni odbor se sestane tudi na zahtevo ene od pogodbenic. Sopredsednika se lahko dogovorita, da sestanek Skupnega odbora poteka prek videokonference ali telekonference.

6. Skupni odbor sprejme svoj poslovnik in ga po potrebi posodablja.

7. Skupni odbor se lahko odloči, da ustanovi kakršno koli delovno skupino ali strokovno skupino, ki mu lahko pomaga pri izvajanju njegovih nalog.“;

(9) vstavi se naslednji člen:

„ČLEN 14a

Zaščitna klavzula

1. V primeru resnih gospodarskih ali socialnih težav, ki jih povzroči uporaba tega sporazuma, se Skupni odbor sestane na zahtevo ene od pogodbenic, da preuči ustrezne ukrepe za odpravo težav. Skupni odbor se lahko odloči, kakšne ukrepe bo sprejel v 60 dneh od dneva zahteve. Skupni odbor lahko ta rok podaljša.
2. Če Skupni odbor v roku iz odstavka 1 ne sprejme odločitve glede ustreznih ukrepov ali podaljšanja tega roka, lahko pogodbenica, ki je vložila zahtevo, v primeru resnih gospodarskih težav zadevo predloži arbitražnemu sodišču. Arbitražno sodišče sprejme končno odločitev v šestih mesecih po svoji ustanovitvi.
3. Če arbitražno sodišče odloči, da so bile domnevne težave dokazane in da so posledica uporabe tega sporazuma, lahko pogodbenica, ki je vložila zahtevo, sprejme ustrezne ukrepe za odpravo teh težav. Če ukrepi, ki jih pogodbenica sprejme v skladu s tem odstavkom, povzročijo neravnovesje med zadevnimi pravicami in obveznostmi po tem sporazumu, lahko druga pogodbenica sprejme ustrezne izravnalne ukrepe za odpravo tega neravnovesja v okviru področja uporabe tega sporazuma.

4. V izjemnih nujnih okoliščinah, ko pogodbenici zaradi uporabe tega sporazuma grozi zelo resna gospodarska škoda, lahko ta pogodbenica v skladu z Dodatkom predloži zadevo arbitražnemu sodišču, če Skupni odbor ne sprejme odločitve v 30 dneh od zahteve. Arbitražno sodišče sprejme končno odločitev v šestih mesecih po svoji ustanovitvi.
5. Če arbitražno sodišče v okoliščinah iz odstavka 4 odloči, da domnevne težave na prvi pogled obstajajo, lahko pogodbenici sprejmeta začasne ukrepe in, odvisno od primera, začasne izravnalne ukrepe. Smiselno se uporablja člen III.10 Dodatka z izjemo odstavka 4(c).
6. Ukrepi in izravnalni ukrepi iz odstavkov 2 do 5 se sprejmejo v okviru področja uporabe tega sporazuma. Njihovo področje uporabe in trajanje sta omejena na to, kar je nujno potrebno za odpravo težav ali neravnovesja, ki jih obravnavajo. Prednost imajo ukrepi in izravnalni ukrepi, ki kar najmanj posegajo v delovanje tega sporazuma.
7. Skupni odbor se posvetuje o ukrepih in izravnalnih ukrepih vsake tri mesece od dneva njihovega sprejetja, da bi se odpravili še pred predvidenim datumom poteka veljavnosti ali da bi se njihovo področje uporabe omejilo na to, kar je nujno potrebno. Vsaka pogodbenica lahko od Skupnega odbora kadar koli zahteva, da preveri takšne ukrepe in izravnalne ukrepe.“;

(10) člen 18 se nadomesti z naslednjim:

„ČLEN 18

Revizija

Če želi pogodbenica revidirati ta sporazum, v ta namen predloži predlog Skupnemu odboru.

Spremembe tega sporazuma začnejo veljati, potem ko so končani ustrezni notranji postopki pogodbenic.“;

(11) člen 21 se nadomesti z naslednjim:

„ČLEN 21

Razmerje do sporazumov o obdavčitvi

1. Določbe tega sporazuma ne vplivajo na določbe dvostranskih sporazumov med Švico in državami članicami Unije o dvojni obdavčitvi. Predvsem določbe tega sporazuma ne vplivajo na opredelitev pojma „obmejni delavci“ iz sporazumov o dvojni obdavčitvi.

2. Nobena določba tega sporazuma se ne sme razlagati tako, da bi pogodbenicama pri izvajanju ustreznih določb njune davčne zakonodaje preprečila razlikovanje med davčnimi zavezanci, katerih položajev ni mogoče primerjati, še zlasti glede na njihov kraj prebivališča. Vendar to ne sme biti sredstvo za diskriminacijo ali omejevanje pravic oseb, kakor so opredeljene v tem sporazumu.

3. Nobena določba tega sporazuma pogodbenicama ne preprečuje sprejetja ali uporabe ukrepov, s katerimi se zagotovi naložitev, plačevanje in učinkovito pobiranje davkov ali prepreči izogibanje davkom ali davčne utaje, v skladu z njuno nacionalno zakonodajo ali katerim koli drugim mednarodnim ali dvostranskim sporazumom ali ureditvijo, ki se v celoti ali pretežno nanaša na obdavčitev, katere pogodbenice so Švica, Unija ali katera koli država članica.“;

(12) vstavita se naslednja člena:

„ČLEN 23a

Veljavnost dovoljenj za prebivanje in drugih posebnih dovoljenj

Dovoljenja za prebivanje in druga posebna dovoljenja, ki sta jih pogodbenici izdali pred začetkom veljavnosti Protokola o spremembi, ostanejo veljavna in se po izteku veljavnosti nadomestijo z dokumenti iz tega sporazuma, če so izpolnjeni pogoji za izdajo teh dokumentov.

ČLEN 23b

Prehodna ureditev

1. V zvezi z zadevami, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2004/38/ES¹, se uporablja prehodna ureditev iz tega odstavka:
 - (a) Določi se prehodno obdobje, ki se začne na datum začetka veljavnosti Protokola o spremembi in konča 24 mesecev po začetku njegove veljavnosti.
 - (b) Členi 5k, 7a, 7d, 7e, 7h in 7i ter za namene tega sporazuma Direktiva 2004/38/ES² se uporabljajo od prvega dne po koncu prehodnega obdobja.
 - (c) V prehodnem obdobju se ohranijo učinki naslednjih določb Sporazuma v različici pred začetkom veljavnosti Protokola o spremembi:
 - členi 1 do 7 in člen 16 ter
 - členi 1 do 9, 12 do 15, 17, 19, 20, 23 in člen 24, razen zadnjega stavka člena 24(4), Priloge I.

¹ Direktiva, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

² Direktiva, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

Navedene določbe nimajo nobenega učinka v zvezi z zadevami, ki spadajo na področje uporabe drugih aktov iz Priloge I, zlasti Uredbe (EU) št. 492/2011¹ in Uredbe (EU) 2016/589² iz oddelka 2 Priloge I.

2. V zvezi z zadevami, ki spadajo na področje uporabe Direktive 96/71/ES³ in Direktive 2014/67/EU⁴, se uporablja prehodna ureditev iz tega odstavka:

(a) Določi se prehodno obdobje, ki se začne na datum začetka veljavnosti Protokola o spremembi in konča 36 mesecev po začetku njegove veljavnosti.

(b) Člen 5f(2), členi 5g, 5h in 5i ter za namene tega sporazuma Direktiva 96/71/ES⁵ in Direktiva 2014/67/EU⁶ se uporabljajo od prvega dne po koncu prehodnega obdobja.

(c) V prehodnem obdobju se ohranijo učinki naslednjih določb Sporazuma v različici pred začetkom veljavnosti Protokola o spremembi:

– člen 5(4) in člen 16 ter

– člen 22(2), Priloge I.

Navedene določbe nimajo nobenega učinka v zvezi z zadevami, ki spadajo na področje uporabe drugih aktov iz oddelka 2 Priloge I.“;

¹ Uredba, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

² Uredba, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

³ Direktiva, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

⁴ Direktiva, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

⁵ Direktiva, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

⁶ Direktiva, kot je ustrezno v skladu s Prilogo I.

- (13) člen 24 se nadomesti z naslednjim:

„ČLEN 24

Ozemeljsko področje uporabe

Ta sporazum se po eni strani uporablja na ozemlju, na katerem se uporabljata Pogodba o Evropski uniji in Pogodba o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), in sicer v skladu s pogoji iz navedenih pogodb, in po drugi strani na ozemlju Švice.“;

- (14) Priloga I k Sporazumu se nadomesti z besedilom iz Priloge I, ki je priložena temu protokolu;
- (15) Priloga II k Sporazumu se nadomesti z besedilom iz Priloge II, ki je priložena temu protokolu;
- (16) Priloga III k Sporazumu se nadomesti z besedilom iz Priloge III, ki je priložena temu protokolu;
- (17) Protokol o sekundarnih prebivališčih na Danskem se nadomesti z besedilom Protokola o sekundarnih prebivališčih na Danskem, ki je priložen temu protokolu;
- (18) Priloga I k Protokolu k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi strani o prostem pretoku oseb, glede sodelovanja Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike kot pogodbenic Sporazuma zaradi njihovega pristopa k Evropski uniji, ki je bil podpisan 26. oktobra 2004 v Bruslju, se črta;

- (19) besedilo Protokola o pridobitvi nepremičnin na Malti, priloženega temu protokolu, se doda kot priloga k Sporazumu;
- (20) besedilo Protokola o dovoljenjih za dolgotrajno prebivanje, priloženega temu protokolu, se doda kot priloga k Sporazumu;
- (21) skupne izjave in enostranska izjava, priložene temu protokolu, se dodajo izjavam, priloženim sklepni listini k Sporazumu.

ČLEN 2

Začetek veljavnosti

1. Ta protokol Unija in Švica ratificirata ali odobrita v skladu s svojimi postopki. Unija in Švica se medsebojno uradno obvestita o zaključku notranjih postopkov, potrebnih za začetek veljavnosti tega protokola.
2. Ta protokol začne veljati prvi dan drugega meseca, ki sledi zadnjemu uradnemu obvestilu v zvezi z naslednjimi instrumenti:
 - (a) Institucionalni protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb;
 - (b) Institucionalni protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu;

- (c) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu;
- (d) Protokol o državni pomoči k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu;
- (e) Institucionalni protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o železniškem in cestnem prevozu potnikov in blaga;
- (f) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o železniškem in cestnem prevozu potnikov in blaga;
- (g) Protokol o državni pomoči k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o železniškem in cestnem prevozu potnikov in blaga;
- (h) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi;
- (i) Institucionalni protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti;
- (j) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti;
- (k) Sporazum med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o rednem finančnem prispevku Švice k zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik v Evropski uniji;

- (l) Sporazum med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Švicarsko konfederacijo na drugi strani o sodelovanju Švicarske konfederacije v programih Unije;
- (m) Sporazum med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o pogojih za sodelovanje Švicarske konfederacije v Agenciji Evropske unije za vesoljski program.

Sestavljeno v [...] dne [...] v dveh izvodih v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, hrvaškem, irskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku, pri čemer je vsako od teh besedil enako verodostojno.

V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani, ki so za to pravilno pooblašeni, podpisali ta protokol.

(Polje za podpise v vseh 24 jezikih EU: „Za Evropsko unijo“ in „Za Švicarsko konfederacijo“)

SPREMEMBE PRILOGE I K SPORAZUMU

Priloga I k Sporazumu se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA I

PROSTI PRETOK OSEB, PRAVICA DO USTANAVLJANJA
IN OPRAVLJANJE STORITEV

ODDELEK 1

Za namene uporabe členov 2 do 9 tega sporazuma se pravni akti Unije, navedeni v Oddelku 2 te priloge, uporabljajo ob upoštevanju načela dinamične uskladitve iz člena 5 Institucionalnega protokola k temu sporazumu ter ob upoštevanju izjem iz odstavka 7 navedenega člena.

Če v tehničnih prilagoditvah ni določeno drugače, se razume, da pravice in obveznosti za države članice Evropske unije iz pravnih aktov Unije, vključenih v to prilogo, veljajo tudi za Švico. To se uporablja ob polnem spoštovanju Institucionalnega protokola k temu sporazumu.

Brez poseganja v člen 16 Institucionalnega protokola in če v tehničnih prilagoditvah ni določeno drugače, se za Švico uporabljajo določbe aktov, navedenih v oddelku 2, ki od držav članic zahtevajo, da drugim državam članicam ali Komisiji predložijo informacije. Kadar se te informacije nanašajo na nadzor ali uporabo, jih Švica sporoči prek Skupnega odbora.

ODDELEK 2

AKTI, NA KATERE SE SKLICUJE TA PRILOGA

1. 31977 L 0486: Direktiva Sveta 77/486/EGS z dne 25. julija 1977 o izobraževanju otrok delavcev migrantov (UL L 199, 6.8.1977, str. 32).
2. 31996 L 0071: Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:
 - 32018 L 0957: Direktiva (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 173, 9.7.2018, str. 16).

Za namene tega sporazuma se določbe Direktive uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

- (a) v členu 1(-1a) se besedilo ‚uveljavljanje temeljnih pravic, kot so priznane v državah članicah in na ravni Unije‘ nadomesti z besedilom ‚uveljavljanje temeljnih pravic, kot so priznane v državah članicah in na ravni Unije ter v Švici‘;
- (b) v členu 1(3):
 - (i) se točka (c) za Švico ne uporablja;
 - (ii) se drugi in tretji pododstavek za Švico ne uporabljata;
- (c) v členu 3:
 - (i) se odstavek 1b za Švico ne uporablja;
 - (ii) se v odstavku 10 beseda ‚Pogodbama‘ nadomesti z besedo ‚Sporazumom‘;
- (d) v členu 4(2):
 - (i) se v zadnjem stavku prvega pododstavka besedilo ‚se obvesti Komisija, ki sprejme ustrezne ukrepe‘ nadomesti z besedilom ‚se obvesti Skupni odbor, da bi poiskal rešitev.‘;

(ii) se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Evropska unija in Švica tesno sodelujeta v Skupnem odboru, da bi preučili morebitne težave, ki bi se lahko pojavile med pogodbenicama pri uporabi člena 3(10).“;

(e) za namene tega sporazuma se Direktiva uporablja od prvega dne po koncu prehodnega obdobja iz člena 23b(2) Sporazuma.

3. 32004 L 0038: Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS (UL L 158, 30.4.2004, str. 77), akt, kakor je bil popravljen v UL L 229, 29.6.2004, str. 35, UL L 30, 3.2.2005, str. 27 in UL L 197, 28.7.2005, str. 34.

Za namene tega sporazuma se določbe Direktive uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

(a) ta sporazum se uporablja za državljane pogodbenic. Vendar pa njihovi družinski člani, ki so v smislu Direktive državljani tretjih držav, lahko uveljavljajo nekatere pravice v skladu z Direktivo;

- (b) izraza ‚državljan Unije‘ in ‚državljeni Unije‘ v danem sklonu se nadomestita z izrazoma ‚državljan države članice ali Švice‘ oziroma ‚državljeni držav članic in Švice‘ v ustreznem sklonu;
- (c) člen 16 se glasi:

1. Državljeni držav članic in Švice, ki na podlagi člena 7(1), točka (a), ali (3) skupaj zakonito prebivajo nepretrgano pet let na ozemlju druge pogodbenice, imajo tam pravico do stalnega prebivališča. Pravica ni zavezana pogojem, predvidenim v poglavju III.

2. Če so del enega samega obdobja zakonitega prebivanja v državi gostiteljici, se za obdobja, ki jih je treba upoštevati pri izračunu za pridobitev stalnega prebivališča v skladu z odstavkom 1, ne zahteva, da so nepretrgana, temveč se lahko prekinajo z obdobji zakonitega prebivanja, ki ne temeljijo na podlagi člena 7(1), točka (a), ali (3).

3. Pri izračunu obdobj, potrebnih za pridobitev pravice do stalnega prebivanja v skladu z odstavkom 1, se lahko Švica in države članice odločijo, da ne bodo upoštevale šestmesečnih ali daljših obdobj, v katerih je bila oseba v celoti odvisna od socialne pomoči.

4. Pravico do stalnega prebivališča pridobijo tudi družinski člani, ki so z državljanom države članice ali Švice v državi gostiteljici zakonito prebivali nepretrgano pet let.

5. Na nepretrgano prebivanje ne vplivajo začasne odsotnosti do skupaj šest mesecev na leto ali daljše odsotnosti zaradi obveznega služenja vojaškega roka ali ene odsotnosti do največ dvanajst zaporednih mesecev iz pomembnih razlogov, kot so nosečnost in rojstvo otroka, resna bolezen, študij ali poklicno usposabljanje ali napotitev v drugo državo.

6. Ko je pravica do stalnega prebivališča enkrat pridobljena, se jo lahko izgubi samo zaradi odsotnosti iz države gostiteljice, ki traja več kot dve zaporedni leti.

7. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko države članice in Švica odločijo, da pravico do stalnega prebivališča pridobijo državljani držav članic in Švice, ki zakonito prebivajo nepretrgano pet let na ozemlju druge pogodbenice.‘;

(d) v členu 24:

(i) se v odstavku 1 besedilo ‚Pogodbi in sekundarni zakonodaji‘ glasi ‚Sporazumu‘;

(ii) se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

‚Z odstopanjem od odstavka 1 država gostiteljica ni dolžna podeliti pravice do socialne pomoči v prvih treh mesecih prebivanja ali, kjer ustreza, v daljšem obdobju, predvidenem v členu 14(4), točka (b), niti ni dolžna dodeliti pomoči za vzdrževanje v času študija, vključno s poklicnim usposabljanjem, ki obsega študentske pomoči ali študentska posojila, drugim osebam, razen delavcem, samozaposlenim osebam, osebam, ki ohranijo takšen status, in članom njihovih družin.‘;

(e) v členu 28 se odstavka 2 in 3 ne uporabljata;

(f) v členu 33 se doda naslednji odstavek:

„Švica in države članice lahko namesto uporabe postopkov iz odstavka 2 zagotovijo, da se izvršitev odredb o izgonu izvaja v skladu z zahtevami iz člena 3 Direktive 64/221/EGS*.

* Direktiva Sveta 64/221/EGS z dne 25. februarja 1964 o usklajevanju posebnih ukrepov, ki zadevajo gibanje in prebivanje tujih državljanov, utemeljenih z javno politiko, javno varnostjo ali zdravjem prebivalstva (UL L 56, 4.4.1964, str. 850), kakor se je uporabljala ob začetku veljavnosti Sporazuma 1. junija 2002.‘;

(g) za namene tega sporazuma se Direktiva uporablja od prvega dne po koncu prehodnega obdobja iz člena 23b(1) tega sporazuma.

4. 32006 R 0635: Uredba Komisije (ES) št. 635/2006 z dne 25. aprila 2006 o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 1251/70 o pravici delavcev, da ostanejo na ozemlju države članice, po tem, ko so bili tam zaposleni (UL L 112, 26.4.2006, str. 9).

5. 32011 R 0492: Uredba (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL L 141, 27.5.2011, str. 1), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:

- 32016 R 0589: Uredba (EU) 2016/589 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2016 (UL L 107, 22.4.2016, str. 1),
- 32019 R 1149: Uredba (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 (UL L 186, 11.7.2019, str. 21).

Za namene tega sporazuma se določbe Uredbe uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

- (a) člen 9(1) se glasi: ‚Brez poseganja v člen 7f Sporazuma delavec, ki je državljan pogodbenice in je zaposlen na ozemlju druge pogodbenice, uživa vse pravice in ugodnosti, ki jih imajo domači delavci glede nastanitve, vključno z dostopom do lastništva stanovanja, ki ga potrebuje.‘;
- (b) v členu 36:
 - (i) se odstavek 1 ne uporablja;
 - (ii) se v odstavku 2 sklicevanje na ‚ukrepe, sprejete v skladu s členom 48 Pogodbe o delovanju Evropske unije‘ razume kot sklicevanje na pravne akte Evropske unije na področju socialne varnosti, vključene v ta sporazum.

6. 32012 R 1024: Uredba (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (UL L 316, 14.11.2012, str. 1), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:
- 32013 L 0055: Direktiva 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 (UL L 354, 28.12.2013, str. 132),
 - 32014 L 0060: Direktiva 2014/60/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 (UL L 159, 28.5.2014, str. 1), akt, kakor je bil popravljen v UL L 147, 12.6.2015, str. 24,
 - 32014 L 0067: Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 (UL L 159, 28.5.2014, str. 11),
 - 32016 R 1191: Uredba (EU) 2016/1191 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 (UL L 200, 26.7.2016, str. 1),
 - 32016 R 1628: Uredba (EU) 2016/1628 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2016 (UL L 252, 16.9.2016, str. 53), akt, kakor je bil popravljen v UL L 231, 6.9.2019, str. 29,
 - 32018 R 1724: Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1),
 - 32020 L 1057: Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 (UL L 249, 31.7.2020, str. 49),

- 32020 R 1055: Uredba (EU) 2020/1055 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 (UL L 249, 31.7.2020, str. 17).

Švica uporablja informacijski sistem za notranji trg (IMI) kot tretja država za izmenjavo informacij, vključno z osebnimi podatki, z udeleženci IMI v Uniji za izvajanje postopkov upravnega sodelovanja, kadar je to primerno za namene tega sporazuma.

Komisija za namene tega sporazuma še naprej meni, da Švica zagotavlja ustrezno varstvo osebnih podatkov iz člena 23(1)(c) Uredbe (EU) št. 1024/2012, dokler velja Odločba 2000/518/ES¹. Za namene te priloge in kot je opredeljeno v členu 4 Direktive 96/71/ES ter členih 6, 7, členu 10(3) in členih 14 do 18 Direktive 2014/67/EU, Švica uporablja IMI v skladu z načeli in načini izmenjave iz navedenih členov.

Za namene tega sporazuma se švicarske *Commissions Paritaires* štejejo za pristojne organe v smislu člena 5, drugi odstavek, točka (f), Uredbe (EU) št. 1024/2012 in člena 2, točka (a), Direktive 2014/67/EU. Uporabljajo IMI za sodelovanje iz člena 4 Direktive 96/71/ES ter členov 6, 7 in člena 10(3) Direktive 2014/67/EU, kadar po pooblastilu Švice izvajajo švicarske kolektivne pogodbe o delu in švicarsko zakonodajo o napotnih delavcih v skladu z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU.

¹ Odločba Komisije 2000/518/ES z dne 26. julija 2000 po Direktivi 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta o primernosti zaščite osebnih podatkov v Švici (UL L 215, 25.8.2000, str. 1), vključno z morebitnimi naknadnimi spremembami.

Za namene Sporazuma se določbe Uredbe (EU) št. 1024/2012 uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

- (a) v členu 5, prvi stavek, se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;
- (b) člen 8(1), točka (e), se za Švico ne uporablja;
- (c) v členu 9(5) se besedna zveza ‚pravom Unije‘, kar zadeva Švico, nadomesti z besedilom ‚pravom Unije, kot je vključeno v ta sporazum‘;
- (d) v členu 10(1) se besedilo ‚v skladu z nacionalno zakonodajo ali zakonodajo Unije‘, kar zadeva Švico, nadomesti z besedilom ‚v skladu s švicarsko zakonodajo‘;
- (e) v členu 16(1) in (2) se sklicevanja na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razumejo kot sklicevanja na ustrezno nacionalno zakonodajo;
- (f) v členu 17(4) se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;
- (g) v členu 18(1) se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;
- (h) v členu 20 se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;

(i) v členu 21:

(i) se v odstavku 1 sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;

(ii) se odstavek 3 ne uporablja;

(j) se člen 25 ne uporablja;

(k) se člen 26(1) razlaga v skladu s členom 13 Institucionalnega protokola k temu sporazumu;

(l) Švica se vključi v IMI prvi dan sedemintridesetega meseca po začetku veljavnosti Protokola o spremembi.

7. 32014 L 0054: Direktiva 2014/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ukrepih za lažje uresničevanje pravic, podeljenih delavcem v okviru prostega gibanja delavcev (UL L 128, 30.4.2014, str. 8).

Za namene tega sporazuma se določbe Direktive uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

(a) besedna zveza ‚delavci Unije‘ v danem sklonu se nadomesti z besedo ‚delavci‘ v ustreznem sklonu;

(b) v členih 1 in 3 se besedilo ‚člen 45 PDEU‘ v danem sklonu nadomesti z besedo ‚Sporazum‘ v ustreznem sklonu;

- (c) v členu 4 se besedilo ‚pravil Unije o prostem gibanju delavcev‘ nadomesti z besedilom ‚pravil o prostem gibanju delavcev v skladu s Sporazumom‘, beseda ‚SOLVIT‘ pa se ne uporablja;
 - (d) v členu 6 se besedna zveza ‚pravo Unije‘ nadomesti z besedo ‚Sporazum‘;
 - (e) v členu 7 se besedilo ‚členom 21 PDEU in Direktivo 2004/38/ES‘ nadomesti z besedo ‚Sporazumom‘;
 - (f) za namene tega sporazuma se Direktiva uporablja od prvega dne petindvajsetega meseca po začetku veljavnosti Protokola o spremembi.
8. 32014 L 0067: Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L 159, 28.5.2014, str. 11).

Za namene tega sporazuma se določbe Direktive uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

(a) v členu 1:

- (i) se v odstavku 1, drugi pododstavek, besedilo ,ter hkrati olajšati uveljavljanje svobode opravljanja storitev za ponudnike storitev in spodbujati pošteno konkurenco med ponudniki storitev ter tako podpirati delovanje notranjega trga‘ glasi ,ter hkrati v obsegu, ki ga določa Sporazum, olajšati uveljavljanje svobode opravljanja storitev in v obsegu, ki ga določa Sporazum, spodbujati pošteno konkurenco med ponudniki storitev ter tako podpirati delovanje področij, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica‘;
- (ii) se v odstavku 2 besedilo ,uveljavljanje temeljnih pravic, kot so priznane v državah članicah in na ravni Unije‘ nadomesti z besedilom ,uveljavljanje temeljnih pravic, kot so priznane v državah članicah in na ravni Unije ter v Švici‘;

(b) v členu 4(3), točka (c), se besedilo ,v skladu z Uredbo (ES) št. 593/2008 (Rim I) in/ali Rimsko konvencijo‘, kar zadeva Švico, nadomesti z besedilom ,v skladu s Konvencijo o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, podpisano 30. oktobra 2007 v Luganu‘;

(c) v členu 6:

- (i) se v odstavku 5, drugi pododstavek, besedilo ‚in če je Komisija o tem obveščena, po potrebi prek IMI, sprejme ustrezne ukrepe‘ nadomesti z besedilom ‚, se obvesti Skupni odbor, da bi poiskal rešitev.‘;
- (ii) se v odstavku 10 besedilo ‚zadevnim nacionalnim pravom in pravom Unije‘ nadomesti z besedilom ‚zadevnim nacionalnim pravom in Sporazumom‘;

(d) v členu 7(6) se besedna zveza ‚pravom Unije‘ nadomesti z besedo ‚Sporazumom‘;

(e) v členu 9:

- (i) se v odstavku 1:
 - v prvem pododstavku besedna zveza ‚pravom Unije‘ nadomesti z besedo ‚Sporazumom‘;
 - v drugem pododstavku, točka (a), besedilo ‚najpozneje do začetka opravljanja storitev‘ za Švico glasi ‚najpozneje do začetka opravljanja storitev največ štiri delovne dni v določenih sektorjih pred napotitvijo za ponudnike storitev, ki napotijo delavce na njeno ozemlje zaradi izvajanja preverjanj na kraju samem (Švica na podlagi objektivne analize tveganja na sorazmeren in nediskriminatoren način samostojno določi sektorje in območja, ki so zajeta v obdobju predhodnega obveščanja, pri čemer upošteva, da Sporazum omejuje svobodo opravljanja storitev na 90 dni dejanskega dela v posameznem koledarskem letu)‘;

(ii) se v odstavku 3 besedna zveza ‚zakonodaje Unije‘ nadomesti z besedo ‚Sporazuma‘;

(iii) se v odstavku 5 drugi in tretji pododstavek za Švico ne uporabljata;

(f) v členu 10(2) se doda naslednji stavek:

‚Švica na podlagi objektivne analize tveganja na sorazmeren in nediskriminatoren način samostojno določi število in pogostost nadzorov ter sektorje in območja, ki jih je treba nadzorovati, pri čemer upošteva, da Sporazum omejuje svobodo opravljanja storitev na 90 dni dejanskega dela v posameznem koledarskem letu‘;

(g) v členu 12:

(i) se v odstavku 4 besedna zveza ‚pravom Unije‘ nadomesti z besedo ‚Sporazumom‘;

(ii) se v odstavku 6 besedilo ‚s pravom in/ali prakso Unije oziroma nacionalnim pravom in/ali prakso‘ nadomesti z besedilom ‚s Sporazumom oziroma nacionalnim pravom in/ali prakso‘;

(iii) se odstavek 8 za Švico ne uporablja;

(h) v členu 20 se dodata naslednja stavka:

„V primeru ponudnikov storitev, ki niso izpolnili svojih finančnih obveznosti do izvršilnih organov in teles v zvezi s prejšnjim opravljanjem storitev, lahko Švica zahteva polog sorazmernega finančnega jamstva, preden lahko ponovno opravljajo storitve v sektorjih, določenih na podlagi samostojne in objektivne analize tveganja. V primeru neplačila finančnega jamstva lahko Švica uvede sorazmerne sankcije do prepovedi opravljanja storitev do plačila jamstva.“;

(i) za namene tega sporazuma se Direktiva uporablja od prvega dne po koncu prehodnega obdobja iz člena 23b(2) Sporazuma.

9. 32016 R 0589: Uredba (EU) 2016/589 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2016 o evropski mreži služb za zaposlovanje (EURES), dostopu delavcev do storitev na področju mobilnosti in nadaljnjem povezovanju trgov dela ter o spremembi uredb (EU) št. 492/2011 in (EU) št. 1296/2013 (UL L 107, 22.4.2016, str. 1), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:

– 32019 R 1149: Uredba (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 (UL L 186, 11.7.2019, str. 21).

Za namene tega sporazuma se določbe Uredbe uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

- (a) za namene Sporazuma Komisija še naprej meni, da Švica zagotavlja ustrezno varstvo osebnih podatkov iz člena 34 Uredbe (EU) 2016/589, dokler velja Odločba 2000/518/ES¹;
- (b) besedilo ‚člen 45 PDEU‘ v danem sklonu se nadomesti z besedilom ‚člen 4 Sporazuma‘ v ustreznem sklonu;
- (c) besedna zveza ‚državljeni Unije‘ v danem sklonu se nadomesti z besedilom ‚državljeni držav članic in Švice‘ v ustreznem sklonu;
- (d) v členu 6:
 - (i) se sklici na člen 3 Pogodbe o Evropski uniji in člen 145 Pogodbe o delovanju Evropske unije ne uporabljajo;
 - (ii) se v točki (d) besedilo ‚v Uniji‘ nadomesti z besedilom ‚v Uniji in Švici‘, besedilo ‚v skladu s pravom Unije ter nacionalnim pravom in prakso‘ pa se nadomesti z besedilom ‚v skladu s Sporazumom ter nacionalnim pravom in prakso‘;
- (e) v členu 9(4), točka (c), se besedilo ‚veljavnih pravil in instrumentov Unije‘ nadomesti z besedilom ‚veljavnih pravil in instrumentov, ki se uporabljajo v skladu s Sporazumom‘;

¹ Odločba Komisije 2000/518/ES z dne 26. julija 2000 po Direktivi 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta o primernosti zaščite osebnih podatkov v Švici, vključno z morebitnimi naknadnimi spremembami.

(f) v členu 34 se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo.

10. 32017 D 1255: Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/1255 z dne 11. julija 2017 o predlogi za opis nacionalnih sistemov in postopkov za sprejem organizacij za članice in partnerice mreže EURES (UL L 179, 12.7.2017, str. 18).
11. 32017 D 1256: Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/1256 z dne 11. julija 2017 o predlogah in postopkih za izmenjavo informacij o nacionalnih delovnih programih mreže EURES na ravni Unije (UL L 179, 12.7.2017, str. 24).
12. 32017 D 1257: Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/1257 z dne 11. julija 2017 o tehničnih standardih in formatih, potrebnih za enoten sistem, ki bo omogočal povezovanje prostih delovnih mest s prijavi za zaposlitev in življenjepis na portalu EURES (UL L 179, 12.7.2017, str. 32).
13. 32018 D 0170: Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2018/170 z dne 2. februarja 2018 o podrobnih enotnih specifikacijah za zbiranje in analizo podatkov za spremljanje in vrednotenje delovanja mreže EURES (UL L 31, 3.2.2018, str. 104).
14. 32018 D 1020: Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2018/1020 z dne 18. julija 2018 o sprejetju in posodabljanju seznama spretnosti, kompetenc in poklicev v okviru evropske klasifikacije za namen samodejnega povezovanja prek skupne platforme IT EURES (UL L 183, 19.7.2018, str. 17).

15. 32018 D 1021: Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2018/1021 z dne 18. julija 2018 o sprejetju tehničnih standardov in formatov, potrebnih za delovanje samodejnega povezovanja prek skupne platforme IT z uporabo evropske klasifikacije ter za interoperabilnost med nacionalnimi sistemi in evropsko klasifikacijo (UL L 183, 19.7.2018, str. 20).
16. 32018 R 1724: Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega vstopnega mesta za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:
 - 32022 R 0868: Uredba (EU) 2022/868 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 (UL L 152, 3.6.2022, str. 1),
 - 32024 R 1252: Uredba (EU) 2024/1252 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 (UL L, 2024/1252, 3.5.2024),
 - 32024 R 1735: Uredba (EU) 2024/1735 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 (UL L, 2024/1735, 28.6.2024).

Nekatera področja iz Priloge I k Uredbi (EU) 2018/1724 in nekateri postopki iz Priloge II k navedeni uredbi ne spadajo na področje uporabe Sporazuma. Vključitev navedene uredbe v ta sporazum ne posega v področje uporabe Sporazuma.

Za namene tega sporazuma se določbe Uredbe uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

(a) v členu 1(1):

- (i) se v točki (a) besedilo ‚ki izhajajo iz prava Unije na področju notranjega trga, v smislu člena 26(2) PDEU‘ nadomesti z besedilom ‚ki izhajajo iz Sporazuma‘;
- (ii) se v točki (b) sklici na direktive 2006/123/ES, 2014/24/EU in 2014/25/EU ne uporabljajo;

(b) v členu 13(2), točka (c), se sklicevanje na Uredbo (EU) št. 910/2014, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;

(c) v členu 14:

- (i) se v odstavku 1 sklicevanja na direktive 2006/123/ES, 2014/24/EU in 2014/25/EU ne uporabljajo;
- (ii) se v odstavku 5 sklicevanje na Uredbo (EU) 2016/679, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;

(d) v členu 30(1), točka (b), se sklicevanje na Uredbo (EU) št. 910/2014, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo.

17. 32019 R 1157: Uredba (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja (UL L 188, 12.7.2019, str. 67).

Za namene tega sporazuma se določbe Uredbe uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

- (a) izraza ‚državljan Unije‘ in ‚državljeni Unije‘ v danem sklonu se nadomestita z izrazoma ‚državljan države članice ali Švice‘ oziroma ‚državljeni držav članic in Švice‘ v ustreznem sklonu;
- (b) v členu 3:
 - (i) se v odstavku 4 besedilo ‚natisnjena v negativu v modrem pravokotniku in obkrožena z dvanajstimi rumenimi zvezdami‘, kar zadeva Švico, ne uporablja;
 - (ii) se v odstavku 5, kar zadeva Švico, doda naslednji pododstavek:

‚Z odstopanjem od prvega pododstavka se osebne izkaznice, kadar so izdane brez zelo varnega pomnilniškega medija, ki vsebuje dva prstna odtisa imetnika, ne sprejmejo za namene vstopa in prebivanja v drugih pogodbenicah in se vizualno razlikujejo od osebnih izkaznic, ki izpolnjujejo zahteve iz prvega pododstavka.‘;

(c) v členu 5:

- (i) se v odstavku 1 besedilo ‚do 3. avgusta 2031‘, kar zadeva Švico, glasi ‚enajst let po datumu začetka veljavnosti Protokola o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb (v nadaljnjem besedilu: Protokol o spremembi)‘;
- (ii) se v odstavku 2 besedilo ‚do 3. avgusta 2026‘, kar zadeva Švico, glasi ‚šest let po datumu začetka veljavnosti Protokola o spremembi‘;

(d) v členu 6, točka (h), se besedilo ‚natisnjena v negativu v modrem pravokotniku in obkrožena z dvanajstimi rumenimi zvezdami‘, kar zadeva Švico, ne uporablja;

(e) v členu 7(2) se besedilo ‚družinski član EU‘, kar zadeva države članice, nadomesti z besedilom ‚družinski član CH‘;

(f) v členu 8:

- (i) se v odstavku 1 besedilo ‚do 3. avgusta 2026‘, kar zadeva Švico, glasi ‚šest let po datumu začetka veljavnosti Protokola o spremembi‘;
- (ii) se v odstavku 2 besedilo ‚do 3. avgusta 2023‘, kar zadeva Švico, glasi ‚tri leta po datumu začetka veljavnosti Protokola o spremembi‘;

(g) v členu 10(2) se beseda ‚Listine‘, kar zadeva Švico, ne uporablja;

(h) v členu 11:

(i) se sklicevanja na Uredbo (EU) 2016/679, kar zadeva Švico, razumejo kot sklicevanja na ustrezno nacionalno zakonodajo;

(ii) se v odstavku 4 besedna zveza „prava Unije“, kar zadeva Švico, glasi „Sporazuma“;

(i) v členu 16 se besedilo „2. avgusta 2021“, kar zadeva Švico, glasi „enega leta po datumu začetka veljavnosti Protokola o spremembi“.

18. 32020 R 1121: Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1121 z dne 29. julija 2020 o zbiranju in izmenjavi statističnih podatkov o uporabnikih in povratnih informacij uporabnikov o storitvah enotnega digitalnega vstopnega mesta v skladu z Uredbo (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 245, 30.7.2020, str. 3).“.
-

KOORDINACIJA SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI

Spremembe Priloge II k Sporazumu

Priloga II k Sporazumu se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA II

KOORDINACIJA SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI

I. UVOD

Za namene uporabe členov 2 do 9 Sporazuma se pravni akti Unije, navedeni v oddelku II te priloge, uporabljajo ob upoštevanju načela dinamične uskladitve iz člena 5 Institucionalnega protokola k temu sporazumu ter ob upoštevanju izjem iz odstavka 7 navedenega člena.

Če v tehničnih prilagoditvah ni določeno drugače, se razume, da pravice in obveznosti za države članice Evropske unije iz pravnih aktov Unije, vključenih v to prilogo, veljajo tudi za Švico. To se uporablja ob polnem spoštovanju Institucionalnega protokola k temu sporazumu.

Brez poseganja v člen 16 Institucionalnega protokola k temu sporazumu in če v tehničnih prilagoditvah ni določeno drugače, se za Švico uporabljajo določbe aktov, navedenih v oddelku II, ki od držav članic zahtevajo, da drugim državam članicam ali Komisiji predložijo informacije. Kadar se te informacije nanašajo na nadzor ali uporabo, jih Švica sporoči prek Skupnega odbora.

II. SEKTORSKE PRILAGODITVE

1. V zvezi z akti, navedenimi v tej prilogi, se za Švico uporabljajo naslednje izjeme:

- (a) zakonodaja kantona v zvezi s predujmi preživnin je izključena iz pravil o koordinaciji na področju socialne varnosti;
- (b) dodatne dajatve in podobne dajatve, ki jih predvideva zakonodaja kantona, se ne izvozijo;
- (c) mešane dajatve v primeru brezposelnosti, za katere se ne plačujejo prispevki, kakor predpisuje zakonodaja kantona, se ne izvozijo;
- (d) osebe, za katere se uporablja Sporazum in ki prebivajo zunaj Švice in Unije, se lahko vključijo v sistem prostovoljnega zavarovanja najpozneje eno leto po datumu, ko niso več bile krite z zavarovanjem za starost, preživele osebe in invalidnost, ter po neprekinjeni zavarovalni dobi najmanj petih let;

- (e) osebe, ki delajo zunaj Švice in Unije za delodajalca v Švici in ki niso več krite z zavarovanjem za starost, preživele osebe in invalidnost po neprekinjeni zavarovalni dobi najmanj petih let, lahko s soglasjem delodajalca nadaljujejo zavarovanje, če predložijo vlogo v šestih mesecih od datuma prenehanja zavarovanja;
 - (f) dodatek za nezmožnost, dodeljen v skladu z Zveznim zakonom o invalidskem zavarovanju z dne 19. junija 1959 in Zveznim zakonom o zavarovanju z dne 20. decembra 1946 za starost in preživele osebe, se ne izvozi.
2. Načini sodelovanja Švice v Upravni komisiji za koordinacijo sistemov socialne varnosti ter v Tehnični komisiji za obdelavo podatkov in Revizijskem odboru, ki sta v okviru Upravne komisije, so naslednji:
- Švica lahko pošlje predstavnika, prisotnega v svetovalni vlogi (opazovalca), na sestanke Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti v okviru Evropske komisije ter na sestanke Tehnične komisije za obdelavo podatkov in Revizijskega odbora.
3. Posebne določbe, ki se nanašajo na prehodne ureditve v zvezi z zavarovanjem za primer brezposelnosti za državljane nekaterih držav članic, ki imajo švicarsko dovoljenje za prebivanje z veljavnostjo manj kot eno leto, v zvezi s švicarskimi dodatki za osebe, ki potrebujejo pomoč, in v zvezi s prehodnim obdobjem za uporabo Uredbe (ES) št. 883/2004 za razširjen pokojninski načrt v okviru sistemov poklicnega zavarovanja, so določene v Protokolu I, ki je sestavni del te priloge.

4. Ureditve v zvezi z varstvom pravic, ki so jih posamezniki pridobili na podlagi tega sporazuma zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije, so določene v Protokolu II, ki je sestavni del te priloge.

A. SPLOŠNA KOORDINACIJA SOCIALNE VARNOSTI

A.1 AKTI, NA KATERE SE SKLICUJE TA PRILOGA

1. 32004 R 0883: Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1), akt, kakor je bil popravljen v UL L 200, 7.6.2004, str. 1 in UL L 204, 4.8.2007, str. 30, ter kakor je bil spremenjen z naslednjim:
 - 32009 R 0988: Uredba (ES) št. 988/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 (UL L 284, 30.10.2009, str. 43),
 - 32010 R 1244: Uredba Komisije (EU) št. 1244/2010 z dne 9. decembra 2010 (UL L 338, 22.12.2010, str. 35),
 - 32012 R 0465: Uredba (EU) št. 465/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 (UL L 149, 8.6.2012, str. 4),
 - 32012 R 1224: Uredba Komisije (EU) št. 1224/2012 z dne 18. decembra 2012 (UL L 349, 19.12.2012, str. 45),
 - 32013 R 0517: Uredba Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 (UL L 158, 10.6.2013, str. 1),

- 32013 R 1372: Uredba Komisije (EU) št. 1372/2013 z dne 19. decembra 2013 (UL L 346, 20.12.2013, str. 27), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:
- 32014 R 1368: Uredba Komisije (EU) št. 1368/2014 z dne 17. decembra 2014 (UL L 366, 20.12.2014, str. 15), akt, kakor je bil popravljen v UL L 288, 22.10.2016, str. 58,
- 32017 R 0492: Uredba Komisije (EU) 2017/492 z dne 21. marca 2017 (UL L 76, 22.3.2017, str. 13),
- 32019 R 1149: Uredba (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 (UL L 186, 11.7.2019, str. 21).

Za namene tega sporazuma se Uredba (ES) št. 883/2004 prilagodi, kakor sledi:

- (a) oddelku I Priloge I se doda naslednje besedilo:

„Švica

Zakonodaja kantona v zvezi s predujmi preživnin na podlagi odstavka 1 člena 131a in odstavka 2 člena 293 Zveznega civilnega zakona z dne 10. decembra 1907.“;

- (b) oddelku II Priloge I se doda naslednje besedilo:

„Švica

Dodatki ob rojstvu in posvojitvi otroka v skladu z ustrezno zakonodajo kantona, ki temeljijo na odstavku 2 člena 3 Zveznega zakona o družinskih dodatkih z dne 24. marca 2006.“;

- (c) Prilogi II se doda naslednje besedilo:

„Nemčija–Švica

- (a) Konvencija o socialni varnosti z dne 25. februarja 1964, kakor je bila spremenjena z dopolnilnima konvencijama št. 1 z dne 9. septembra 1975 in št. 2 z dne 2. marca 1989:

- (i) točka 9b, odstavek 1, št. 1–4 Končnega protokola (veljavna zakonodaja in pravica do zdravstvenih storitev za prebivalce nemške eksklave Büsingen);
- (ii) točka 9e, odstavek 1(b), prvi, drugi in četrti stavek Končnega protokola (dostop do prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja v Nemčiji s premestitvijo v Nemčiji).

- (b) Konvencija o zavarovanju za primer brezposelnosti z dne 20. oktobra 1982, kakor je bila spremenjena z Dodatnim protokolom z dne 22. decembra 1992:

člen 8(5), Nemčija (okrožje Bisingen) k stroškom dejanskih mest pri ukrepih spodbujanja zaposlovanja za delavce, ki so predmet te določbe, prispeva znesek, enakovreden prispevku kantona v skladu s švicarsko zakonodajo.

Španija–Švica

Točka 17 Končnega protokola h Konvenciji o socialni varnosti z dne 13. oktobra 1969, kakor je bila spremenjena z Dopolnilno konvencijo z dne 11. junija 1982; osebe, ki so zavarovane v okviru španskega sistema zavarovanja, so na podlagi te določbe izvzete iz zahteve po vključitvi v švicarski sistem zdravstvenega zavarovanja.

Italija–Švica

Člen 9(1) Konvencije o socialni varnosti z dne 14. decembra 1962, kakor je bil spremenjen z Dopolnilno konvencijo št. 1 z dne 18. decembra 1963, Dopolnilnim sporazumom z dne 4. julija 1969, Dodatnim protokolom z dne 25. februarja 1974 in Dopolnilnim sporazumom št. 2 z dne 2. aprila 1980.‘;

- (d) Prilogi IV se doda naslednje besedilo:

„Švica“;

- (e) delu 1 Priloge VIII se doda naslednje besedilo:

„Švica

Vsi zahtevki za starostne pokojnine, pokojnine preživelih oseb in invalidske pokojnine v okviru osnovnega zavarovanja (Zvezni zakon o zavarovanju za starost in preživele osebe z dne 20. decembra 1946 ter Zvezni zakon o invalidskem zavarovanju z dne 19. junija 1959) kot tudi starostne pokojnine iz minimalnega in razširjenega pokojninskega sistema v okviru zakonskega sistema poklicnega zavarovanja (Zvezni zakon o sistemu poklicnega zavarovanja za starost, preživele osebe in invalidnost z dne 25. junija 1982).“;

- (f) delu 2 Priloge VIII se doda naslednje besedilo:

„Švica

Pokojnine za starost, preživele osebe in invalidnost iz minimalnega in razširjenega pokojninskega sistema v okviru zakonskega sistema poklicnega zavarovanja (Zvezni zakon o sistemu poklicnega zavarovanja za starost, preživele osebe in invalidnost z dne 25. junija 1982).“;

- (g) delu II Priloge IX se doda naslednje besedilo:

„Švica

Pokojnine za preživele osebe in invalidnost iz minimalnega in razširjenega pokojninskega sistema v okviru zakonskega sistema poklicnega zavarovanja (Zvezni zakon o sistemu poklicnega zavarovanja za starost, preživele osebe in invalidnost z dne 25. junija 1982).“;

(h) Prilogi X se doda naslednje besedilo:

„Švica

1. Dodatne dajatve (Zvezni zakon o dodatnih dajatvah z dne 6. oktobra 2006) in podobne dajatve, ki jih predvideva zakonodaja kantona.
2. Pokojnine v primeru težkih socialnih razmer v okviru invalidskega zavarovanja (člen 28, pododstavek 1a Zveznega zakona o invalidskem zavarovanju z dne 19. junija 1959, kakor je bil spremenjen 7. oktobra 1994).
3. Mešane dajatve v primeru brezposelnosti, za katere se ne plačujejo prispevki, kakor predpisuje zakonodaja kantona.
4. Izredne invalidske pokojnine, za katere se ne plačujejo prispevki, namenjene invalidnim osebam (člen 39 Zveznega zakona o invalidskem zavarovanju z dne 19. junija 1959), za katere se pred nastopom njihove nezmožnosti za delo ni uporabljala švicarska zakonodaja na podlagi dejavnosti kot zaposlena ali samozaposlena oseba.“;

(i) Prilogi XI se doda naslednje besedilo:

,Švica

1. Člen 2 Zveznega zakona o zavarovanju za starost in preživele osebe z dne 20. decembra 1946 in člen 1b Zveznega zakona o invalidskem zavarovanju z dne 19. junija 1959, ki urejata prostovoljno zavarovanje v teh zavarovalnih panogah za švicarske državljane s stalnim prebivališčem v državah, ki niso predmet tega sporazuma, se uporabljata za osebe, ki ne prebivajo v Švici in so državljani drugih držav, za katere se uporablja ta sporazum, ter za begunce in osebe brez državljanstva, ki prebivajo na ozemlju teh držav, pri čemer so bile te osebe vključene v sistem prostovoljnega zavarovanja najpozneje eno leto od datuma, ko niso bile več krite z zavarovanjem za starost, preživele osebe ali invalidnost po neprekinjeni zavarovalni dobi najmanj petih let.
2. Kadar oseba ni več zavarovana v okviru švicarskega zavarovanja za starost, preživele osebe in invalidnost po neprekinjeni zavarovalni dobi najmanj petih let, ima še vedno pravico do nadaljnjega zavarovanja ob soglasju delodajalca, če v državi, za katero se ta sporazum ne uporablja, dela za delodajalca iz Švice in če predloži vlogo v ta namen v šestih mesecih od datuma prekinitve zavarovanja.

3. Obvezno zavarovanje v okviru švicarskega zdravstvenega zavarovanja in
možne izjeme
- (a) Švicarske pravne določbe, ki urejajo obvezno zdravstveno
zavarovanje, se uporabljajo za naslednje osebe, ki nimajo stalnega
prebivališča v Švici:
- (i) osebe, za katere se uporabljajo švicarske pravne določbe iz
naslova II Uredbe;
 - (ii) osebe, za katere bo Švica nosila stroške dajatev v skladu s členi
24, 25 in 26 Uredbe;
 - (iii) osebe, ki prejemajo švicarske dajatve iz naslova zavarovanja za
primer brezposelnosti;
 - (iv) družinski člani oseb, navedenih pod točkama (i) in (iii), kot tudi
zaposlenih ali samozaposlenih oseb, ki stalno prebivajo v Švici
in so zavarovane v okviru švicarskega sistema zdravstvenega
zavarovanja, razen če ti družinski člani prebivajo v eni od
naslednjih držav: Danska, Španija, Madžarska, Portugalska ali
Švedska;
 - (v) družinski člani oseb, navedenih pod točko (ii), ali upokojenca, ki
stalno prebiva v Švici in je zavarovan v okviru švicarskega
sistema zdravstvenega zavarovanja, razen če ti družinski člani
prebivajo v eni od naslednjih držav: Danska, Portugalska ali
Švedska.

Kot družinski člani se štejejo tiste osebe, ki so opredeljene kot družinski člani po zakonodaji države stalnega prebivališča.

- (b) Osebe iz točke (a) so lahko na podlagi zahtevka oproščene obveznega zavarovanja, če in v kolikor stalno prebivajo v eni od naslednjih držav in lahko dokažejo, da so upravičene do kritja v primeru bolezni: Nemčija, Francija, Italija, Avstrija in, za osebe, navedene pod točko (a) (iv) in (v), Finska, ter za osebe, navedene pod točko (a)(ii), Portugalska.

Zahtevek iz točke (b):

- (a) se predloži v treh mesecih od začetka veljavnosti obveznosti sklenitve zavarovanja v Švici; če je v utemeljenih primerih zahtevek predložen po tem roku, oprostitev začne veljati po nastopu obveznosti zavarovanja;
- (b) velja za vse družinske člane, ki prebivajo v isti državi.

4. Kadar je oseba, za katero se uporabljajo švicarske pravne določbe iz naslova II Uredbe, na podlagi uporabe točke 3(b) predmet pravnih določb druge države članice, ki je vključena v ta sporazum, za namene zavarovanja za primer bolezni, potem si stroške teh storitev za nepoklicne nesreče enakomerno delita švicarska zavarovalnica za poklicne in nepoklicne nesreče ter poklicne bolezni ter pristojna ustanova zdravstvenega zavarovanja, če ima oseba pravico do storitev obeh ustanov. Švicarska zavarovalnica za poklicne in nepoklicne nesreče ter poklicne bolezni bo v primeru poklicnih nesreč, nesreč na poti v službo ali poklicnih bolezni nosila vse stroške, četudi je oseba upravičena do dajatev s strani organa zdravstvenega zavarovanja v državi stalnega prebivališča.
5. Osebe, ki v Švici delajo, vendar v tej državi ne prebivajo, in imajo zakonsko zavarovalno kritje v svoji državi stalnega prebivališča v skladu s točko 3(b), pa tudi njihovi družinski člani, lahko med začasnim bivanjem v Švici koristijo določbe člena 19 Uredbe.
6. Za uporabo členov 18, 19, 20 in 27 Uredbe v Švici bo pristojna zavarovalnica krila vse zaračunane stroške.
7. Obdobja zavarovanja za dnevna nadomestila, dopolnjena v okviru zavarovalnega sistema druge države, za katero se uporablja ta sporazum, se upoštevajo zaradi zmanjšanja ali zvišanja morebitne rezerve zavarovanja za dnevna nadomestila v primeru materinstva ali bolezni, če se oseba zavaruje pri švicarski zavarovalnici v treh mesecih od prenehanja zavarovalnega kritja v drugi državi.

8. Kadar je oseba, ki je bila redno zaposlena ali samozaposlena v Švici in je s svojo dejavnostjo pokrivala svoje življenjske potrebe, morala zaradi nezgode ali bolezni svojo dejavnost opustiti in zanjo ne velja več švicarska zakonodaja o invalidskem zavarovanju, se šteje, da je ta oseba zavarovana s tem zavarovanjem za namene pridobitve pravice do rehabilitacijskih ukrepov do začetka izplačevanja invalidske pokojnine in za obdobje izvajanja teh ukrepov, pod pogojem da ni začela opravljati nove dejavnosti zunaj Švice.⁶

Za namene tega sporazuma se Uredba (ES) št. 883/2004 uporablja z naslednjimi prilagoditvami:

V členu 77(2) in členu 78 se sklicevanje na določbe Skupnosti o varstvu fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo.

2. 32019 R 0500: Uredba (EU) 2019/500 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o uvedbi ukrepov za nepredvidljive razmere na področju koordinacije sistemov socialne varnosti po izstopu Združenega kraljestva iz Unije (UL L 85I, 27.3.2019, str. 35).

3. 32009 R 0987: Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 284, 30.10.2009, str. 1), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:
- 32010 R 1244: Uredba Komisije (EU) št. 1244/2010 z dne 9. decembra 2010 (UL L 338, 22.12.2010, str. 35),
 - 32012 R 0465: Uredba (EU) št. 465/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 (UL L 149, 8.6.2012, str. 4),
 - 32012 R 1224: Uredba Komisije (EU) št. 1224/2012 z dne 18. decembra 2012 (UL L 349, 19.12.2012, str. 45),
 - 32013 R 1372: Uredba Komisije (EU) št. 1372/2013 z dne 19. decembra 2013 (UL L 346, 20.12.2013, str. 27),
 - 32014 R 1368: Uredba Komisije (EU) št. 1368/2014 z dne 17. decembra 2014 (UL L 366, 20.12.2014, str. 15), akt, kakor je bil popravljen v UL L 288, 22.10.2016, str. 58,
 - 32017 R 0492: Uredba Komisije (EU) 2017/492 z dne 21. marca 2017 (UL L 76, 22.3.2017, str. 13).

Za namene tega sporazuma se Uredba (ES) št. 987/2009 prilagodi, kakor sledi:

Prilogi 1 se doda naslednje besedilo:

„Sporazum med Švico in Portugalsko z dne 25. maja 2016 o pobotu terjatev

Sporazum med Švico in Grčijo z dne 15. novembra 2017 o pobotu terjatev v zvezi s storitvami v skladu z uredbama (EGS) št. 1408/71 in (EGS) št. 574/72 ter uredbama (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009

Sporazum med Švico in Italijo z dne 27. februarja 2023 o pobotu terjatev.“.

Za namene tega sporazuma se Uredba (ES) št. 987/2009 uporablja z naslednjimi prilagoditvami:

V členu 3(3) se sklicevanje na določbe Skupnosti o varstvu fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo.

4. 31971 R 1408: Uredba Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 149, 5.7.1971, str. 2), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 592/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 177, 4.7.2008, str. 1) in kot se je uporabljala med Švico in državami članicami pred začetkom veljavnosti Sklepa Skupnega odbora št. 1/2012 z dne 31. marca 2012¹ ter pri sklicih nanjo v uredbah (ES) št. 883/2004 ali (ES) št. 987/2009, oziroma kadar so se zadevni primeri zgodili v preteklosti.

5. 31972 R 0574: Uredba Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 74, 27.3.1972, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 120/2009 (UL L 39, 10.2.2009, str. 2) in kot se je uporabljala med Švico in državami članicami pred začetkom veljavnosti Sklepa Skupnega odbora št. 1/2012 z dne 31. marca 2012² ter pri sklicih nanjo v uredbah (ES) št. 883/2004 ali (ES) št. 987/2009, oziroma kadar so se zadevni primeri zgodili v preteklosti.

¹ Sklep št. 1/2012 Skupnega odbora, ustanovljenega s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi strani o prostem gibanju oseb z dne 31. marca 2012 o nadomestitvi njegove Priloge II o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 103, 13.4.2012, str. 51).

² Sklep št. 1/2012 Skupnega odbora, ustanovljenega s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi strani o prostem gibanju oseb z dne 31. marca 2012 o nadomestitvi njegove Priloge II o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 103, 13.4.2012, str. 51).

A.2 AKTI, KI JIH POGODBENICI USTREZNO UPOŠTEVATA

1. 32010 D 0424(01): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1 z dne 12. junija 2009 o vzpostavitvi dialoga in pravnega postopka v zvezi z veljavnostjo dokumentov, določitvi zakonodaje, ki se uporablja, ter dodeljevanju dajatev v skladu z Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 106, 24.4.2010, str. 1).
2. 32010 D 0424(02): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A2 z dne 12. junija 2009 o razlagi člena 12 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zakonodajo, ki se uporablja za napotene delavce in samozaposlene delavce, ki začasno opravljajo delo zunaj pristojne države (UL C 106, 24.4.2010, str. 5).
3. 32010 D 0608(01): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A3 z dne 17. decembra 2009 o seštevanju neprekinjenih dob napotitve, dopolnjenih v okviru Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 in Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 149, 8.6.2010, str. 3).
4. 32014 D 0520(03): Sklep št. E4 z dne 13. marca 2014 o prehodnem obdobju iz člena 95 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 152, 20.5.2014, str. 21).

5. 32017 D 0719(01): Sklep št. E5 z dne 16. marca 2017 o praktičnih pravilih za prehodno obdobje za izmenjavo podatkov po elektronski poti iz člena 4 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 233, 19.7.2017, str. 3).
6. 32018 D 1004 (02): Sklep št. E6 z dne 19. oktobra 2017 o določitvi, kdaj se elektronsko sporočilo šteje za zakonito dostavljeno v sistemu elektronske izmenjave informacij o socialni varnosti (EESSI) (UL C 355, 4.10.2018, str. 5).
7. 32020 D 0306 (01): Sklep št. E7 z dne 27. junija 2019 o praktičnih pravilih za sodelovanje in izmenjavo podatkov, dokler se ne bo v državah članicah začela v celoti izvajati elektronska izmenjava informacij o socialni varnosti (EESSI) (UL C 73, 6.3.2020, str. 5).
8. 32024 D 06842: Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnost št. E8 z dne 14. marca 2024 o vzpostavitvi postopka upravljanja sprememb, ki se uporablja za podrobnosti o organih, opredeljenih v členu 1 Uredbe (ES) št. 883/2004 in navedenih v elektronskem imeniku, ki je sestavni del EESSI (UL C, C/2024/6842, 12.11.2024).
9. 32010 D 0424(04): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. F1 z dne 12. junija 2009 o razlagi člena 68 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s prednostnimi pravili v primeru prekrivanja družinskih dajatev (UL C 106, 24.4.2010, str. 11).

10. 32016 D 0211(05): Sklep št. F2 z dne 23. junija 2015 o izmenjavi podatkov med nosilci za dodelitev družinskih dajatev (UL C 52, 11.2.2016, str. 11).
11. 32019 D 0626(01): Sklep št. F3 z dne 19. decembra 2018 o razlagi člena 68 Uredbe (ES) št. 883/2004 v zvezi z metodo izračuna razlike v obliki dodatka (UL C 215, 26.6.2019, str. 2).
12. 32010 D 0424(05): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. H1 z dne 12. junija 2009 o okviru za prehod z uredb Sveta (EGS) št. 1408/71 in (EGS) št. 574/72 na uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ter uporabi sklepov in priporočil Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti (UL C 106, 24.4.2010, str. 13).
13. 32010 D 0608(02): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. H5 z dne 18. marca 2010 o sodelovanju v boju proti goljufijam in napakam v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 883/2004 in Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 987/2009 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL C 149, 8.6.2010, str. 5).
14. 32011 D 0212(01): Sklep št. H6 z dne 16. decembra 2010 v zvezi z uporabo nekaterih načel glede seštevanja dob v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL C 45, 12.2.2011, str. 5).

15. 32021 D 0506 (01): Sklep št. H11 z dne 9. decembra 2020 o odložitvi rokov iz členov 67 in 70 Uredbe (ES) št. 987/2009 ter iz Sklepa št. S9 zaradi pandemije COVID-19 (UL C 170, 6.5.2021, str. 4).
16. 32022 D 0228 (01): Sklep št. H12 z dne 19. oktobra 2021 o datumu, ki se upošteva pri določanju menjalnih tečajev iz člena 90 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 93, 28.2.2022, str. 6).
17. 32022 D 0810(01): Sklep št. H13 z dne 30. marca 2022 o sestavi in načinu dela Revizijskega odbora Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti (Besedilo velja za EGP in za sporazum EU/Švica) (2022/C 305/03) (UL C 305, 10.8.2022, str. 4).
18. 32024 D 00594: Sklep št. H14 z dne 21. junija 2023 v zvezi z objavo smernic o pandemiji COVID-19, obvestila o razlagi uporabe naslova II Uredbe (ES) št. 883/2004 ter členov 67 in 70 Uredbe (ES) št. 987/2009 med pandemijo COVID-19, smernic za delo na daljavo, ki so se uporabljale v obdobju med 1. julijem 2022 in 30. junijem 2023, ter smernic za delo na daljavo, ki se uporabljajo od 1. julija 2023 (UL C/2024/594, 11.1.2024).
19. 32024 D 06845: Sklep št. H15 z dne 27. junija 2024 o načinu delovanja in sestavi Tehnične komisije za obdelavo podatkov Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti (UL C, C/2024/6845, 14.11.2024).

20. 32010 D 0424(07): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. P1 z dne 12. junija 2009 o razlagi člena 50(4), člena 58 in člena 87(5) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta za dodelitev dajatev za invalidnost, starost in preživele osebe (UL C 106, 24.4.2010, str. 21).
21. 32013 D 0927(01): Sklep št. R1 z dne 20. junija 2013 o razlagi člena 85 Uredbe (ES) št. 987/2009 (UL C 279, 27.9.2013, str. 11).
22. 32010 D 0424(08): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. S1 z dne 12. junija 2009 o evropski kartici zdravstvenega sodelovanja (UL C 106, 24.4.2010, str. 23).
23. 32010 D 0424(09): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. S2 z dne 12. junija 2009 o tehničnih specifikacijah evropske kartice zdravstvenega zavarovanja (UL C 106, 24.4.2010, str. 26).
24. 32010 D 0424(10): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. S3 z dne 12. junija 2009 o določitvi storitev, ki jih zajemata člen 19(1) in člen 27(1) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ter člen 25(A)(3) Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 106, 24.4.2010, str. 40).

25. 32010 D 0424(15): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. S5 z dne 2. oktobra 2009 o razlagi pojma „storitve“ po členu 1(va) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta za bolezen ali materinstvo v skladu s členi 17, 19, 20, 22, 24(1), 25, 26, 27(1), (3), (4) in (5), 28, 34 ter 36(1) in (2) Uredbe (ES) št. 883/2004 ter o izračunu zneskov za povračilo v skladu s členi 62, 63 in 64 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 106, 24.4.2010, str. 54).
26. 32010 D 0427(02): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. S6 z dne 22. decembra 2009 o prijavi v državi članici stalnega prebivališča v skladu s členom 24 Uredbe (ES) št. 987/2009 in pripravi seznamov iz člena 64(4) Uredbe (ES) št. 987/2009 (UL C 107, 27.4.2010, str. 6).
27. 32011 D 0906(01): Sklep št. S8 z dne 15. junija 2011 o odobritvi protez, večjih pripomočkov in drugih storitev večje vrednosti iz člena 33 Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL C 262, 6.9.2011, str. 6).
28. 32014 D 0520(02): Sklep št. S10 z dne 19. decembra 2013 o prehodu z uredb (EGS) št. 1408/71 in (EGS) št. 574/72 na uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 ter uporabi postopkov za povračilo (UL C 152, 20.5.2014, str. 16).

29. 32021 D 0618(01): Sklep št. S11 z dne 9. decembra 2020 o postopkih povračil za izvajanje členov 35 in 41 Uredbe (ES) št. 883/2004 (UL C 236, 18.6.2021, str. 4).
30. 32025 D 01598: Sklep št. S12 z dne 16. oktobra 2024 o povračilu stroškov zdravstvene oskrbe v zvezi s premestitvijo pacientov v drugo državo članico v primeru množičnih žrtev po nesrečah (UL C, C/2025/1598, 13.3.2025).
31. 32010 D 0424(11): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. U1 z dne 12. junija 2009 o členu 54(3) Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s povečanjem dajatve za brezposelnost za odvisne družinske člane (UL C 106, 24.4.2010, str. 26).
32. 32010 D 0424(12): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. U2 z dne 12. junija 2009 o področju uporabe člena 65(2) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o pravici do dajatev za brezposelnost popolnoma brezposelnih oseb, ki niso obmejni delavci in ki so med zadnjim obdobjem zaposlitve ali samozaposlitve stalno prebivale na ozemlju države članice, ki ni pristojna država članica (UL C 106, 24.4.2010, str. 43).
33. 32010 D 0424(13): Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. U3 z dne 12. junija 2009 o obsegu pojma „delna brezposelnost“, ki se uporablja za brezposelne osebe iz člena 65(1) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 106, 24.4.2010, str. 45).

34. 32012 D 0225(01): Sklep št. U4 z dne 13. decembra 2011 o postopkih povračil v skladu s členom 65(6) in (7) Uredbe (ES) št. 883/2004 in členom 70 Uredbe (ES) št. 987/2009 (UL C 57, 25.2.2012, str. 4).

A.3 AKTI, S KATERIMI SE POGODBENICI SEZNANITA

1. 32018 H 0529(01): Priporočilo št. A1 z dne 18. oktobra 2017 o izdaji potrdila iz člena 19(2) Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 183, 29.5.2018, str. 5).
2. 32013 H 0927(01): Priporočilo št. H1 z dne 19. junija 2013 v zvezi s sodbo Gottardo, v skladu s katero je treba ugodnosti, ki jih imajo državljani države na podlagi dvostranske konvencije o socialni varnosti s tretjo državo, dodeliti tudi delavcem, ki so državljani drugih držav članic (UL C 279, 27.9.2013, str. 13).
3. 32019 H 0429(01): Priporočilo št. H2 z dne 10. oktobra 2018 o vključitvi elementov za potrditev pristnosti v prenosne dokumente, ki jih izda nosilec države članice in ki potrjujejo položaj neke osebe za namen uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 147, 29.4.2019, str. 6).
4. 32012H0810(01) Priporočilo Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. S1 z dne 15. marca 2012 o finančnih vidikih čezmejnega darovanja organov živih darovalcev (UL C 240, 10.8.2012, str. 3).

5. 32014 H 0218(01): Priporočilo št. S2 z dne 22. oktobra 2013 v zvezi z upravičenostjo do storitev za zavarovane osebe in njihove družinske člane med bivanjem v tretji državi na podlagi dvostranskega sporazuma med pristojno državo članico in tretjo državo (UL C 46, 18.2.2014, str. 8).
6. 32010 H 0424(02): Priporočilo Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. U1 z dne 12. junija 2009 o zakonodaji, ki se uporablja za brezposelne osebe, ki opravljajo poklicno ali gospodarsko dejavnost s krajšim delovnim časom v državi članici, ki ni država stalnega prebivališča (UL C 106, 24.4.2010, str. 49).
7. 32010 H 0424(03): Priporočilo Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. U2 z dne 12. junija 2009 o uporabi člena 64(1)(a) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta za brezposelne osebe, ki spremljajo zakonce ali partnerje, ki opravljajo poklicno ali gospodarsko dejavnost v državi članici, ki ni pristojna država (UL C 106, 24.4.2010, str. 51).

B. OHRANJANJE PRAVIC IZ DODATNEGA POKOJNINSKEGA ZAVAROVANJA

AKTI, NA KATERE SE SKLICUJE TA PRILOGA

1. 31998 L 0049: Direktiva Sveta 98/49/ES z dne 29. junija 1998 o zaščiti pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih in samozaposlenih oseb, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 209, 25.7.1998, str. 46).

2. 32014 L 0050: Direktiva 2014/50/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o minimalnih zahtevah za povečanje mobilnosti delavcev med državami članicami z izboljšanjem pridobivanja in ohranjanja pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja (UL L 128, 30.4.2014, str. 1).

Za namene tega sporazuma se določbe Direktive uporabljajo z naslednjo prilagoditvijo:

Člen 6(5): sklicevanje na člen 11 Direktive 2003/41/ES se za Švico ne uporablja.

Švica sprejme ukrepe iz člena 8 Direktive 2014/50/EU do prvega dne devetinštiridesetega meseca po začetku veljavnosti Protokola o spremembi.

PROTOKOL I

k Prilogi II k Sporazumu

I. Zavarovanje za primer brezposelnosti

Naslednji dogovori se uporabljajo za delavce, ki so državljani Češke republike, Republike Estonije, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike, do 30. aprila 2011 in za delavce, ki so državljani Republike Bolgarije in Romunije, do 31. maja 2016. Za delavce, ki so državljani Republike Hrvaške, se uporabljajo do konca sedmega leta po začetku veljavnosti Protokola o sodelovanju Republike Hrvaške.

1. Naslednja pravila se uporabljajo v zvezi z zavarovanjem za primer brezposelnosti za delavce, ki imajo dovoljenje za prebivanje z veljavnostjo manj kot eno leto.
 - 1.1 Samo delavci, ki so plačali prispevke v Švici za minimalno obdobje, ki ga predpisuje Zvezni zakon o zavarovanju za primer brezposelnosti in nadomestilih za insolventnost (*loi fédérale sur l'assurance-chômage obligatoire et l'indemnité en cas d'insolvabilité - LACI*)(¹), in ki poleg tega izpolnjujejo druge pogoje za upravičenost do dajatve za brezposelnost, imajo pravico do prejemanja take dajatve na podlagi zavarovanja za primer brezposelnosti pod zakonsko določenimi pogoji.

¹ Trenutno 12 mesecev.

1.2 Del prispevkov, ki se obračunajo za delavce, katerih obdobje plačevanja prispevkov je prekratko, da bi omogočalo pridobitev pravice do dajatve za brezposelnost v Švici pod 1.1, se povrne njihovim državam izvora v skladu z določbami 1.3, kar prispeva k stroškom dajatev, ki se tem delavcem zagotovijo v primeru popolne brezposelnosti; ti delavci potem niso upravičeni do dajatve v primeru popolne brezposelnosti v Švici. Upravičeni pa so do dodatkov za slabe vremenske razmere in v primeru insolventnosti delodajalca. Dajatve v primeru popolne brezposelnosti izplača država izvora pod pogojem, da so zadevni delavci na razpolago za delo. Zavarovalne dobe, dopolnjene v Švici, se upoštevajo na enak način, kot če bi bile dopolnjene v državi izvora.

1.3 Del prispevkov, ki se obračunajo za delavce, navedene pod 1.2, se povrne na letni ravni v skladu z naslednjimi določbami:

- (a) skupni prispevki teh delavcev se izračunajo po posameznih državah na podlagi letnega števila zaposlenih delavcev in povprečnih letnih prispevkov, ki so bili plačani za vsakega delavca (prispevki delodajalca in prispevki za zaposlenega);
- (b) od tako izračunanega zneska se del, ki ustreza sorazmernemu deležu, izraženemu v obliki dajatve za brezposelnost kot odstotek vseh dodatkov, navedenih pod 1.2, povrne državam izvora delavcev, del pa zadrži Švica kot rezervo za poznejše dajatve¹;

¹ Povrnjeni prispevki za delavce, ki bodo uveljavljali svojo pravico do dajatve za brezposelnost v Švici, potem ko so prispevke plačevali najmanj 12 mesecev – v več obdobjih prebivanja – v obdobju dveh let.

(c) Švica na letni osnovi predloži izjavo, ki dokazuje povračilo prispevkov. Če države izvora tako zahtevajo, pri tem navede tudi osnove za izračun in povrnjene zneske. Države izvora vsako leto obvestijo Švico o številu prejemnikov dajatve za brezposelnost, kakor je navedeno pod 1.2.

2. Če določena država članica, na katero se nanaša ta dogovor, naleti na težave zaradi izteka dogovorov za povračilo prispevkov oziroma če ima Švica težave pri dogovorih glede seštevania dob, lahko katera koli pogodbenica zadevo naslovi na Skupni odbor.

II. Dodatki za osebe, ki potrebujejo pomoč

Dodatki za osebe, ki potrebujejo pomoč, dodeljeni v skladu s švicarskim Zveznim zakonom o invalidskem zavarovanju z dne 19. junija 1959 ter v skladu z Zveznim zakonom o zavarovanju za starost in preživele osebe z dne 20. decembra 1946, kakor je bil spremenjen 8. oktobra 1999, se zagotovijo samo, če zadevna oseba stalno prebiva v Švici.

III. Uporaba Uredbe (ES) št. 883/2004 za razširjene pridobljene dajatve

Švica uporablja Uredbo (ES) št. 883/2004 za razširjen sistem na podlagi Zveznega zakona o prostem prehodu znotraj sistema poklicnega zavarovanja glede pokojnin za starost, preživele osebe in invalidnost z dne 17. decembra 1993 do prvega dne devetinštiridesetega meseca po začetku veljavnosti Protokola o spremembi.

PROTOKOL II

k Prilogi II k Sporazumu

OB UPOŠTEVANJU, da člen 33 Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu) določa, da se naslov III drugega dela sporazuma o izstopu uporablja za državljane Islandije, Kneževine Liechtenstein, Kraljevine Norveške in Švicarske konfederacije, pod pogojem, da so te države z Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska sklenile in uporabljajo ustrezne sporazume, ki se uporabljajo za državljane Unije, ter z Unijo sporazume, ki se uporabljajo za državljane Združenega kraljestva;

OB UPOŠTEVANJU, da člen 26b Sporazuma med Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska in Švicarsko konfederacijo o pravicah državljanov po izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije in sporazum o prostem pretoku oseb določata, da se določbe dela III navedenega sporazuma uporabljajo za državljane Unije, pod pogojem, da je Unija z Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska sklenila in uporablja ustrezne sporazume, ki se uporabljajo za švicarske državljane, ter ustrezne sporazume s Švico, ki se uporabljajo za državljane Združenega kraljestva;

OB PRIZNAVANJU, da je treba zagotoviti vzajemno varstvo pravic socialne varnosti za državljane Združenega kraljestva ter njihove družinske člane in preživele osebe, ki so ali so bili ob koncu prehodnega obdobja v čezmejnem socialnem položaju, ki vključuje hkrati eno ali več pogodbenic sporazuma o prostem pretoku oseb ter Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska –

ČLEN 1

Opredelitve pojmov in sklicevanja

1. V tem protokolu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
 - (a) „sporazum o izstopu“ pomeni Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irsko iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo¹;
 - (b) „sporazum o pravicah državljanov“ pomeni Sporazum med Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irsko ter Švicarsko konfederacijo o pravicah državljanov po izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije in sporazuma o prostem pretoku oseb;
 - (c) „zajete države“ pomeni države članice Unije in Švico;
 - (d) „prehodno obdobje“ pomeni prehodno obdobje iz člena 126 sporazuma o izstopu;
 - (e) opredelitve pojmov iz člena 1 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta² in člena 1 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta³.

¹ UL L 29, 31.1.2020, str. 7).

² Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1), akt, kakor je bil popravljen v: UL L 200, 7.6.2004, str. 1).

³ Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 284, 30.10.2009, str. 1).

2. Za namene tega protokola sklicevanje na države članice in pristojne organe držav članic v določbah prava Unije, ki se uporabljajo na podlagi tega protokola, vključuje Združeno kraljestvo in njegove pristojne organe.

ČLEN 2

Osebe, za katere se uporablja ta protokol

1. Ta protokol se uporablja za:

- (a) državljane Združenega kraljestva, za katere ob koncu prehodnega obdobja velja zakonodaja ene od zajetih držav, ter njihove družinske člane in preživele osebe;
- (b) državljane Združenega kraljestva, ki prebivajo v eni od zajetih držav in zanje ob koncu prehodnega obdobja velja zakonodaja Združenega kraljestva, ter njihove družinske člane in preživele osebe;
- (c) osebe, ki ne spadajo pod točko (a) ali (b), vendar so državljani Združenega kraljestva, ki ob koncu prehodnega obdobja opravljajo dejavnost kot zaposlene ali samozaposlene osebe v eni ali več zajetih državah in zanje na podlagi naslova II Uredbe (ES) št. 883/2004 velja zakonodaja Združenega kraljestva, ter njihove družinske člane in preživele osebe;
- (d) osebe brez državljanstva in begunce, ki prebivajo v eni od zajetih držav ali Združenem kraljestvu in so v enem od položajev iz točk (a) do (c), ter njihove družinske člane in preživele osebe.

2. Za osebe iz odstavka 1 se ta naslov uporablja, dokler so neprekinjeno v enem od položajev iz navedenega odstavka, ki hkrati vključuje eno od zajetih držav in Združeno kraljestvo.
3. Ta protokol se uporablja tudi za državljane Združenega kraljestva, ki niso ali niso več v enem od položajev iz odstavka 1 tega člena, vendar spadajo na področje uporabe člena 10 sporazuma o izstopu ali člena 10 sporazuma o pravicah državljanov, ter za njihove družinske člane in preživele osebe.
4. Osebe iz odstavka 3 so zajete, dokler imajo pravico do prebivanja v eni od držav, zajetih v členu 13 sporazuma o izstopu ali členu 12 sporazuma o pravicah državljanov, ali pravico do dela v državi dela v skladu s členom 24 ali 25 sporazuma o izstopu ali členom 20 sporazuma o pravicah državljanov.
5. Kadar se v tem členu navajajo družinski člani in preživele osebe, se ta protokol za te osebe uporablja samo v obsegu, v katerem njihove pravice in dolžnosti, ki jih imajo kot družinski člani in preživele osebe, izhajajo iz Uredbe (ES) št. 883/2004.

ČLEN 3

Pravila o koordinaciji sistemov socialne varnosti

1. Za osebe, za katere velja ta protokol, se uporabljajo pravila in cilji iz člena 8 Sporazuma in te priloge ter iz uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009.

2. Zajete države upoštevajo sklepe in priporočila Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti pri Evropski komisiji, ustanovljene na podlagi Uredbe (ES) št. 883/2004 (v nadaljnjem besedilu: Upravna komisija), navedene v Oddelku A te priloge.

ČLEN 4

Posebni položaji, v katerih se uporablja ta naslov

1. Pravila, navedena v nadaljevanju, se uporabljajo v položajih, navedenih v nadaljevanju, v obsegu, določenem v tem členu, kolikor se nanašajo na osebe, za katere se člen 2 ne uporablja oziroma ne uporablja več:

- (a) ta protokol velja za državljane Združenega kraljestva, za osebe brez državljanstva in begunce, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, za katere je pred koncem prehodnega obdobja veljala zakonodaja ene od zajetih držav, ter njihove družinske člane in preživele osebe za namene upoštevanja in seštevanja zavarovalnih dob, delovne dobe, dobe samozaposlitve ali obdobja prebivanja, vključno s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz takih obdobj v skladu z Uredbo (ES) št. 883/2004; za namene seštevanja dob se v skladu z Uredbo (ES) št. 883/2004 upoštevajo tako dobe, ki so bile zaključene pred koncem prehodnega obdobja, kot tudi dobe, ki so bile zaključene po njem;

- (b) pravila iz členov 20 in 27 Uredbe (ES) št. 883/2004 se še naprej uporabljajo za državljane Združenega kraljestva, za osebe brez državljanstva in begunce, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, ki so pred koncem prehodnega obdobja zaprosili za dovoljenje za načrtovano zdravljenje na podlagi Uredbe (ES) št. 883/2004, in sicer do konca zdravljenja. Ustrezni postopki povračila se uporabljajo tudi po koncu zdravljenja. Take osebe in njihovi spremljevalci imajo pravico do vstopa v državo zdravljenja in izstopa iz nje smiselno v skladu s členom 14 sporazuma o izstopu in členom 13 sporazuma o pravicah državljanov;
- (c) pravila iz členov 19 in 27 Uredbe (ES) št. 883/2004 se še naprej uporabljajo za državljane Združenega kraljestva, za osebe brez državljanstva in begunce, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, za katere velja Uredba (ES) št. 883/2004 in ki so ob koncu prehodnega obdobja na začasnem bivanju v eni od zajetih držav ali Združenem kraljestvu, in sicer do konca njihovega bivanja. Ustrezni postopki povračila se uporabljajo tudi po koncu začasnega bivanja ali zdravljenja;
- (d) pravila iz členov 67, 68 in 69 Uredbe (ES) št. 883/2004 se, dokler so izpolnjeni pogoji, še naprej uporabljajo za dodeljevanje družinskih prejemkov, do katerih so prejemniki upravičeni ob koncu prehodnega obdobja, za državljane Združenega kraljestva, osebe brez državljanstva in begunce, ki prebivajo v Združenem kraljestvu in za katere velja zakonodaja Združenega kraljestva ter imajo družinske člane, ki ob koncu prehodnega obdobja prebivajo v eni od zajetih držav;
- (e) v položajih iz točke (d) tega odstavka se za vse osebe, ki imajo ob koncu prehodnega obdobja pravice kot družinski člani na podlagi Uredbe (ES) št. 883/2004, kot so izvedene pravice do storitev v primeru bolezni, navedena uredba in ustrezne določbe Uredbe (ES) št. 987/2009 uporabljajo še naprej, dokler so izpolnjeni pogoji iz navedenih uredb.

2. Določbe poglavja 1 naslova III Uredbe (ES) št. 883/2004 glede dajatev za bolezen se uporabljajo za osebe, ki prejemajo dajatve na podlagi točke (a) odstavka 1 tega člena.

Ta odstavek se smiselno uporablja za družinske prejemke na podlagi členov 67, 68 in 69 Uredbe (ES) št. 883/2004.

ČLEN 5

Povračilo, izterjava in pobot

Določbe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 o povračilu, izterjavi in pobotu se uporabljajo še naprej v zvezi z dogodki, če se nanašajo na osebe, za katere se ne uporablja člen 2, ki:

- (a) so nastopili pred koncem prehodnega obdobja; ali
- (b) nastopijo po koncu prehodnega obdobja in se nanašajo na osebe, za katere se je, ko je dogodek nastopil, uporabljal člen 2 ali 4.

ČLEN 6

Razvoj prava in prilagoditve

1. Ne glede na odstavek 3 se sklicevanja v tem protokolu na uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 ali njune določbe razumejo kot sklicevanja na akte ali določbe, kakor so vključeni v Sporazum, kot se uporablja na zadnji dan prehodnega obdobja.
2. Če se uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 po koncu prehodnega obdobja spremenita ali nadomestita, se sklicevanje na ti uredbi v tem protokolu razume kot sklicevanje na navedeni uredbi, kakor sta bili spremenjeni ali nadomeščeni, v skladu z akti, navedenimi v delu II Priloge I k sporazumu o izstopu v zvezi z Unijo in delu II Priloge I k sporazumu o pravicah državljanov v zvezi s Švico.
3. Za namene tega protokola se uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 razumeta tako, da vključujeta prilagoditve iz dela III Priloge I k sporazumu o izstopu v zvezi z Unijo in dela III Priloge I k sporazumu o pravicah državljanov v zvezi s Švico.
4. Za namene tega protokola začnejo spremembe in prilagoditve iz odstavkov 2 in 3 učinkovati dan po začetku veljavnosti ustreznih sprememb in prilagoditev Priloge I k sporazumu o izstopu ali Priloge I k sporazumu o pravicah državljanov, pri čemer se upošteva poznejši datum.“.

VZAJEMNO PRIZNAVANJE POKLICNIH KVALIFIKACIJ

Spremembe Priloge III k Sporazumu

Priloga III k Sporazumu se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA III

VZAJEMNO PRIZNAVANJE POKLICNIH KVALIFIKACIJ

(Diplome, spričevala in druga dokazila o formalni izobrazbi)

ODDELEK 1

UVOD

Za namene uporabe členov 2 do 9 Sporazuma se pravni akti Unije, navedeni v oddelku 2 te priloge, uporabljajo ob upoštevanju načela dinamične uskladitve iz člena 5 Institucionalnega protokola k temu sporazumu ter ob upoštevanju izjem iz odstavka 7 navedenega člena.

Če v tehničnih prilagoditvah ni določeno drugače, se razume, da pravice in obveznosti za države članice Evropske unije iz pravnih aktov Unije, vključenih v to prilogo, veljajo tudi za Švico. To se uporablja ob polnem spoštovanju Institucionalnega protokola k temu sporazumu.

Brez poseganja v člen 16 Institucionalnega protokola k temu sporazumu in če v tehničnih prilagoditvah ni določeno drugače, se za Švico uporabljajo določbe aktov, navedenih v oddelku 2, ki od držav članic zahtevajo, da drugim državam članicam ali Komisiji predložijo informacije. Kadar se te informacije nanašajo na nadzor ali uporabo, jih Švica sporoči prek Skupnega odbora.

ODDELEK 2

AKTI, NA KATERE SE SKLICUJE TA PRILOGA

1. 32005 L 0036: Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 255, 30.9.2005, str. 22),

akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:

- Direktiva Sveta 2006/100/ES z dne 20. novembra 2006 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prostega gibanja oseb zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L 363, 20.12.2006, str. 141),

- Uredba Komisije (EU) št. 213/2011 z dne 3. marca 2011 o spremembi prilog II in V k Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 59, 4.3.2011, str. 4),
- Sporočilo Komisije – Uradno obvestilo o poklicnih združenjih ali organizacijah, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 3(2), navedenih v Prilogi I k Direktivi 2005/36/ES (UL C 111, 15.5.2009, str. 1),
- Sporočilo Komisije – Uradno obvestilo o poklicnih združenjih ali organizacijah, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 3(2), navedenih v Prilogi I k Direktivi 2005/36/ES (UL C 182, 23.6.2011, str. 1),
- Akt o pogojih pristopa Republike Hrvaške in prilagoditvah Pogodbe o Evropski uniji, Pogodbe o delovanju Evropske unije in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 112, 24.4.2012, str. 10),
- Direktiva Sveta 2013/25/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L 158, 10.6.2013, str. 368),
- Direktiva 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o spremembi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij in Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (UL L 354, 28.12.2013, str. 132),

- Delegirani sklep Komisije (EU) 2016/790 z dne 13. januarja 2016 o spremembi Priloge V k Direktivi 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dokazil o formalnih kvalifikacijah in nazivov programov usposabljanja (UL L 134, 24.5.2016, str. 135),
- Delegirani sklep Komisije (EU) 2017/2113 z dne 11. septembra 2017 o spremembi Priloge V k Direktivi 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dokazil o formalnih kvalifikacijah in nazivov programov usposabljanja (UL L 317, 1.12.2017, str. 119),
- Delegirani sklep Komisije (EU) 2019/608 z dne 16. januarja 2019 o spremembi Priloge V k Direktivi 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dokazil o formalnih kvalifikacijah in nazivov programov usposabljanja (UL L 104, 15.4.2019, str. 1),
- Delegirani sklep Komisije (EU) 2020/548 z dne 23. januarja 2020 o spremembi Priloge V k Direktivi 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dokazil o formalnih kvalifikacijah in nazivov programov usposabljanja (UL L 131, 24.4.2020, str. 1),
- Delegirani sklep Komisije (EU) 2021/2183 z dne 25. avgusta 2021 o spremembi Priloge V k Direktivi 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dokazil o formalnih kvalifikacijah in nazivov programov usposabljanja (UL L 444, 10.12.2021, str. 16),
- Delegirani sklep Komisije (EU) 2023/2383 z dne 23. maja 2023 o spremembi in popravku Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dokazil o formalnih kvalifikacijah in nazivov programov usposabljanja (UL L 2383, 9.10.2023, str. 1),

- Delegirana direktiva Komisije (EU) 2024/782 z dne 4. marca 2024 o spremembi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES glede minimalnih zahtev usposobljenosti za poklice medicinske sestre za splošno zdravstveno nego, zobozdravnika in farmacevta (UL L, 2024/782, 31.5.2024),
- Delegirani sklep Komisije (EU) 2024/1395 z dne 31. maja 2024 o spremembi Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dokazil o formalnih kvalifikacijah in nazivov programov usposabljanja (UL L, 2024/1395, 31.5.2024),

akt, kakor je bil popravljen v:

- Popravek Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 93, 4.4.2008, str. 28),
- Popravek Direktive Sveta 2006/100/ES z dne 20. novembra 2006 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prostega gibanja oseb zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L 177, 8.7.2015, str. 60).

Za namene tega sporazuma se določbe Direktive uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

(a) v točki 5.1.1 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

„Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Potrdilo, priloženo dokazilom o kvalifikacijah	Referenčni datum
Švica	Eidgenössisches Arztdiplom Diplôme fédéral de médecin Diploma federale di medico	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		1. junij 2002 ⁶

(b) v točki 5.1.2 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

„Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Referenčni datum
Švica	Diplom als Facharzt Diplôme de médecin spécialiste Diploma di medico specialista	Eidgenössisches Departement des Innern und Verbindung der Schweizer Ärztinnen und Ärzte (FMH) / Schweizerische Institut für ärztliche Weiter- und Fortbildung (SIWF) Département fédéral de l'intérieur et Fédération des médecins suisses (FMH) / Institut suisse pour la formation médicale postgraduée et continue (ISFM) Dipartimento federale dell'interno e Federazione dei medici svizzeri (FMH) / Istituto svizzero per la formazione medica (ISFM)	1. junij 2002 ⁶

(c) v točki 5.1.3 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

Država	Naziv
Anesteziologija Minimalno obdobje usposabljanja: 3 leta	
Švica	Anästhesiologie Anesthésiologie Anestesiologia

Država	Naziv
Splošna kirurgija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Chirurgie Chirurgie Chirurgia

Država	Naziv
Nevrokirurgija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Neurochirurgie Neurochirurgie Neurochirurgia

Država	Naziv
Porodništvo in ginekologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Gynäkologie und Geburtshilfe Gynécologie et obstétrique Ginecologia e ostetricia

Država	Naziv
Interna medicina Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Allgemeine Innere Medizin Médecine interne générale Medicina interna generale

Država	Naziv
Oftalmologija Minimalno obdobje usposabljanja: 3 leta	
Švica	Ophthalmologie Ophtalmologie Oftalmologia

Država	Naziv
Otorinolaringologija Minimalno obdobje usposabljanja: 3 leta	
Švica	Oto-Rhino-Laryngologie Oto-rhino-laryngologie Otorinolaringoiatria

Država	Naziv
Pedriatrija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Kinder- und Jugendmedizin Pédiatrie Pediatrica

Država	Naziv
Pnevmologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Pneumologie Pneumologie Pneumologia

Država	Naziv
Urologija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Urologie Urologie Urologia

Država	Naziv
Ortopedska kirurgija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Orthopädische Chirurgie und Traumatologie des Bewegungsapparates Chirurgie orthopédique et traumatologie de l'appareil locomoteur Chirurgia ortopedica e traumatologia dell'apparato locomotore

Država	Naziv
Patološka anatomija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Pathologie Pathologie Patologia

Država	Naziv
Nevrologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Neurologie Neurologie Neurologia

Država	Naziv
Psihijatrija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Psychiatrie und Psychotherapie Psychiatrie et psychothérapie Psichiatria e psicoterapia

Država	Naziv
Diagnostična radiologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Radiologie Radiologie Radiologia

Država	Naziv
Radioterapija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Radio-Onkologie/Strahlentherapie Radio-oncologie/radiothérapie Radio-oncologia/radioterapia

Država	Naziv
Plastična kirurgija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Plastische, Rekonstruktive und Ästhetische Chirurgie Chirurgie plastique, reconstructive et esthétique Chirurgia plastica, ricostruttiva ed estetica

Država	Naziv
Torakalna kirurgija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Thoraxchirurgie ¹ Chirurgie thoracique Chirurgia toracica

Država	Naziv
Srčna kirurgija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Herz- und thorakale Gefässchirurgie Chirurgie cardiaque et vasculaire thoracique Chirurgia del cuore e dei vasi toracici

¹ Program usposabljanja z dne 1. januarja 2015 je bil akreditiran 31. avgusta 2018. Imetniki ustreznih specializacij, izdanih pred datumom akreditacije, prejmejo novo dokazilo o formalnih kvalifikacijah za zdravnike specialiste brez dodatnih zahtev z aktualnim datumom izdaje.

Država	Naziv
Vaskularna kirurgija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Gefäßschirurgie ¹ Chirurgie vasculaire Chirurgia vascolare

Država	Naziv
Pediatrična kirurgija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Kinderchirurgie Chirurgie pédiatrique Chirurgia pediatrica

Država	Naziv
Kardiologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Kardiologie Cardiologie Cardiologia

Država	Naziv
Gastroenterologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Gastroenterologie Gastroentérologie Gastroenterologia

¹ Program usposabljanja z dne 1. januarja 2015 je bil akreditiran 31. avgusta 2018. Imetniki ustreznih specializacij, izdanih pred datumom akreditacije, prejmejo novo dokazilo o formalnih kvalifikacijah za zdravnike specialiste brez dodatnih zahtev z aktualnim datumom izdaje.

Država	Naziv
Revmatologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Rheumatologie Rhumatologie Reumatologia

Država	Naziv
Splošna hematologija Minimalno obdobje usposabljanja: 3 leta	
Švica	Hämatologie Hématologie Ematologia

Država	Naziv
Endokrinologija Minimalno obdobje usposabljanja: 3 leta	
Švica	Endokrinologie/Diabetologie Endocrinologie/diabétologie Endocrinologia/diabetologia

Država	Naziv
Fizioterapija Minimalno obdobje usposabljanja: 3 leta	
Švica	Physikalische Medizin und Rehabilitation Médecine physique et réadaptation Medicina fisica e riabilitazione

Država	Naziv
Dermatovenerologija Minimalno obdobje usposabljanja: 3 leta	
Švica	Dermatologie und Venerologie Dermatologie et vénéréologie Dermatologia e venerologia

Država	Naziv
Tropska medicina Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Tropen- und Reisemedizin Médecine tropicale et médecine des voyages Medicina tropicale e medicina di viaggio

Država	Naziv
Otroška psihiatrija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie Psychiatrie et psychothérapie d'enfants et d'adolescents Psichiatria e psicoterapia infantile e dell'adolescenza

Država	Naziv
Nefrologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Nephrologie Néphrologie Nefrologia

Država	Naziv
Nalezljive bolezni Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Infektiologie Infectiologie Malattie infettive

Država	Naziv
Javno zdravje in socialna medicina Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Prävention und Gesundheitswesen Prévention et santé publique Prevenzione e salute pubblica

Država	Naziv
Farmakologija Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Klinische Pharmakologie und Toxikologie Pharmacologie et toxicologie cliniques Farmacologia e tossicologia clinica

Država	Naziv
Medicina dela, prometa in športa Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Arbeitsmedizin Médecine du travail Medicina del lavoro

Država	Naziv
Alergologija Minimalno obdobje usposabljanja: 3 leta	
Švica	Allergologie und klinische Immunologie Allergologie et immunologie clinique Allergologia e immunologia clinica

Država	Naziv
Nuklearna medicina Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Nuklearmedizin Médecine nucléaire Medicina nucleare

Država	Naziv diplome
Dentalna, oralna in maksilofacialna kirurgija (osnovno medicinsko in zobozdravstveno usposabljanje) Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie Chirurgie orale et maxillo-faciale Chirurgia oro-maxillo-facciale

Država	Naziv
Medicinska onkologija Minimalno obdobje usposabljanja: 5 let	
Švica	Medizinische Onkologie Oncologie médicale Oncologia medica

Država	Naziv
Medicinska genetika Minimalno obdobje usposabljanja: 4 leta	
Švica	Medizinische Genetik Génétique médicale Genetica medica'

(d) v točki 5.1.4 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

,Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Poklicni naziv	Referenčni datum
Švica	Diplom als praktischer Arzt/praktische Ärztin Diplôme de médecin praticien Diploma di medico generico	Praktischer Arzt/Praktische Ärztin Médecin praticien Medico generico	1. junij 2002 ^c

(e) v točki 5.2.2 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

,Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Poklicni naziv	Referenčni datum
Švica	1. Diplomierte Pflegefachfrau, diplomierter Pflegefachmann Infirmière diplômée et infirmier diplômé Infermiera diplomata e infermiere diplomato	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	1. junij 2002

,Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Poklicni naziv	Referenčni datum
	2. Bachelor of Science in nursing	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	30. september 2011
	3. Diplomierte Pflegefachfrau HF, diplomierter Pflegefachmann HF Infirmière diplômée ES, infirmier diplômé ES Infermiera diplomata SSS, infermiere diplomato SSS	Höhere Fachschulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles supérieures qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole specializzate superiori che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	1. junij 2002 [*]

(f) v točki 5.3.2 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Potrdilo, priloženo dokazilom o kvalifikacijah	Poklicni naziv	Referenčni datum
Švica	Eidgenössisches Zahnarztdiplom Diplôme fédéral de médecin-dentiste Diploma federale di medico-dentista	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		Zahnarzt Médecin-dentiste Medico-dentista	1. junij 2002 ^c

(g) v točki 5.3.3 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

Ortodontija				
Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah		Referenčni datum
Švica	Diplom für Kieferorthopädie Diplôme fédéral d'orthodontiste Diploma di ortodontista	Eidgenössisches Departement des Innern und Schweizerische Zahnärzte-Gesellschaft (SSO) / Büro für zahnmedizinische Weiterbildung (BZW) Département fédéral de l'intérieur et Société suisse d'odonto-stomatologie (SSO) / Bureau pour la formation postgrade en médecine dentaire (BZW) Dipartimento federale dell'interno e Società Svizzera di Odontologia e Stomatologia (SSO) / Ufficio per la formazione post-laurea in odontoiatria (BZW)		1. junij 2002

Oralna kirurgija			
Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Referenčni datum
Švica	Diplom für Oralchirurgie Diplôme fédéral de chirurgie orale Diploma di chirurgia orale	Eidgenössisches Departement des Innern und Schweizerische Zahnärzte-Gesellschaft (SSO) / Büro für zahnmedizinische Weiterbildung (BZW) Département fédéral de l'intérieur et Société suisse d'odonto-stomatologie (SSO) / Bureau pour la formation postgrade en médecine dentaire (BZW) Dipartimento federale dell'interno e Società Svizzera di Odontologia e Stomatologia (SSO) / Ufficio per la formazione post-laurea in odontoiatria (BZW)	30. april 2004 ^c

(h) v točki 5.4.2 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Potrdilo, priloženo dokazilom o kvalifikacijah	Referenčni datum
Švica	Eidgenössisches Tierarztdiplom Diplôme fédéral de vétérinaire Diploma federale di veterinario	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		1. junij 2002 ^c

(i) v točki 5.5.2 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

„Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Poklicni naziv	Referenčni datum
Švica	1. Diplomierte Hebamme Sage-femme diplômée Levatrice diplomata	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Hebamme Sage-femme Levatrice	1. junij 2002
	2. [Bachelor of Science [Name of the UAS] in Midwifery] „Bachelor of Science HES-SO de Sage-femme“ (Bachelor of Science HES-SO in Midwifery) „Bachelor of Science BFH Hebamme“ (Bachelor of Science BFH in Midwifery) „Bachelor of Science ZFH Hebamme“ (Bachelor of Science ZHAW in Midwifery)	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Hebamme Sage-femme Levatrice	1. junij 2002‘

(j) v točki 5.6.2 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

„Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Potrdilo, priloženo dokazilom o kvalifikacijah	Referenčni datum
Švica	Eidgenössisches Apothekerdiplom Diplôme fédéral de pharmacien Diploma federale di farmacista	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		1. junij 2002 ⁶

(k) v točki 5.7.1 Priloge V k Direktivi se doda naslednje besedilo:

„Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Potrdilo, priloženo dokazilom o kvalifikacijah	Referenčno študijsko leto
Švica	Master of Science in Architecture – Diploma di architetto (Arch. Dipl. USI)	Accademia di Architettura dell'Università della Svizzera Italiana		2002–2003
	Master of Arts BFH/HES-SO en architecture, Master of Arts BFH/HES-SO in Architecture	Haute école spécialisée de Suisse occidentale (HES-SO) together with Berner Fachhochschule (BFH)		2007–2008
	Master of Arts BFH/HES-SO in Architektur, Master of Arts BFH/HES-SO in Architecture	Haute école spécialisée de Suisse occidentale (HES-SO) together with Berner Fachhochschule (BFH)		2007–2008
	Master of Arts FHNW in Architektur	Fachhochschule Nordwestschweiz FHNW		2007–2008

„Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Organ, ki podeljuje dokazila o kvalifikacijah	Potrdilo, priloženo dokazilom o kvalifikacijah	Referenčno študijsko leto
	Master of Arts FHZ in Architektur	Fachhochschule Zentralschweiz (FHZ)		2007–2008
	Master of Arts ZFH in Architektur	Zürcher Fachhochschule (ZFH), Zürcher Hochschule für Angewandte Wissenschaften (ZHAW), Departement Architektur, Gestaltung und Bauingenieurwesen		2007–2008
	Master of Science MSc in Architecture, Architecte (arch. Dipl). EPF)	École Polytechnique Fédérale de Lausanne		2007–2008
	Master of Science ETH in Architektur, MSc ETH Arch	Eidgenössische Technische Hochschule Zurich		2007–2008’

(l) v Prilogi VI k Direktivi se doda naslednje besedilo:

„Država	Dokazila o formalnih kvalifikacijah	Referenčno študijsko leto
Švica	1. Diploma di Architetto	1996–1997
	2. Master of Arts/Science in Architecture – Diploma di Architetto	2000–2001
	3. Dipl. Arch. ETH, arch. dipl. EPF, arch. dipl. PF	2004–2005
	4. Architecte diplômé EAUG	2004–2005
	5. Architekt REG A Architecte REG A Architetto REG A	2004–2005’

2. 31977 L 0249: Direktiva Sveta 77/249/EGS z dne 22. marca 1977 o učinkovitem uresničevanju svobode opravljanja storitev odvetnikov (UL L 78, 26.3.1977, str. 17),

akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:

- 1 1979 H: Akt o pogojih pristopa in prilagoditvah Pogodb – Pristop Helenske republike (UL L 291, 19.11.1979, str. 91),
- 1 1985 I: Akt o pogojih pristopa in prilagoditvah Pogodb – Pristop Kraljevine Španije in Portugalske republike (UL L 302, 15.11.1985, str. 23),
- Sklep Sveta Evropske unije 95/1/ES, Euratom, ESPJ z dne 1. januarja 1995 o prilagoditvi instrumentov glede pristopa novih držav članic k Evropski uniji (UL L 1, 1.1.1995, str. 1),
- 1 2003 T: Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija, sprejet 16. aprila 2003 (UL L 236, 23.9.2003, str. 33),
- 32006 L 0100: Direktiva Sveta 2006/100/ES z dne 20. novembra 2006 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prostega gibanja oseb zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L 363, 20.12.2006, str. 141),

- 32013 L 0025: Direktiva Sveta 2013/25/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L 158, 10.6.2013, str. 368).

Za namene tega sporazuma se Direktiva 77/249/EGS prilagodi, kakor sledi:

v členu 1(2) se doda naslednje:

„Švica

Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech

Avocat

Avvocato“.

3. 31998 L 0005: Direktiva 98/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 1998 za olajšanje trajnega opravljanja poklica odvetnika v drugi državi članici kakor tisti, v kateri je bila kvalifikacija pridobljena (UL L 77, 14.3.1998, str. 36), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:
 - 1 2003 T: Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija, sprejet 16. aprila 2003 (UL L 236, 23.9.2003, str. 33),

- 32006 L 0100: Direktiva Sveta 2006/100/ES z dne 20. novembra 2006 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prostega gibanja oseb zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L 363, 20.12.2006, str. 141),
- 32013 L 0025: Direktiva Sveta 2013/25/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L 158, 10.6.2013, str. 368).

Za namene tega sporazuma se Direktiva 98/5/ES prilagodi, kakor sledi:

v točki (a) člena 1(2) se doda naslednje:

„Švica

Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech

Avocat

Avvocato“.

4. 31974 L 0556: Direktiva Sveta 74/556/EGS z dne 4. junija 1974 o podrobni določitvi prehodnih ukrepov na področju dejavnosti trgovine in distribucije strupenih proizvodov in dejavnosti, ki zadevajo profesionalno uporabo teh proizvodov, vključno s posredniškimi dejavnostmi (UL L 307, 18.11.1974, str. 1).

5. 319s74 L 0557: Direktiva Sveta 74/557/EGS z dne 4. junija 1974 o doseganju svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev v zvezi z dejavnostmi samozaposlenih oseb in posrednikov, ki se ukvarjajo s trgovino in distribucijo strupenih proizvodov (UL L 307, 18.11.1974, str. 5), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:
- Sklep Sveta Evropske unije 95/1/ES, Euratom, ESPJ z dne 1. januarja 1995 o prilagoditvi instrumentov glede pristopa novih držav članic k Evropski uniji (UL L 1, 1.1.1995, str. 1),
 - 1 2003 T: Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija, sprejet 16. aprila 2003 (UL L 236, 23.9.2003, str. 33),
 - 32006 L 0101: Direktiva Sveta 2006/0101/ES z dne 20. novembra 2006 o prilagoditvi Direktiv 73/239/EGS, 74/557/EGS in 2002/83/ES na področju svobode opravljanja storitev zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L 363, 20.12.2006, str. 238),
 - 32013 L 0025: Direktiva Sveta 2013/25/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L 158, 10.6.2013, str. 368).

Za namene tega sporazuma se Direktiva 74/557/EGS prilagodi, kakor sledi:

V Švici:

Vsi proizvodi in strupene snovi, določene v Zveznem zakonu o zaščiti pred nevarnimi snovmi in pripravki (klasificirana zbirka zvezne zakonodaje (CC) 813.1) ter zlasti v zadevnih uredbah (CC 813) in uredbah o strupenih snoveh za okolje (CC 814.812.31, 814.812.32 in 814.812.33).

6. 31986 L 0653: Direktiva Sveta 86/653/EGS z dne 18. decembra 1986 o usklajevanju zakonodaje držav članic o samozaposlenih trgovskih zastopnikih (UL L 382, 31.12.1986, str. 17).
7. 32015 R 0983: Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/983 z dne 24. junija 2015 o postopku za izdajo evropske poklicne izkaznice in uporabi mehanizma opozarjanja v skladu z Direktivo 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 159, 25.6.2015, str. 27).
8. 32018 L 0958: Direktiva (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev (UL L 173, 9.7.2018, str. 25).
9. 32019 R 0907: Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/907 z dne 14. marca 2019 o uvedbi skupnega preizkusa usposobljenosti za učitelje smučanja na podlagi člena 49b Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 145, 4.6.2019, str. 7).

10. 32023 D 0423: Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2023/423 z dne 24. februarja 2023 o pilotnem projektu za izvajanje določb o upravnem sodelovanju v zvezi z reguliranimi poklici iz direktiv 2005/36/ES in (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta prek informacijskega sistema za notranji trg ter za vključitev zbirke podatkov o reguliranih poklicih v ta sistem (UL L 61, 27.2.2023, str. 62).
11. 32012 R 1024: Uredba (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (UL L 316, 14.11.2012, str. 1), akt, kakor je bil spremenjen z naslednjim:
- 32013 L 0055: Direktiva 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 (UL L 354, 28.12.2013, str. 132),
 - 32014 L 0060: Direktiva 2014/60/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 (UL L 159, 28.5.2014, str. 1), akt, kakor je bil popravljen v UL L 147, 12.6.2015, str. 24,
 - 32014 L 0067: Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 (UL L 159, 28.5.2014, str. 11),
 - 32016 R 1191: Uredba (EU) 2016/1191 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 (UL L 200, 26.7.2016, str. 1),
 - 32016 R 1628: Uredba (EU) 2016/1628 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2016 (UL L 252, 16.9.2016, str. 53), akt, kakor je bil popravljen v UL L 231, 6.9.2019, str. 29,

- 32018 R 1724: Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1),
- 32020 L 1057: Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 (UL L 249, 31.7.2020, str. 49),
- 32020 R 1055: Uredba (EU) 2020/1055 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 (UL L 249, 31.7.2020, str. 17).

Švica uporablja informacijski sistem za notranji trg (IMI) kot tretja država za izmenjavo informacij, vključno z osebnimi podatki, z udeleženci IMI v Uniji za izvajanje postopkov upravnega sodelovanja, kadar je to primerno za namene tega sporazuma.

Komisija za namene tega sporazuma še naprej meni, da Švica zagotavlja ustrezno varstvo osebnih podatkov iz člena 23(1)(c) Uredbe (EU) št. 1024/2012, dokler velja Odločba 2000/518/ES¹.

Švica uporablja sistem IMI za izvajanje postopkov upravnega sodelovanja, kot so opredeljeni v členih 4a do 4e, členu 8, členu 21a, členu 50, členu 56 in členu 56a Direktive 2005/36/ES, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/55/EU, v skladu z načeli in načini izmenjave iz navedenih členov.

¹ Odločba Komisije z dne 26. julija 2000 po Direktivi 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta o primernosti zaščite osebnih podatkov v Švici, vključno z morebitnimi naknadnimi spremembami.

Za namene tega sporazuma se določbe Uredbe (EU) št. 1024/2012 uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

- (a) v členu 5, prvi stavek, se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;
- (b) člen 8(1), točka (e), se za Švico ne uporablja;
- (c) v členu 9(5) se besedna zveza ‚pravom Unije‘, kar zadeva Švico, nadomesti z besedilom ‚pravom Unije, kot je vključeno v ta sporazum‘;
- (d) v členu 10(1) se besedilo ‚v skladu z nacionalno zakonodajo ali zakonodajo Unije‘, kar zadeva Švico, nadomesti z besedilom ‚v skladu s švicarsko zakonodajo‘;
- (e) v členu 16(1) in (2) se sklicevanja na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razumejo kot sklicevanja na ustrezno nacionalno zakonodajo;
- (f) v členu 17(4) se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;
- (g) v členu 18(1) se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;
- (h) v členu 20 se sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;

(i) v členu 21:

(i) se v odstavku 1 sklicevanje na Direktivo 95/46/ES, kar zadeva Švico, razume kot sklicevanje na ustrezno nacionalno zakonodajo;

(ii) se odstavek 3 ne uporablja;

(j) se člen 25 ne uporablja;

(k) se člen 26(1) razlaga v skladu s členom 13 Institucionalnega protokola k temu sporazumu.“.

PROTOKOL
O SEKUNDARNIH PREBIVALIŠČIH NA DANSKEM

Pogodbenici soglašata, da se Protokol št. 32 o pridobitvi nepremičnin na Danskem, priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, uporablja tudi za ta sporazum glede pridobivanja sekundarnih prebivališč na Danskem s strani švicarskih državljanov.

PROTOKOL
O PRIDOBITVI NEPREMIČNIN NA MALTI

Nakup nepremičnin na malteških otokih ureja Zakon o nepremičnem premoženju (pridobitev s strani nerezidentov) (Poglavje 246 iz zakonodaje Malte).

Ta zakon določa:

- (a) Švicarski državljani lahko na Malti kupijo nepremičnino:
 - (1) če se bo nepremičnina uporabljala kot primarno prebivališče ali če je prosilec na Malti prebival več kot pet let ali če se bo nepremičnina uporabljala v poslovne namene, pri čemer ni omejitev;
 - (2) če se bo nepremičnina uporabljala za namene sekundarnega prebivališča in prosilec ni živel pet let na Malti, pri čemer je potrebno dovoljenje za pridobitev nepremičnin (AIP), za katero veljajo pogoji, določeni v Zakonu o nepremičninah (pridobitve s strani nerezidentov), vključno z najnižjo ceno 174 274 EUR za stanovanja in 300 619 EUR za hiše (najnižje cene se prilagajajo letno v skladu z indeksom nepremičnin, kot je določeno v Obvestilu o indeksu cen za nepremičnine [subsidiarna zakonodaja 246.08 iz zakonodaje Malte]). Za takšen nakup ni potrebno, da bi imela oseba pravico do prebivanja na Malti.
- (b) Švicarski državljani si lahko v skladu z ustrezno nacionalno zakonodajo kadar koli izbere primarno prebivališče na Malti. Če zapusti Malto, švicarskemu državljanu ni naložena nikakršna obveznost, da proda lastnino, ki jo je pridobil kot primarno prebivališče.

- (c) Švicarski državljani, ki kupijo nepremičnine v posebnih območjih, določenih v zakonu (običajno so to območja, ki so del projektov za oživljanje mest), ne potrebujejo za takšen nakup nobenih dovoljenj, niti niso omejeni glede števila, uporabe ali vrednosti takih nepremičnin.

PROTOKOL
O DOVOLJENJIH ZA DOLGOTRAJNO PREBIVANJE

EVROPSKA UNIJA (v nadaljnjem besedilu: Unija)

in

ŠVICARSKA KONFEDERACIJA (v nadaljnjem besedilu: Švica)

sta se dogovorili o naslednjem:

1. Izdaja dovoljenj za dolgotrajno prebivanje je stvar prava Unije v skladu s Pogodbama oziroma prava Švice in ne spada na področje uporabe Sporazuma o prostem pretoku oseb (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Zato se Institucionalni protokol k Sporazumu ne uporablja za ta protokol.
2. Kadar Švica in države članice Unije v skladu z ustreznimi zakoni iz odstavka 1 izdajo dovoljenje za dolgotrajno prebivanje državljanom druge pogodbenice, se ta pravila uporabljajo na nediskriminatoren način, zlasti kar zadeva minimalno zahtevano trajanje predhodnega prebivanja petih let.
3. Veljavna pravila Unije in Švice ostanejo primerljiva v smislu drugih pogojev in zahtev, pri čemer se razume, da so pogoji in zahteve v pristojnosti Unije v skladu s Pogodbama oziroma Švice.

4. Zgoraj navedeno ne posega v:

- (a) pravila o stalnem prebivališču iz Direktive 2004/38/ES¹ in
- (b) določbe za državljane tretjih držav iz že sklenjenih dvostranskih sporazumov med državo članico Unije in Švico, ki so ugodnejše od veljavnih pravil Unije in Švice.

5. Ne glede na odstavek 1 se člen 10(1), (2) in (5) Institucionalnega protokola k Sporazumu smiselno uporablja za spore, ki izhajajo iz odstavkov 2 in 3 tega protokola. V teh primerih se smiselno uporablja tudi člen 11 Institucionalnega protokola k Sporazumu, vendar se sorazmerni izravnalni ukrepi lahko sprejmejo le v okviru Sporazuma.

Smiselno se uporablja Dodatek k Institucionalnemu protokolu k Sporazumu o arbitražnem sodišču, razen člena I.4, odstavek 4, člena III.4, drugi stavek odstavka 3, člena III.5, tretji stavek odstavka 2, člena III.9 in člena III.10, odstavek 5.“.

¹ Direktiva 2004/38/ES (UL L 158, 30.4.2004, str. 77), kot je ustrezno v skladu s Prilogo I k Sporazumu.

INSTITUCIONALNI PROTOKOL
K SPORAZUMU
MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI
NA ENI STRANI
IN ŠVICARSKO KONFEDERACIJO NA DRUGI
O PROSTEM PRETOKU OSEB

EVROPSKA UNIJA (v nadaljnjem besedilu: Unija)

in

ŠVICARSKA KONFEDERACIJA (v nadaljnjem besedilu: Švica) STA SE –

OB UPOŠTEVANJU Sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki je bil sklenjen 21. junija 1999 v Bruslju in je začel veljati 1. junija 2002;

OB UPOŠTEVANJU Protokola k Sporazumu z dne 21. junija 1999 med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb o sodelovanju Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike kot pogodbenic Sporazuma zaradi njihovega pristopa k Evropski uniji, ki je bil podpisan 26. oktobra 2004 v Bruslju in je začel veljati 1. aprila 2006;

OB UPOŠTEVANJU Protokola k Sporazumu z dne 21. junija 1999 med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb o sodelovanju Republike Bolgarije in Romunije kot pogodbenic Sporazuma zaradi njunega pristopa k Evropski uniji, ki je bil podpisan 27. maja 2008 v Bruslju in je začel veljati 1. junija 2009;

OB UPOŠTEVANJU Protokola k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb o sodelovanju Republike Hrvaške kot pogodbenice Sporazuma zaradi njenega pristopa k Evropski uniji, ki je bil podpisan 4. marca 2016 v Bruslju in je začel veljati 1. januarja 2017;

KER so sporazumi, ki jih sklene Unija, zavezujoči za njene institucije in države članice; ta protokol se zato uporablja za pogodbenici, kot je določeno v Sporazumu;

KER Unijo in Švico zavezujejo številni dvostranski sporazumi, ki zajemajo različna področja in določajo posebne pravice in obveznosti, ki so v nekaterih pogledih podobne tistim v Uniji;

OB OPOZARJANJU na to, da je namen teh dvostranskih sporazumov povečati konkurenčnost Evrope in vzpostaviti tesnejše gospodarske vezi med pogodbenicama, ki temeljijo na enakosti, vzajemnosti in splošnem ravnovesju njunih ugodnosti, pravic in obveznosti;

ODLOČENI, da okrepita in poglobita sodelovanje Švice na notranjem trgu Unije na podlagi istih pravil, kot se uporabljajo za notranji trg, hkrati pa ohranita svojo neodvisnost in neodvisnost svojih institucij ter, kar zadeva Švico, spoštujeta načela, ki izhajajo iz neposredne demokracije, federalizma in sektorske narave njenega sodelovanja na notranjem trgu;

OB PONOVI POTRDITVI, da se pristojnost švicarskega zveznega vrhovnega sodišča in vseh drugih švicarskih sodišč ter sodišč držav članic in Sodišča Evropske unije za razlago Sporazuma v posameznih zadevah ohrani;

ZAVEDAJOČ SE zagotavljanja enotnosti na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica, tako sedanjih kot tudi prihodnjih –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

POGLAVJE 1

SPLOŠNE DOLOČBE

ČLEN 1

Cilji

1. Cilj tega protokola je pogodbenicama ter gospodarskim subjektom in posameznikom zagotoviti večjo pravno varnost, enako obravnavo in enake konkurenčne pogoje na področjih, povezanih z notranjim trgov, ki spadajo na področje uporabe Sporazuma.

2. V ta namen ta protokol zagotavlja nove institucionalne rešitve, ki omogočajo stalno in uravnoteženo krepitev gospodarskih odnosov med pogodbenicama. Ob upoštevanju načel mednarodnega prava določa ta protokol zlasti institucionalne rešitve za Sporazum, ki so skupne dvostranskim sporazumom, ki so bili ali bodo sklenjeni na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica, ne da bi se pri tem spremenilo področje uporabe ali cilji Sporazuma, zlasti:

- (a) postopek za uskladitev Sporazuma s pravnimi akti Unije, ki so pomembni za Sporazum;
- (b) enotna razlaga in uporaba Sporazuma in pravnih aktov Unije, na katere se Sporazum sklicuje;
- (c) nadzor in uporaba Sporazuma ter
- (d) reševanje sporov v okviru Sporazuma.

ČLEN 2

Povezava s Sporazumom

- 1. Ta protokol, njegova priloga in njegov dodatek so sestavni deli Sporazuma.
- 2. Določbe Sporazuma, razveljavljene s tem protokolom, so navedene spodaj:
 - (a) člen 16;

(b) člen 17;

(c) člen 19.

3. Sklicevanja na „Evropsko skupnost“ ali „Skupnost“ v Sporazumu se štejejo za sklicevanja na Unijo.

ČLEN 3

Dvostranski sporazumi na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica

1. Obstoječi in prihodnji dvostranski sporazumi med Unijo in Švico na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica, veljajo za usklajeno celoto, ki zagotavlja ravnovesje pravic in obveznosti med Unijo in Švico.
2. Sporazum predstavlja dvostranski sporazum na področju, povezanem z notranjim trgov, na katerem sodeluje Švica.

POGLAVJE 2

USKLADITEV SPORAZUMA S PRAVNIMI AKTI UNIJE

ČLEN 4

Sodelovanje pri pripravi pravnih aktov Unije (oblikovanje odločitev)

1. Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) pri pripravi predloga pravnega akta Unije v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU) na področju, ki ga zajema Sporazum, o tem obvesti Švico in se neuradno posvetuje z njenimi strokovnjaki na enak način, kot pri pripravi svojih predlogov zaprosi za mnenja strokovnjakov iz držav članic Unije.

Na zahtevo ene ali druge pogodbenice poteka predhodna izmenjava mnenj v Skupnem odboru.

Pogodbenici se na zahtevo katere koli od njiju ponovno posvetujeta v Skupnem odboru, in sicer v pomembnih trenutkih faze, preden Unija sprejme pravni akt, v stalnem postopku obveščanja in posvetovanja.

2. Komisija pri pripravi delegiranih aktov v zvezi s temeljnimi akti prava Unije na področju, ki ga zajema Sporazum, v skladu s PDEU zagotovi čim širše sodelovanje Švice pri pripravi osnutkov in se posvetuje z njenimi strokovnjaki na enaki podlagi, kot se posvetuje s strokovnjaki držav članic Unije.

3. Komisija pri pripravi izvedbenih aktov v zvezi s temeljnimi akti prava Unije na področju, ki ga zajema Sporazum, v skladu s PDEU zagotovi čim širše sodelovanje Švice pri pripravi osnutkov, ki se pozneje predložijo odborom, ki Komisiji pomagajo pri izvajanju njenih izvedbenih pooblastil, in se posvetuje s strokovnjaki iz Švice na enaki podlagi, kot se posvetuje s strokovnjaki iz držav članic Unije.

4. Strokovnjaki iz Švice sodelujejo pri delu odborov, ki niso zajeti v odstavkih 2 in 3, kadar je to potrebno za pravilno delovanje Sporazuma. Skupni odbor pripravi in posodablja seznam teh odborov in po potrebi drugih odborov s podobnimi značilnostmi.

5. Ta člen se ne uporablja v zvezi s pravnimi akti Unije ali njihovimi določbami, ki spadajo na področje uporabe izjeme iz člena 5(7).

ČLEN 5

Vključevanje pravnih aktov Unije

1. Za zagotovitev pravne varnosti in homogenosti prava na področju, povezanem z notranjim trgov, na katerem sodeluje Švica na podlagi Sporazuma, Švica in Unija zagotovita, da se pravni akti Unije, sprejeti na področju, ki ga zajema Sporazum, vključijo v Sporazum čim prej po njihovem sprejetju.

2. Pravni akti Unije, vključeni v Sporazum v skladu z odstavkom 4, so z vključitvijo v Sporazum del pravnega reda Švice, pri čemer se po potrebi upoštevajo prilagoditve, ki jih določi Skupni odbor.
 3. Ko Unija sprejme pravni akt na področju, ki ga zajema Sporazum, o tem prek Skupnega odbora čim prej obvesti Švico. Skupni odbor na zahtevo katere koli od pogodbenic opravi izmenjavo mnenj o zadevi.
 4. Skupni odbor ukrepa v skladu z odstavkom 1 tako, da čim prej sprejme sklep o spremembi prilog I do III k Sporazumu, vključno s potrebnimi prilagoditvami.
 5. Skupni odbor lahko brez poseganja v odstavka 1 in 2, če je to potrebno za zagotovitev skladnosti Sporazuma z njegovo prilogo, kakor je bila spremenjena v skladu z odstavkom 4, predlaga revizijo Sporazuma, ki jo pogodbenici odobrita v skladu s svojimi notranjimi postopki.
 6. Sklicevanja v Sporazumu na pravne akte Unije, ki ne veljajo več, se štejejo za sklicevanja na pravni akt Unije o razveljavitvi, kakor je vključen v Prilogo k Sporazumu, in sicer od začetka veljavnosti sklepa Skupnega odbora o ustrezni spremembi Priloge k Sporazumu v skladu z odstavkom 4, razen če je v navedenem sklepu določeno drugače.
 7. Obveznost iz odstavka 1 se ne uporablja za pravne akte Unije ali njihove določbe, ki spadajo na področje uporabe spodaj navedene izjeme.
- člen 5g [Obdobje predhodnega obveščanja in nadzor],

- člen 5h [Finančna jamstva in sankcije],
- člen 5i [Dokazilo o samozaposlitvi],
- člen 5j [Prepoved zniževanja standardov],
- člen 7b [Študenti],
- člen 7e [Stalno prebivališče],
- člen 7f [Nakup nepremičnin],
- člen 7g [Osebne izkaznice],
- člen 7h [Izgon],
- Priloga II Koordinacija sistemov socialne varnosti, del II. Sektorske prilagoditve, točka 1 a–f.

8. Ob upoštevanju člena 6 sklepi Skupnega odbora v skladu z odstavkom 4 začnejo veljati takoj, nikakor pa ne pred datumom, ko se ustrezni pravni akt Unije začne uporabljati v Uniji.

9. Pogodbenici sodelujeta v dobri veri skozi celoten postopek iz tega člena, da bi olajšali odločanje.

10. Unija in Švica upoštevata načelo „enakega plačila za enako delo v istem kraju“ in švicarski sistem dvojnega izvrševanja.

ČLEN 6

Izpolnjevanje ustavnih obveznosti s strani Švice

1. Švica med izmenjavo mnenj iz člena 5(3) Unijo obvesti, ali je za sklep iz člena 5(4) potrebno, da Švica izpolni ustavne obveznosti, da bi ta postal zavezujoč.
2. Kadar je za sklep iz člena 5(4) potrebno, da Švica izpolni ustavne obveznosti, da bi postal zavezujoč, ima Švica največ dve leti od datuma obvestila iz odstavka 1, razen v primeru začetka referendumskega postopka, ko se ta rok podaljša za eno leto.
3. Dokler Švica ne sporoči, da je izpolnila svoje ustavne obveznosti, pogodbenici začasno uporabljata sklep iz člena 5(4), razen če Švica obvesti Unijo, da začasna uporaba sklepa ni mogoča, in navede razloge za to.

Začasna uporaba se v nobenem primeru ne more začeti pred datumom, ko se ustrezni pravni akt Unije začne uporabljati v Uniji.

4. Švica prek Skupnega odbora nemudoma uradno obvesti Unijo, ko izpolni ustavne obveznosti iz odstavka 1.

5. Sklep začne veljati na dan, ko je bilo predloženo uradno obvestilo iz odstavka 4, nikakor pa ne pred datumom, ko se ustrezni pravni akt Unije začne uporabljati v Uniji.

POGLAVJE 3

RAZLAGA IN UPORABA SPORAZUMA

ČLEN 7

Načelo enotne razlage

1. Za doseganje ciljev iz člena 1 in v skladu z načeli mednarodnega javnega prava se dvostranski sporazumi na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica, in pravni akti Unije, na katere se taki sporazumi sklicujejo, enotno razlagajo in uporabljajo na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica.

2. Pravni akti Unije, na katere se Sporazum sklicuje, in določbe Sporazuma, če njihova uporaba vključuje pojme prava Unije, se razlagajo in uporabljajo v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije, tako pred podpisom Sporazuma kot po njem.

ČLEN 8

Načelo učinkovite in usklajene uporabe

1. Komisija in pristojni švicarski organi sodelujejo in si pomagajo pri zagotavljanju nadzora nad uporabo Sporazuma. Lahko si izmenjujejo informacije o dejavnostih nadzora nad uporabo Sporazuma. Lahko si izmenjujejo mnenja in razpravljajo o vprašanjih skupnega interesa.
2. Vsaka pogodbenica sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev učinkovite in usklajene uporabe Sporazuma na svojem ozemlju.
3. Nadzor nad uporabo Sporazuma skupaj izvajata pogodbenici v okviru Skupnega odbora.

Če Komisija ali pristojni švicarski organi odkrijejo primer nepravilne uporabe, se lahko zadeva predloži Skupnemu odboru, da bi se našla sprejemljiva rešitev.

4. Komisija in pristojni švicarski organi spremljajo, kako druga pogodbenica uporablja Sporazum. Uporablja se postopek iz člena 10.

Če so za zagotovitev učinkovite in usklajene uporabe Sporazuma potrebne nekatere pristojnosti za nadzor institucij Unije v zvezi z eno pogodbenico, kot so pooblastila za preiskavo in odločanje, jih mora Sporazum posebej predvideti.

ČLEN 9

Načelo izključnosti

Pogodbenici se zavezuje, da bosta spor glede razlage ali uporabe Sporazuma in pravnih aktov Unije, na katere se Sporazum sklicuje, ali, kjer je to primerno, glede skladnosti sklepa, ki ga je Komisija sprejela na podlagi Sporazuma, s Sporazumom reševali samo na načine, ki so določeni v tem protokolu.

ČLEN 10

Postopek v primeru težav pri razlagi ali uporabi

1. V primeru težav pri razlagi ali uporabi Sporazuma ali pravnega akta Unije, na katerega se Sporazum sklicuje, se pogodbenici posvetujeta v okviru Skupnega odbora, da bi našli obojestransko sprejemljivo rešitev. V ta namen se Skupnemu odboru zagotovijo vsi koristni elementi informacij, da se omogoči podrobna preučitev stanja. Skupni odbor preuči vse možnosti, s katerimi je mogoče ohraniti pravilno delovanje Sporazuma.
2. Če Skupni odbor ne more najti rešitve za težavo iz odstavka 1 v treh mesecih od datuma, ko mu je bila težava predložena, lahko katera koli pogodbenica zahteva, da spor reši arbitražno sodišče v skladu s pravili iz Dodatka.

3. Če se v sporu pojavi vprašanje v zvezi z razlago ali uporabo določbe iz člena 7(2) in če je razlaga te določbe pomembna za rešitev spora ter potrebna za odločanje, arbitražno sodišče to vprašanje predloži Sodišču Evropske unije.

Če se v sporu pojavi vprašanje v zvezi z razlago ali uporabo določbe, ki spada na področje uporabe izjeme od obveznosti dinamične uskladitve iz člena 5(7), in če spor ne vključuje razlage ali uporabe pojmov prava Unije, arbitražno sodišče razreši spor brez predložitve vprašanja Sodišču Evropske unije.

4. Če arbitražno sodišče v skladu z odstavkom 3 predloži vprašanje Sodišču Evropske unije:

- (a) je odločitev Sodišča Evropske unije za arbitražno sodišče zavezujoča ter
- (b) ima Švica enake pravice kot države članice in institucije Unije ter zanjo smiselno veljajo enaki postopki pred Sodiščem Evropske unije.

5. Vsaka pogodbenica sprejme vse potrebne ukrepe za izpolnitev odločitve arbitražnega sodišča v dobri veri.

Pogodbenica, za katero je arbitražno sodišče ugotovilo, da ni ravnala v skladu s Sporazumom, prek Skupnega odbora obvesti drugo pogodbenico o ukrepih, ki jih je sprejela za izpolnitev odločitve arbitražnega sodišča.

6. Zaščitni ukrepi iz Skupne izjave o zavrnitvi socialne pomoči in prenehanju prebivanja pred pridobitvijo stalnega prebivališča in Skupne izjave o uradnem obvestilu o nastopu zaposlitve, ki sta priloženi Sporazumu, se v dobri veri upoštevajo pri reševanju sporov, predloženih Skupnemu odboru.

Prvi pododstavek se uporablja, če in kolikor ostanejo zaščitni ukrepi združljivi z ustreznimi pravnimi akti Unije, kakor so vključeni v Sporazum. Zaščitni ukrepi ne posegajo v uporabo člena 5(1) tega protokola.

ČLEN 11

Izravnalni ukrepi

1. Če pogodbenica, za katero je arbitražno sodišče ugotovilo, da ni ravnala v skladu s Sporazumom, v razumnem roku, določenem v skladu s členom IV.2(6) Dodatka, ne obvesti druge pogodbenice o ukrepih, ki jih je sprejela za izpolnitev odločitve arbitražnega sodišča, ali če druga pogodbenica meni, da sporočeni ukrepi niso v skladu z odločitvijo arbitražnega sodišča, lahko ta druga pogodbenica sprejme sorazmerne izravnalne ukrepe v okviru Sporazuma ali katerega koli drugega dvostranskega sporazuma na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica (v nadaljnjem besedilu: izravnalni ukrepi), da bi odpravila morebitno neravnovesje. Pogodbenico, za katero je arbitražno sodišče ugotovilo, da ni ravnala v skladu s Sporazumom, uradno obvesti o izravnalnih ukrepih, ki se navedejo v uradnem obvestilu. Ti izravnalni ukrepi začnejo veljati tri mesece od datuma tega uradnega obvestila.

2. Če Skupni odbor v enem mesecu od datuma uradnega obvestila o predvidenih izravnalnih ukrepih ne sprejme odločitve o začasni prekinitvi, spremembi ali razveljavitvi teh izravnalnih ukrepov, lahko ena od pogodbenic v skladu z Dodatkom predloži vprašanje sorazmernosti teh izravnalnih ukrepov v arbitražo.
3. Arbitražno sodišče odloči v rokih, določenih v členu III.8(4) Dodatka.
4. Izravnalni ukrepi nimajo retroaktivnega učinka. Zlasti se ohranijo pravice in obveznosti, ki so jih posamezniki in gospodarski subjekti že pridobili pred začetkom veljavnosti izravnalnih ukrepov.

ČLEN 12

Sodelovanje med jurisdikcijami

1. Švicarsko zvezno vrhovno sodišče in Sodišče Evropske unije se za spodbujanje enotne razlage dogovorita o dialogu in njegovih načinih.
2. Švica ima pravico, da Sodišču Evropske unije vloži vloge ali pisna stališča, kadar sodišče države članice Unije Sodišču Evropske unije predloži vprašanje v zvezi z razlago Sporazuma ali določbe pravnega akta Unije iz navedenega sporazuma za predhodno odločanje.

POGLAVJE 4

DRUGE DOLOČBE

ČLEN 13

Finančni prispevek

1. Švica v skladu s tem členom in Prilogo prispeva k financiranju dejavnosti agencij Unije, informacijskih sistemov in drugih dejavnosti iz člena 1 Priloge, do katerih ima dostop.

Skupni odbor lahko sprejme sklep o spremembi Priloge.

2. Unija lahko kadar koli začasno prekine sodelovanje Švice v dejavnostih iz odstavka 1 tega člena, če Švica plačila ne opravi v roku v skladu s plačilnimi pogoji iz člena 2 Priloge.

Če Švica plačila ne opravi v roku, ji Unija pošlje uradni opomin. Če se celotno plačilo ne izvede v 30 dneh od datuma prejema navedenega uradnega opomina, lahko Unija začasno prekine sodelovanje Švice v zadevni dejavnosti.

3. Finančni prispevek je v obliki vsote:

(a) operativnega prispevka in

(b) pristojbine za sodelovanje.

4. Finančni prispevek je v obliki letnega finančnega prispevka in zapade v plačilo na datume, določene v zahtevkih za plačilo sredstev, ki jih izda Komisija.

5. Operativni prispevek temelji na razdelitvenem ključu za prispevke, opredeljenem kot razmerje med bruto domačim proizvodom (v nadaljnjem besedilu: BDP) Švice po tržnih cenah in BDP Unije po tržnih cenah.

V ta namen so podatki o BDP po tržnih cenah pogodbenic zadnji razpoložljivi podatki od 1. januarja leta, v katerem se izvede letno plačilo, kot jih določi Statistični urad Evropske unije (EUROSTAT), ob ustreznem upoštevanju Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o sodelovanju na področju statistike, sklenjenega 26. oktobra 2004 v Luxembourg. Če se navedeni sporazum preneha uporabljati, se BDP Švice določi na podlagi podatkov Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).

6. Operativni prispevek za vsako agencijo Unije se izračuna z uporabo razdelitvenega ključa za prispevke za njen izglasovani letni proračun, ki je vpisan v ustrezno subvencijsko vrstico proračuna Unije za zadevno leto, pri čemer se za vsako agencijo upošteva morebitni prilagojeni operativni prispevek, kot je opredeljen v členu 1 Priloge.

Operativni prispevek za informacijske sisteme in druge dejavnosti se izračuna z uporabo razdelitvenega ključa za prispevke za ustrezni proračun zadevnega leta, kot je določeno v dokumentih za izvrševanje proračuna, kot so delovni programi ali pogodbe.

Vsi referenčni zneski temeljijo na odobritvah za prevzem obveznosti.

7. Letna pristojbina za sodelovanje znaša 4 % letnega operativnega prispevka, izračunanega v skladu z odstavkoma 5 in 6.
8. Komisija Švici zagotovi ustrezne informacije v zvezi z izračunom njenega finančnega prispevka. Te informacije se zagotovijo ob ustreznem upoštevanju pravil Unije o zaupnosti in varstvu podatkov.
9. Vsi finančni prispevki Švice ali plačila s strani Unije in izračun dolgovanih zneskov ali zneskov, ki jih je treba prejeti, se izvršijo v eurih.
10. Če začetek veljavnosti tega protokola ne sovпада z začetkom koledarskega leta, se operativni prispevek Švice za zadevno leto prilagodi v skladu z metodologijo in plačilnimi pogoji, opredeljenimi v členu 5 Priloge.
11. Podrobne določbe za uporabo tega člena so določene v Prilogi.
12. Skupni odbor tri leta po začetku veljavnosti tega protokola in nato vsaka tri leta pregleda pogoje za sodelovanje Švice, kot so opredeljeni v členu 1 Priloge, in jih po potrebi prilagodi.

ČLEN 14

Sklicevanja na ozemlja

Kadar pravni akti Unije, vključeni v Sporazum, vsebujejo sklicevanja na ozemlje „Evropske unije“, „Unije“, „skupnega trga“ ali „notranjega trga“, se ta za namene Sporazuma razumejo kot sklicevanja na ozemlja iz člena 24 Sporazuma.

ČLEN 15

Sklicevanja na državljane držav članic Unije

Kadar pravni akti Unije, vključeni v Sporazum, vsebujejo sklicevanja na državljane držav članic Unije, se ta za namene Sporazuma razumejo kot sklicevanja na državljane držav članic Unije in Švice.

ČLEN 16

Začetek veljavnosti in izvajanje pravnih aktov Unije

Določbe pravnih aktov Unije, vključenih v Sporazum, o začetku njihove veljavnosti ali izvajanju niso pomembne za namene Sporazuma.

Roki in datumi, ko naj bi Švica uveljavila in začela izvajati sklepe o vključitvi pravnih aktov Unije v Sporazum, izhajajo iz člena 5(8) in člena 6(5) ter iz določb o prehodnih ureditvah.

ČLEN 17

Naslovniki pravnih aktov Unije

Določbe pravnih aktov Unije, vključenih v Sporazum, ki navajajo, da so naslovljene na države članice Unije, niso pomembne za namene Sporazuma.

POGLAVJE 5

KONČNE DOLOČBE

ČLEN 18

Izvajanje

1. Pogodbenici sprejmeta vse ustrezne ukrepe, splošne ali posebne, za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz Sporazuma, in se vzdržita vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje njegovih ciljev.

2. Pogodbenici sprejmeta vse potrebne ukrepe za zagotovitev predvidenih rezultatov pravnih aktov Unije, na katere se sklicuje Sporazum, in se vzdržita vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje njihovih ciljev.

ČLEN 19

Začetek veljavnosti

1. Ta protokol Unija in Švica ratificirata ali odobrita v skladu s svojimi postopki. Unija in Švica se medsebojno uradno obvestita o zaključku notranjih postopkov, potrebnih za začetek veljavnosti tega protokola.

2. Ta protokol začne veljati prvi dan drugega meseca, ki sledi zadnjemu uradnemu obvestilu v zvezi z naslednjimi instrumenti:

- (a) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb;
- (b) Institucionalni protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu;
- (c) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu;

- (d) Protokol o državni pomoči k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu;
- (e) Institucionalni protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o železniškem in cestnem prevozu potnikov in blaga;
- (f) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o železniškem in cestnem prevozu potnikov in blaga;
- (g) Protokol o državni pomoči k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o železniškem in cestnem prevozu potnikov in blaga;
- (h) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi;
- (i) Institucionalni protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti;
- (j) Protokol o spremembi k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti;
- (k) Sporazum med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o rednem finančnem prispevku Švice k zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik v Evropski uniji;

- (l) Sporazum med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Švicarsko konfederacijo na drugi strani o sodelovanju Švicarske konfederacije v programih Unije;
- (m) Sporazum med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o pogojih za sodelovanje Švicarske konfederacije v Agenciji Evropske unije za vesoljski program.

ČLEN 20

Sprememba in odpoved

1. Ta protokol se lahko kadar koli spremeni z medsebojnim soglasjem Unije in Švice.
2. Če se Sporazum odpove v skladu s členom 25(3) Sporazuma, ta protokol preneha veljati na datum iz člena 25(4) Sporazuma.
3. Če Sporazum preneha veljati, se pravice in obveznosti, ki so jih posamezniki in gospodarski subjekti že pridobili na podlagi Sporazuma pred datumom, ko je Sporazum prenehal veljati, ohranijo. Unija in Švica se sporazumeta o tem, kako bosta ukrepali v zvezi s pravicami, ki so v procesu pridobitve.

Sestavljeno v [...] dne [...] v dveh izvodih v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, hrvaškem, irskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku, pri čemer je vsako od teh besedil enako verodostojno.

V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani, ki so za to pravilno pooblaščen, podpisali ta protokol.

(Polje za podpise v vseh 24 jezikih EU: „Za Evropsko unijo“ in „Za Švicarsko konfederacijo“)

PRILOGA O UPORABI ČLENA 13 PROTOKOLA

ČLEN 1

Seznam dejavnosti agencij Unije, informacijskih sistemov in drugih dejavnosti,
h katerim mora Švica finančno prispevati

Švica finančno prispeva k naslednjemu:

(a) agencije:

nič;

(b) informacijski sistemi:

evropska mreža služb za zaposlovanje (EURES), vzpostavljena z Uredbo (EU) 2016/589 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2016 o evropski mreži služb za zaposlovanje (EURES), dostopu delavcev do storitev na področju mobilnosti in nadaljnjem povezovanju trgov dela ter o spremembi uredb (EU) št. 492/2011 in (EU) št. 1296/2013 (UL L 107, 22.4.2016, str. 1), kot je ustrezno v skladu s Prilogo I k Sporazumu;

elektronska izmenjava informacij o socialni varnosti (EESSI), vzpostavljena z Uredbo (ES) št. 883/2004 (UL L 166, 30.4.2004, str. 1), akt, kakor je bil popravljen v UL L 200, 7.6.2004, str. 1 in UL L 204, 4.8.2007, str. 30 ter v Uredbi (ES) št. 987/2009 (UL L 284, 30.10.2009, str. 1), kot je ustrezno v skladu s Prilogo II k Sporazumu;

informacijski sistem za notranji trg (IMI), vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (UL L 316, 14.11.2012, str. 1), kot je ustrezno v skladu s Prilogo I in Prilogo III k Sporazumu;

(c) druge dejavnosti:

nič.

ČLEN 2

Plačilni pogoji

1. Zapadla plačila v skladu s členom 13 Protokola se izvedejo v skladu s tem členom.
2. Komisija ob izdaji zahtevka za plačilo sredstev za proračunsko leto Švici sporoči naslednje informacije:
 - (a) znesek operativnega prispevka in

(b) znesek pristojbine za sodelovanje.

3. Komisija Švici čim prej in najpozneje 16. aprila vsakega proračunskega leta sporoči naslednje informacije v zvezi z njenim sodelovanjem:

(a) zneske odobritev za prevzem obveznosti iz izglasovanega letnega proračuna Unije, vpisane v ustrezne subvencijske vrstice proračuna Unije v zadevnem letu za vsako agencijo Unije, pri čemer se za vsako agencijo upošteva morebitni prilagojeni operativni prispevek, kot je opredeljen v členu 1, in zneske odobritev za prevzem obveznosti v zvezi z izglasovanim proračunom Unije za zadevno leto za ustrezni proračun informacijskih sistemov in drugih dejavnosti, ki zajemajo sodelovanje Švice v skladu s členom 1;

(b) znesek pristojbine za sodelovanje iz člena 13(7) Protokola in

(c) kar zadeva agencije, v letu $N + 1$ zneske proračunskih obveznosti, prevzetih za odobritve za prevzem obveznosti, odobrene v letu N v ustreznih subvencijskih vrsticah proračuna Unije glede na letni proračun Unije, ki je vpisan v ustrezno subvencijsko vrstico proračuna Unije v letu N .

4. Komisija na podlagi predloga proračuna čim prej in najpozneje do 1. septembra proračunskega leta predloži oceno informacij iz točk (a) in (b) odstavka 3.

5. Komisija najpozneje 16. aprila in, če je primerno za ustrezno agencijo, informacijski sistem ali drugo dejavnost, najprej 22. oktobra in najpozneje 31. oktobra vsakega proračunskega leta Švici izda zahtevek za plačilo sredstev, ki ustreza prispevku Švice na podlagi Sporazuma za vsako od agencij, informacijskih sistemov in drugih dejavnosti, v katerih sodeluje Švica.

6. Zahtevek za plačilo sredstev iz odstavka 5 je strukturiran v obrokih, kot sledi:

- (a) prvi obrok v letu v zvezi z zahtevkom za plačilo sredstev, ki se izda do 16. aprila, ustreza znesku, ki je enak ocenjenemu letnemu finančnemu prispevku agencije, informacijskega sistema ali druge dejavnosti iz odstavka 4.

Švica plača znesek, naveden v tem zahtevku za plačilo sredstev, najpozneje 60 dni po izdaji tega zahtevka;

- (b) če je ustrezno, drugi obrok v letu v zvezi z zahtevkom za plačilo sredstev, ki se izda najprej 22. oktobra in najpozneje 31. oktobra, ustreza razliki med zneskom iz odstavka 4 in zneskom iz odstavka 5, če je znesek iz odstavka 5 višji.

Švica plača znesek, naveden v tem zahtevku za plačilo sredstev, do 21. decembra.

Švica lahko za vsak zahtevek za plačilo sredstev izvede ločena plačila za vsako agencijo, informacijski sistem ali drugo dejavnost.

7. Komisija v prvem letu izvajanja Protokola izda le en zahtevek za plačilo sredstev, in sicer v 90 dneh od začetka veljavnosti Protokola.

Švica plača znesek, naveden v zahtevku za plačilo sredstev, najpozneje 60 dni po izdaji zahtevka za plačilo sredstev.

8. Švica za vsako zamudo pri plačilu finančnega prispevka plača zamudne obresti na neporavnani znesek od datuma zapadlosti do dne, ko je ta neporavnani znesek v celoti plačan.

Za zneske terjatev, ki niso plačani do datuma zapadlosti, velja obrestna mera, ki jo Evropska centralna banka uporablja v svojih operacijah glavnega refinanciranja, kot je objavljena v seriji C *Uradnega lista Evropske unije* in ki velja na prvi dan meseca, v katerem znesek zapade v plačilo, ali 0 %, katera koli je višja, povečana za 3,5 odstotne točke.

ČLEN 3

Prilagoditev finančnega prispevka Švice agencijam Unije z vidika izvrševanja

Finančni prispevek Švice za agencije Unije se prilagodi v letu $N + 1$, ko se začetni operativni prispevek prilagodi navzgor ali navzdol za razliko med začetnim operativnim prispevkom in prilagojenim prispevkom, ki se izračuna z uporabo razdelitvenega ključa za prispevke iz leta N za znesek proračunskih obveznosti, prevzetih za odobritve za prevzem obveznosti, odobrene v letu N v okviru ustreznih subvencijskih vrstic proračuna Unije. Kadar je primerno, se pri razliki za vsako agencijo upošteva prilagojeni operativni prispevek, izražen v odstotkih, kot je opredeljen v členu 1.

ČLEN 4

Obstoječa ureditev

Člen 13 Protokola in ta priloga se ne uporabljata za posebne ureditve med Švico in Unijo, ki vključujejo finančne prispevke Švice. Agencije, informacijski sistemi in druge dejavnosti, ki jih take ureditve zajemajo, so:

- vzajemni informacijski sistem o socialni varnosti (MISSOC) v skladu z ustreznimi pogodbenimi ureditvami Švice in Komisije s sekretariatom MISSOC.

ČLEN 5

Prehodna ureditev

Če datum začetka veljavnosti Protokola ni 1. januar, se ta člen uporablja z odstopanjem od člena 2.

V prvem letu izvajanja Protokola se operativni prispevek v zvezi z dolgovanim operativnim prispevkom za zadevno leto, ki se uporablja za zadevno agencijo, informacijski sistem ali drugo dejavnost, kot je določeno v skladu s členom 13 Protokola in členi 1 do 3 te priloge, zmanjša po načelu časovne porazdelitve, tako da se znesek dolgovanega letnega operativnega prispevka pomnoži z razmerjem med:

- (a) številom koledarskih dni od datuma začetka veljavnosti Protokola do 31. decembra zadevnega leta in
- (b) skupnim številom koledarskih dni zadevnega leta.

DODATEK O ARBITRAŽNEM SODIŠČU

POGLAVJE I

UVODNE DOLOČBE

ČLEN I.1

Področje uporabe

Če ena od pogodbenic (v nadaljnjem besedilu: pogodbenici) spor predloži v arbitražo v skladu s členom 10(2) ali členom 11(2) Protokola ali zadevo predloži v arbitražo v skladu s členom 14a(2) ali (4) Sporazuma, se uporabljajo pravila iz tega dodatka.

ČLEN I.2

Register in tajniške storitve

Mednarodni urad Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu (v nadaljnjem besedilu: Mednarodni urad) opravlja naloge registra in zagotavlja potrebne tajniške storitve.

ČLEN I.3

Obvestila in izračun rokov

1. Obvestila, vključno s sporočili ali predlogi, se lahko pošljejo s katerim koli komunikacijskim sredstvom, ki dokazuje njihov prenos ali omogoča njihovo potrditev.
2. Taka obvestila se lahko pošljejo elektronsko le, če je pogodbenica posebej za ta namen določila ali odobrila naslov.
3. Taka obvestila, ki se vročijo pogodbenicama, se za Švico pošljejo švicarskemu oddelku za Evropo Zveznega oddelka za zunanje zadeve, za Unijo pa pravni službi Komisije.

4. Vsi roki, določeni v tem dodatku, začnejo teči dan po tem, ko se je zgodil nek dogodek ali je prišlo do nekega dejanja. Če je zadnji dan za predložitev dokumenta dela prosti dan v institucijah Unije ali švicarske vlade, se rok za predložitev dokumenta izteče prvi naslednji delovni dan. Štejejo se tudi dela prosti dnevi v tem časovnem obdobju.

ČLEN I.4

Obvestilo o arbitraži

1. Pogodbenica, ki da pobudo za uporabo arbitraže (v nadaljnjem besedilu: tožeča stranka), pošlje drugi pogodbenici (v nadaljnjem besedilu: tožena stranka) in Mednarodnemu uradu obvestilo o arbitraži.
2. Arbitražni postopek se začne na dan po tem, ko tožena stranka prejme obvestilo o arbitraži.
3. Obvestilo o arbitraži vsebuje naslednje informacije:
 - (a) zahtevo, da se spor predloži v arbitražo;
 - (b) imeni in kontaktne podatke pogodbenic;
 - (c) ime in naslov enega ali več zastopnikov tožeče stranke;

- (d) pravno podlago za postopek (člen 10(2) ali člen 11(2) Protokola) in:
 - (i) v primerih iz člena 10(2) Protokola vprašanje, ki je vzrok spora, kot je bil v skladu s členom 10(1) Protokola uradno uvrščen v reševanje na dnevni red Skupnega odbora in
 - (ii) v primerih iz člena 11(2) Protokola odločitev arbitražnega sodišča, vse izvedbene ukrepe iz člena 10(5) Protokola in sporne izravnalne ukrepe;
 - (iii) v primerih iz člena 14a(2) in (4) Sporazuma domnevne težave v skladu s členom 14a(2) Sporazuma;
- (e) navedbo pravila, ki je povzročilo spor ali je z njim povezano;
- (f) kratek opis spora in
- (g) imenovanje arbitra ali, če je treba imenovati pet arbitrov, imenovanje dveh arbitrov.

4. V primerih iz člena 10(3) Protokola lahko obvestilo o arbitraži vsebuje tudi informacije o tem, ali je zadevo treba predložiti Sodišču Evropske unije.

5. Morebitni ugovori glede zadostnosti obvestila o arbitraži ne preprečujejo ustanovitve arbitražnega sodišča. O sporu dokončno odloči arbitražno sodišče.

ČLEN I.5

Odgovor na obvestilo o arbitraži

1. Tožena stranka v 60 dneh po prejemu obvestila o arbitraži tožeči stranki in Mednarodnemu uradu pošlje odgovor na obvestilo o arbitraži, ki vsebuje naslednje informacije:
 - (a) imeni in kontaktne podatke pogodbenic;
 - (b) ime in naslov enega ali več zastopnikov tožene stranke;
 - (c) odgovor na informacije iz obvestila o arbitraži v skladu s točkami (d) do (f) člena I.4(3) in
 - (d) imenovanje arbitra ali, če je treba imenovati pet arbitrov, imenovanje dveh arbitrov.
2. V primerih iz člena 10(3) Protokola lahko odgovor na obvestilo o arbitraži vsebuje tudi odgovor na informacije iz obvestila o arbitraži v skladu s členom I.4(4) tega dodatka in informacije o tem, ali je zadevo treba predložiti Sodišču Evropske unije.
3. Če tožena stranka na obvestilo o arbitraži ne odgovori ali odgovori nepopolno ali prepozno, to ne preprečuje ustanovitve arbitražnega sodišča. O sporu dokončno odloči arbitražno sodišče.

4. Če tožena stranka v svojem odgovoru na obvestilo o arbitraži zahteva, da arbitražno sodišče sestavlja pet arbitrov, tožeča stranka imenuje dodatnega arbitra v 30 dneh od prejema odgovora na obvestilo o arbitraži.

ČLEN I.6

Zastopanje in pomoč

1. Pogodbenici pred arbitražnim sodiščem zastopa eden ali več zastopnikov. Zastopnikom lahko pomagajo svetovalci ali odvetniki.

2. O vsaki spremembi zastopnikov ali njihovih naslovov se obvesti drugo pogodbenico, Mednarodni urad in arbitražno sodišče. Arbitražno sodišče lahko kadar koli na lastno pobudo ali na zahtevo pogodbenice zahteva dokaze o pooblastilih, podeljenih zastopnikom pogodbenic.

POGLAVJE II

SESTAVA ARBITRAŽNEGA SODIŠČA

ČLEN II.1

Število arbitrov

Arbitražno sodišče sestavljajo trije arbitri. Če tako zahtevata tožeča stranka v obvestilu o arbitraži ali tožena stranka v odgovoru na obvestilo o arbitraži, arbitražno sodišče sestavlja pet arbitrov.

ČLEN II.2

Imenovanje arbitrov

1. Če je treba imenovati tri arbitre, vsaka pogodbenica imenuje enega od njih. Arbitra, ki ju imenujeta pogodbenici, izbereta tretjega arbitra, ki predseduje arbitražnemu sodišču.
2. Če je treba imenovati pet arbitrov, vsaka pogodbenica imenuje dva od njih. Štirje arbitri, ki jih imenujeta pogodbenici, izberejo petega arbitra, ki predseduje arbitražnemu sodišču.

3. Če arbitri v 30 dneh po imenovanju zadnjega arbitra, ki sta ga imenovali pogodbenici, ne dosežejo dogovora o izbiri predsednika arbitražnega sodišča, ga imenuje generalni sekretar Stalnega arbitražnega sodišča.
4. Za pomoč pri izbiri arbitrov, ki sestavljajo arbitražno sodišče, se pripravi in po potrebi posodablja okvirni seznam oseb s kvalifikacijami iz odstavka 6, ki je skupen vsem dvostranskim sporazumom na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica, ter Sporazumu med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o zdravju, sklenjenemu v [...] dne [...] (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o zdravju), Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi, sklenjenemu 21. junija 1999 v Luxembourggu (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o trgovini s kmetijskimi proizvodi), in Sporazumu med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o rednem finančnem prispevku Švice za zmanjšanje gospodarskih in socialnih razlik v Evropski uniji, sklenjenemu v [...] dne [...] (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o rednem finančnem prispevku Švice). Skupni odbor s sklepom sprejme in posodobi ta seznam za namene Sporazuma.
5. Če pogodbenica ne imenuje arbitra, ga imenuje generalni sekretar Stalnega arbitražnega sodišča s seznama iz odstavka 4. Če takega seznama ni, generalni sekretar Stalnega arbitražnega sodišča z žrebom imenuje arbitra izmed posameznikov, ki sta jih uradno predlagali ena ali obe pogodbenici za namene odstavka 4.

6. Arbitražno sodišče sestavljajo visoko usposobljene osebe, ki so ali niso povezane s pogodbenicama, katerih neodvisnost in odsotnost navzkrižja interesov sta zagotovljeni, poleg tega pa imajo veliko izkušenj. Zlasti morajo imeti dokazano strokovno znanje na področju prava in zadev, ki jih zajema ta sporazum; ne smejo sprejemati navodil od nobene pogodbenice ter morajo delovati v svoji individualni pristojnosti in v zvezi z zadevami, ki se nanašajo na spor, ne smejo sprejemati navodil od nobene organizacije ali vlade. Predsednik arbitražnega sodišča mora imeti tudi izkušnje s postopki za reševanje sporov.

ČLEN II.3

Izjave arbitrov

1. Kadar je oseba upoštevana za imenovanje za arbitra, ta oseba poroča o vseh okoliščinah, ki bi lahko vzbudile upravičene dvome o njeni nepristranskosti ali neodvisnosti. Arbiter od svojega imenovanja in ves čas trajanja arbitražnega postopka pogodbenicama in drugim arbitrom brez odlašanja poroča o takšnih okoliščinah, če tega še ni storil.
2. Arbitra se lahko razreši, če obstajajo okoliščine, ki bi lahko vzbudile upravičene dvome o njegovi nepristranskosti ali neodvisnosti.
3. Pogodbenica lahko zahteva razrešitev arbitra, ki ga je imenovala, samo iz razloga, s katerim se je seznanila po imenovanju.
4. Če arbiter ni dejaven ali pravno ali dejansko ne more opravljati svojih nalog, se uporabi postopek za razrešitev arbitrov iz člena II.4.

ČLEN II.4

Razrešitev arbitrov

1. Vsaka pogodbenica, ki želi razrešiti arbitra, vloži zahtevo za razrešitev v 30 dneh od datuma, ko je bila obveščena o imenovanju arbitra, ali v 30 dneh od datuma, ko se je seznanila z okoliščinami iz člena II.3.
2. Zahteva za razrešitev se pošlje drugi pogodbenici, razrešenemu arbitru, drugim arbitrom in Mednarodnemu uradu. V njej so navedeni razlogi za zahtevo za razrešitev.
3. Če je bila vložena zahteva za razrešitev, jo lahko druga pogodbenica sprejme. Zadevni arbiter lahko tudi odstopi. Sprejetje zahteve ali odstop ne pomenita potrditve razlogov za zahtevo za razrešitev.
4. Če druga pogodbenica v 15 dneh od datuma uradnega obvestila o zahtevi za razrešitev te ne sprejme ali če zadevni arbiter ne odstopi, lahko pogodbenica, ki zahteva razrešitev, zaprosi generalnega sekretarja Stalnega arbitražnega sodišča, naj sprejme odločitev o razrešitvi.
5. Če se pogodbenici ne dogovorita drugače, se v odločitvi iz odstavka 4 navedejo razlogi zanjo.

ČLEN II.5

Zamenjava arbitra

1. Če je treba med arbitražnim postopkom zamenjati arbitra, se ob upoštevanju odstavka 2 tega člena imenuje ali izbere nadomestni arbiter v skladu s postopkom iz člena II.2, ki se uporablja za imenovanje ali izbiro arbitra, ki ga je treba zamenjati. Ta postopek se uporablja tudi, če ena od pogodbenic ni uveljavila pravice do imenovanja ali sodelovanja pri imenovanju arbitra, ki ga je treba zamenjati.
2. V primeru zamenjave arbitra se postopek nadaljuje v fazi, ko je zamenjani arbiter prenehal opravljati svoje naloge, razen če arbitražno sodišče odloči drugače.

ČLEN II.6

Izključitev odgovornosti

Razen v primerih namernega nepravilnega ravnanja ali hude malomarnosti se pogodbenici v največjem možnem obsegu, ki ga dovoljuje veljavno pravo, odrečeta kakršnim koli tožbam proti arbitrom zaradi kakršnega koli dejanja ali opustitve, povezane z arbitražo.

POGLAVJE III

ARBITRAŽNI POSTOPEK

ČLEN III.1

Splošne določbe

1. Datum ustanovitve arbitražnega sodišča je datum, ko je zadnji arbiter sprejel svoje imenovanje.
2. Arbitražno sodišče zagotovi, da se pogodbenici obravnavata enako in da ima vsaka od njiju v kateri koli ustrezni fazi postopka zadostne možnosti, da uveljavlja svoje pravice in predstavi svoje stališče. Arbitražno sodišče vodi postopek tako, da se izogne zamudam in nepotrebnim stroškom ter zagotovi rešitev spora med pogodbenicama.
3. Organizirana bo obravnava, razen če arbitražno sodišče po zaslišanju pogodbenic odloči drugače.
4. Kadar pogodbenica pošlje sporočilo arbitražnemu sodišču, to stori prek Mednarodnega urada in hkrati pošlje izvod drugi pogodbenici. Mednarodni urad pošlje izvod tega sporočila vsakemu od arbitrov.

ČLEN III.2

Kraj arbitraže

Kraj arbitraže je Haag. V izjemnih okoliščinah se lahko arbitražno sodišče sestane na katerem koli drugem kraju, za katerega meni, da je primeren za njegova posvetovanja.

ČLEN III.3

Jezik

1. Postopek poteka v francoščini in angleščini.
2. Arbitražno sodišče lahko odredi, da se vsem dokumentom, priloženim zahtevku ali odgovoru na zahtevek, in vsem nadaljnjim dokumentom, predloženim med postopkom v izvirnem jeziku, priloži prevod v enega od jezikov postopka.

ČLEN III.4

Zahtevek

1. Tožeča stranka v roku, ki ga določi arbitražno sodišče, toženi stranki in sodišču prek Mednarodnega urada pošlje zahtevek. Tožeča stranka se lahko odloči, da se kot zahtevek šteje njeno obvestilo o arbitraži iz člena I.4, če izpolnjuje tudi pogoje iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

2. Zahtevek vsebuje naslednje informacije:

- (a) informacije iz točk (b) do (f) člena I.4(3);
- (b) navedbo dejstev, predloženih v podporo zahtevku, ter
- (c) pravne argumente, navedene v podporo zahtevku.

3. Zahtevku se, kolikor je to mogoče, priložijo vsi dokumenti in drugi dokazi, ki jih navaja tožeča stranka, ali pa se zahtevek nanje sklicuje. V primerih iz člena 10(3) Protokola lahko zahtevek, kolikor je to mogoče, vsebuje tudi informacije o tem, ali je zadevo treba predložiti Sodišču Evropske unije.

ČLEN III.5

Odgovor na zahtevek

1. Tožena stranka v roku, ki ga določi arbitražno sodišče, tožeči stranki in arbitražnemu sodišču prek Mednarodnega urada pošlje odgovor na zahtevek. Tožena stranka se lahko odloči, da se kot odgovor na zahtevek šteje njen odgovor na obvestilo o arbitraži iz člena I.5, če ta odgovor izpolnjuje tudi pogoje iz odstavka 2 tega člena.

2. V odgovoru na zahtevek se odgovori na točke iz zahtevka, navedene v skladu s točkami (a) do (c) člena III.4(2) tega dodatka. Odgovoru na zahtevek se, kolikor je to mogoče, priložijo vsi dokumenti in drugi dokazi, ki jih navaja tožena stranka, ali pa se odgovor na zahtevek nanje sklicuje. V primerih iz člena 10(3) Protokola lahko odgovor na zahtevek, kolikor je to mogoče, vsebuje tudi informacije o tem, ali je zadevo treba predložiti Sodišču Evropske unije.
3. Tožena stranka lahko v odgovoru na zahtevek ali v poznejši fazi arbitražnega postopka, če arbitražno sodišče odloči, da je zamuda upravičena zaradi okoliščin, vloži nasprotni zahtevek, če je arbitražno sodišče pristojno za to.
4. Za nasprotni zahtevek se uporablja člen III.4(2) in (3).

ČLEN III.6

Arbitražna pristojnost

1. Arbitražno sodišče odloči, ali je pristojno na podlagi člena 10(2) ali člena 11(2) Protokola ali člena 14a(2) ali (4) Sporazuma.
2. V primerih iz člena 10(2) Protokola je arbitražno sodišče pooblaščen, da preuči vprašanje, ki je vzrok spora, kot je bil v skladu s členom 10(1) Protokola uradno uvrščen v reševanje na dnevni red Skupnega odbora.

3. V primerih iz člena 11(2) Protokola je arbitražno sodišče, ki je obravnavalo glavno zadevo, pooblaščen, da preuči sorazmernost spornih izravnalnih ukrepov, tudi kadar so bili ti ukrepi v celoti ali delno sprejeti v okviru drugega dvostranskega sporazuma na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica.
4. V primerih iz člena 14a(2) in (4) Sporazuma je arbitražno sodišče pooblaščen, da preuči, ali so bile domnevne težave dokazane in ali jih je povzročila uporaba Sporazuma.
5. Predhodni ugovor nepristojnosti arbitražnega sodišča se poda najpozneje v odgovoru na zahtevek, v primeru nasprotnega zahtevka pa v repliki. Dejstvo, da je pogodbenica imenovala arbitra ali sodelovala pri njegovem imenovanju, ji ne odvzame pravice do podaje takega predhodnega ugovora. Predhodni ugovor, da bi spor presegel pooblastila arbitražnega sodišča, se poda takoj, ko se med arbitražnim postopkom pojavi vprašanje, ki domnevno presega njegova pooblastila. Arbitražno sodišče lahko v vsakem primeru ugotovi predhodnemu ugovoru, podanemu po izteku določenega roka, če meni, da je do zamude prišlo iz utemeljenega razloga.
6. Arbitražno sodišče lahko o predhodnem ugovoru iz odstavka 4 odloči tako, da ga obravnava kot predhodno vprašanje, ali v vsebinski odločbi o zadevi.

ČLEN III.7

Druga pisna stališča

Arbitražno sodišče po posvetovanju s pogodbenicama odloči, katera druga pisna stališča poleg zahtevka in odgovora na zahtevek predložita ali lahko predložita pogodbenici, in določi rok za njihovo predložitev.

ČLEN III.8

Roki

1. Roki, ki jih arbitražno sodišče določi za sporočanje pisnih dokumentov, vključno z zahtevkom in odgovorom na zahtevek, niso daljši od 90 dni, razen če se pogodbenici dogovorita drugače.
2. Arbitražno sodišče sprejme končno odločitev v 12 mesecih od datuma svoje ustanovitve. V posebej težavnih izjemnih okoliščinah lahko arbitražno sodišče ta rok podaljša za največ tri dodatne mesece.
3. Roki iz odstavkov 1 in 2 se skrajšajo za polovico:
 - (a) na zahtevo tožeče ali tožene stranke, če arbitražno sodišče v 30 dneh po tej zahtevi in po zaslišanju druge pogodbenice odloči, da je zadeva nujna, ali
 - (b) če se pogodbenici tako dogovorita.

4. V primerih iz člena 11(2) Protokola arbitražno sodišče sprejme končno odločitev v šestih mesecih od datuma uradnega obvestila o izravnalnih ukrepih v skladu s členom 11(1) Protokola.
5. V primerih iz člena 14a(2) in (4) Sporazuma arbitražno sodišče sprejme končno odločitev v šestih mesecih od datuma svoje ustanovitve.

ČLEN III.9

Predložitev zadev Sodišču Evropske unije

1. V skladu s členom 7 in členom 10(3) Protokola arbitražno sodišče predloži zadevo Sodišču Evropske unije.
2. Arbitražno sodišče lahko kadar koli v postopku predloži zadevo Sodišču Evropske unije, če lahko dovolj natančno opredeli pravno podlago in dejansko stanje v tej zadevi ter pravna vprašanja, ki jih zadeva odpira.

Postopek pred arbitražnim sodiščem se začasno prekine, dokler Sodišče Evropske unije ne izda odločitve.

3. Vsaka pogodbenica lahko arbitražnemu sodišču pošlje obrazloženo zahtevo, da se zadeva predloži Sodišču Evropske unije. Arbitražno sodišče takšno zahtevo zavrne, če meni, da pogoji za predložitev zadeve Sodišču Evropske unije iz odstavka 1 niso izpolnjeni. Če arbitražno sodišče zavrne zahtevo pogodbenice za predložitev zadeve Sodišču Evropske unije, svojo odločitev obrazloži v vsebinski odločbi o zadevi.

4. Arbitražno sodišče z obvestilom predloži zadevo Sodišču Evropske unije. Obvestilo vključuje vsaj naslednje informacije:

- (a) kratek opis spora;
- (b) zadevne pravne akte Unije in/ali določbe Sporazuma ter
- (c) pojem prava Unije, ki ga je treba razlagati v skladu s členom 7(2) Protokola.

Arbitražno sodišče obvesti pogodbenici o predložitvi zadeve Sodišču Evropske unije.

5. Sodišče Evropske unije smiselno uporablja notranji poslovnik, ki se uporablja za izvajanje njegove pristojnosti za predhodno odločanje o razlagi Pogodb in aktov institucij, organov, uradov in agencij Unije.

6. Zastopniki in odvetniki, ki so pooblaščen za zastopanje pogodbenic pred arbitražnim sodiščem v skladu s členi I.4, I.5, III.4 in III.5, so pooblaščen za zastopanje pogodbenic pred Sodiščem Evropske unije.

ČLEN III.10

Začasni ukrepi

1. V primerih iz člena 11(2) Protokola lahko katera koli pogodbenica v kateri koli fazi arbitražnega postopka zaprosi za začasne ukrepe, ki vključujejo začasno prekinitev izravnalnih ukrepov.
2. V prošnji v skladu z odstavkom 1 se navedejo predmet spora, okoliščine, iz katerih izhaja nujnost, ter dejanski in pravni razlogi, ki na prvi pogled izkazujejo utemeljenost predlaganih začasnih ukrepov. V njej se navedejo vsi razpoložljivi dokazi in dokazni predlogi za utemeljitev sprejetja začasnih ukrepov.
3. Pogodbenica, ki predlaga začasne ukrepe, pošlje svojo pisno prošnjo prek Mednarodnega urada drugi pogodbenici in arbitražnemu sodišču. Arbitražno sodišče določi kratek rok, v katerem lahko druga pogodbenica predloži pisne ali ustne pripombe.
4. Arbitražno sodišče v enem mesecu po vložitvi prošnje iz odstavka 1 sprejme odločitev o začasni prekinitvi spornih izravnalnih ukrepov, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) arbitražno sodišče je na prvi pogled zadovoljno z vsebino zadeve, ki jo je pogodbenica, ki predlaga začasne ukrepe, predložila v svoji prošnji;
 - (b) arbitražno sodišče meni, da bi pogodbenica, ki prosi za začasne ukrepe, do njegove končne odločitve utrpela resno in nepopravljivo škodo, če izravnalni ukrepi ne bi bili začasno prekinjeni, ter

(c) škoda, ki je bila pogodbenici, ki predlaga začasne ukrepe, povzročena s takojšnjo uporabo spornih izravnalnih ukrepov, prevlada nad interesom za takojšnjo in učinkovito uporabo teh ukrepov.

5. Začasna prekinitev postopka iz drugega pododstavka člena III.9(2) se v postopkih na podlagi tega člena ne uporablja.

6. Odločitev, ki jo sprejme arbitražno sodišče v skladu z odstavkom 4, ima samo začasni učinek in ne prejudicira vsebinske odločbe arbitražnega sodišča o zadevi.

7. Razen če odločitev, ki jo sprejme arbitražno sodišče v skladu z odstavkom 4 tega člena določa zgodnejši datum konca začasne prekinitve, ta preneha veljati, ko je sprejeta dokončna odločitev v skladu s členom 11(2) Protokola.

8. Da bi se izognili dvomom, se za namene tega člena razume, da arbitražno sodišče pri obravnavi zadevnih interesov pogodbenice, ki predlaga začasne ukrepe, in druge pogodbenice upošteva interese posameznikov in gospodarskih subjektov pogodbenic, vendar ta obravnava ne pomeni, da se tem posameznikom ali gospodarskim subjektom prizna kakršno koli upravičenje pred arbitražnim sodiščem.

ČLEN III.11

Dokazi

1. Vsaka pogodbenica predloži dokaze o dejstvih, na katerih temelji njen zahtevek oziroma odgovor na zahtevek.

2. Arbitražno sodišče lahko na zahtevo pogodbenice ali na lastno pobudo od pogodbenic zahteva ustrezne informacije, za katere meni, da so potrebne in primerne. Arbitražno sodišče določi rok, v katerem pogodbenici odgovorita na njegovo zahtevo.
3. Arbitražno sodišče lahko na zahtevo pogodbenice ali na lastno pobudo od katerega koli vira zahteva kakršne koli informacije, ki se mu zdijo primerne. Arbitražno sodišče lahko tudi pridobi mnenje izvedencev, če meni, da je to primerno, in ob upoštevanju pogojev, o katerih se dogovorita pogodbenici, kadar je ustrezno.
4. Vse informacije, ki jih pridobi arbitražno sodišče v skladu s tem členom, se dajo na voljo pogodbenicama, pogodbenici pa lahko na te informacije predložita pripombe arbitražnemu sodišču.
5. Arbitražno sodišče po pridobitvi stališč druge pogodbenice sprejme ustrezne ukrepe za obravnavo vseh vprašanj, ki jih postavi pogodbenica v zvezi z varstvom osebnih podatkov, poslovno skrivnostjo in legitimnimi interesi zaupnosti.
6. Arbitražno sodišče presoja o dopustnosti, ustreznosti in trdnosti predloženih dokazov.

ČLEN III.12

Obravnave

1. Kadar je treba opraviti obravnavo, arbitražno sodišče po posvetovanju s pogodbenicama dovolj zgodaj obvesti pogodbenici o datumu, času in kraju obravnave.

2. Obravnave so javne, razen če arbitražno sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog pogodbenic iz tehtnih razlogov odloči drugače.
3. Za vsako obravnavo se pripravi zapisnik, ki ga podpiše predsednik arbitražnega sodišča. Samo ti zapisniki so verodostojni.
4. Arbitražno sodišče lahko odloči, da bo obravnava potekala virtualno v skladu s prakso Mednarodnega urada. Pogodbenici sta o tej praksi pravočasno obveščeni. V takih primerih se smiselno uporabljata odstavek 1 in odstavek 3.

ČLEN III.13

Zamuda stranke

1. Če tožeča stranka v roku, ki je določen v tem dodatku oziroma ga določi arbitražno sodišče, ne predloži svojega zahtevka in za to ne navede utemeljenega razloga, arbitražno sodišče odredi zaključek arbitražnega postopka, razen če obstajajo odprta vprašanja, o katerih bo morda treba odločiti, in če arbitražno sodišče meni, da je to primerno.

Če tožena stranka v roku, ki je določen v tem dodatku oziroma ga določi arbitražno sodišče, ne predloži odgovora na obvestilo o arbitraži ali odgovora na zahtevek in za to ne navede utemeljenega razloga, arbitražno sodišče odredi nadaljevanje postopka, pri čemer zamuda stranke sama po sebi ne pomeni sprejetja obtožb tožeče stranke.

Drugi pododstavek se uporablja tudi, če tožeča stranka ne predloži replike na nasprotni zahtevek.

2. Če se pogodbenica, ki je ustrezno sklicana v skladu s členom III.12(1), ne udeleži obravnave in za to ne navede utemeljenega razloga, lahko arbitražno sodišče nadaljuje z arbitražo.

3. Če pogodbenica, ki jo arbitražno sodišče ustrezno pozove k predložitvi dodatnih dokazov, tega ne stori v določenih rokih in za to ne navede utemeljenega razloga, lahko arbitražno sodišče odloča na podlagi dokazov, ki jih ima na voljo.

ČLEN III.14

Zaključek postopka

1. Kadar se dokaže, da sta imeli pogodbenici razumno možnost, da predstavita svoje argumente, lahko arbitražno sodišče razglasi zaključek postopka.

2. Arbitražno sodišče lahko, če meni, da je to potrebno zaradi izjemnih okoliščin, na lastno pobudo ali na zahtevo pogodbenice kadar koli pred sprejetjem odločitve ponovno začne postopek.

POGLAVJE IV

ODLOČITEV

ČLEN IV.1

Odločitve

Arbitražno sodišče si prizadeva za sprejemanje odločitev s soglasjem. Če pa se izkaže, da odločitve ni mogoče sprejeti s soglasjem, se odločitev arbitražnega sodišča sprejme z večino arbitrov.

ČLEN IV.2

Oblika in učinek odločitve arbitražnega sodišča

1. Arbitražno sodišče lahko v različnih trenutkih sprejema ločene odločitve o različnih vprašanjih.
2. Vse odločitve so pisne in navajajo razloge, na katerih temeljijo. Za pogodbenici so dokončne in zavezujoče.
3. Odločitev arbitražnega sodišča podpišejo arbitri ter vsebuje navedbo datuma njene izdaje in kraja arbitraže. Mednarodni urad pošlje pogodbenicama izvod odločitve, ki so jo podpisali arbitri.

4. Mednarodni urad objavi odločitev arbitražnega sodišča.

Mednarodni urad pri objavi odločitve arbitražnega sodišča upošteva ustrezna pravila o varstvu osebnih podatkov, poslovni skrivnosti in legitimnih interesih zaupnosti.

Pravila iz drugega pododstavka so enaka za vse dvostranske sporazume na področjih notranjega trga, na katerih sodeluje Švica, ter za Sporazum o zdravju, Sporazum o trgovini s kmetijskimi proizvodi in Sporazum o rednem finančnem prispevku Švice. Skupni odbor s sklepom sprejme in posodobi ta pravila za namene Sporazuma.

5. Pogodbenici nemudoma ravnata v skladu z vsemi odločitvami arbitražnega sodišča.
6. V primerih iz člena 10(2) Protokola arbitražno sodišče po pridobitvi mnenja pogodbenic v vsebinski odločbi o zadevi določi razumen rok za izpolnitev njegove odločitve v skladu s členom 10(5) Protokola, pri čemer upošteva notranje postopke pogodbenic.

ČLEN IV.3

Pravo, ki se uporablja, pravila razlage in mediator

1. Pravo, ki se uporablja, sestavljajo Sporazum, pravni akti Unije, na katere se sklicuje Sporazum, ter vsa druga pravila mednarodnega prava, pomembna za uporabo navedenih instrumentov.

2. Arbitražno sodišče odloča v skladu s pravili razlage iz člena 7 Protokola.
3. Predhodne odločitve, ki jih je sprejel organ za reševanje sporov v zvezi s sorazmernostjo izravnalnih ukrepov na podlagi drugega dvostranskega sporazuma med tistimi iz člena 11(1) Protokola, so za arbitražno sodišče zavezujoče.
4. Arbitražno sodišče ne sme odločati kot mediator ali *ex aequo et bono*.

ČLEN IV.4

Sporazumna rešitev ali drugi razlogi za končanje postopka

1. Pogodbenici se lahko kadar koli sporazumno dogovorita o rešitvi spora. O vsaki taki rešitvi skupaj obvestita arbitražno sodišče. Če rešitev zahteva odobritev v skladu z relevantnimi nacionalnimi postopki katere koli od pogodbenic, se v obvestilu navede takšna zahteva, arbitražni postopek pa se začasno prekine. Če se taka odobritev ne zahteva ali po uradnem obvestilu, da so taki nacionalni postopki zaključeni, se arbitražni postopek zaključi.
2. Če tožeča stranka med postopkom pisno obvesti arbitražno sodišče, da ne želi nadaljevati postopka, in če tožena stranka na dan, ko arbitražno sodišče prejme to obvestilo, še ni storila nobenih korakov v okviru postopka, arbitražno sodišče izda odredbo, s katero uradno zabeleži zaključek postopka. Arbitražno sodišče odloči o stroških, ki jih krije tožeča stranka, če njeno ravnanje to upravičuje.

3. Če arbitražno sodišče pred sprejetjem odločitve ugotovi, da je nadaljevanje postopka postalo nesmiselno ali nemogoče iz katerega koli razloga, ki ni naveden v odstavkih 1 in 2, obvesti pogodbenici o svoji nameri, da izda odredbo o zaključku postopka.

Prvi pododstavek se ne uporablja, kadar obstajajo odprta vprašanja, o katerih bo morda treba odločiti, in če arbitražno sodišče presodi, da je to primerno.

4. Arbitražno sodišče pošlje pogodbenicama izvod odredbe o zaključku arbitražnega postopka ali odločitve, ki sta jo pogodbenici sprejeli sporazumno in ki so jo podpisali arbitri. Člen IV.2(2) do (5) se uporablja za arbitražne odločitve, ki jih pogodbenici sprejmeta sporazumno.

ČLEN IV.5

Popravek odločitve arbitražnega sodišča

1. V 30 dneh od prejema odločitve arbitražnega sodišča lahko pogodbenica z obvestilom drugi pogodbenici in arbitražnemu sodišču prek Mednarodnega urada zaprosi arbitražno sodišče, da v besedilu odločitve arbitražnega sodišča popravi vsakršne napake pri izračunu, vsebinske ali tipkarske napake ali podobne napake ali izpuste. Kadar arbitražno sodišče meni, da je zahteva upravičena, izvede popravek v 45 dneh od prejema zahteve. Zahteva nima odločilnega učinka na rok iz člena IV.2(6).

2. Arbitražno sodišče lahko v 30 dneh po tem, ko sporoči svojo odločitev, izvede popravke iz odstavka 1 na lastno pobudo.
3. Popravki iz odstavka 1 tega člena se izvedejo v pisni obliki in so sestavni del odločitve. Uporablja se člen IV.2(2) do (5).

ČLEN IV.6

Honorarji arbitrov

1. Honorarji iz člena IV.7 so razumni, pri čemer se upoštevajo kompleksnost zadeve, čas, ki ga arbitri porabijo za to zadevo, in vse druge ustrezne okoliščine.
2. Pripravi in po potrebi posodablja se seznam dnevnih nadomestil ter največjega in najmanjšega števila ur, ki je skupen vsem dvostranskim sporazumom na področjih, povezanih z notranjim trgov, na katerih sodeluje Švica, ter Sporazumu o zdravju, Sporazumu o trgovini s kmetijskimi proizvodi in Sporazumu o rednem finančnem prispevku Švice. Skupni odbor s sklepom sprejme in posodobi ta seznam za namene Sporazuma.

ČLEN IV.7

Stroški

1. Vsaka pogodbenica nosi svoje stroške in polovico stroškov arbitražnega sodišča.

2. Arbitražno sodišče določi svoje stroške v vsebinski odločbi o zadevi. Ti stroški vključujejo samo:

- (a) honorarje arbitrov, ki se navedejo ločeno za vsakega arbitra in jih določi arbitražno sodišče samo v skladu s členom IV.6;
- (b) potne in druge stroške arbitrov ter
- (c) honorarje in stroške Mednarodnega urada.

3. Stroški iz odstavka 2 so razumni, pri čemer se upoštevajo vrednost spora, zapletenost spora, čas, ki ga porabijo arbitri in vsi strokovnjaki, ki jih imenuje arbitražno sodišče, ter vse druge ustrezne okoliščine.

ČLEN IV.8

Polog za stroške

1. Na začetku arbitraže lahko Mednarodni urad od pogodbenic zahteva, da vnaprej položita enak znesek kot predplačilo za stroške iz člena IV.7(2).

2. Med arbitražnim postopkom lahko Mednarodni urad od pogodbenic zahteva, da položita dodatne zneske poleg tistih iz odstavka 1.

Vsi zneski, ki jih pogodbenici položita na podlagi tega člena, se nakažejo Mednarodnemu uradu za kritje dejanskih stroškov, ki vključujejo zlasti honorarje arbitrov in Mednarodnega urada.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

ČLEN V.1

Spremembe

Skupni odbor lahko s sklepom sprejme spremembe tega dodatka.
